

ŠOLANJE NA DALJAVO – IZ PRVE ROKE

(učenci 3. triade o šolanju od doma)

SOCIOLOGIJA

RAZISKOVALNA NALOGA

Alma Hribar

9. razred

Mentorica:

Katarina Kunaver

Šolsko leto 2020/2021

OSNOVNA ŠOLA RIHARDA JAKOPIČA

LJUBLJANA

ŠOLANJE NA DALJAVO – IZ PRVE ROKE

(učenci 3. triade o šolanju od doma)

RAZISKOVALNA NALOGA

SOCIOLOGIJA

9. razred

Šolsko leto 2020/2021

KAZALO VSEBINE

1	UVOD.....	11
2	RAZISKOVALNA VPRAŠANJA.....	12
3	CILJI.....	13
4	METODE DELA	13
5	HIPOTEZE.....	14
6	TEORETIČNI DEL	15
6.1	NAČINI POUČEVANJA NA DALJAVO.....	15
6.2	OPIS RAZMER V ŠOLSKEM LETU 2019/2020	16
6.3	OPIS RAZMER V ŠOLSKEM LETU 2020/2021	17
6.4	RAZLIKE MED POUKOM NA DALJAVO IN POUKOM V ŠOLI	18
6.5	RAZLIČNI POGOJI, KI VPLIVAJO NA ŠOLANJE NA DALJAVO	20
6.5.1	Domači pogoji za šolanje na daljavo	20
6.5.2	Pogoji šolanja, ki jih je šola ustvarila	21
6.6	POSLEDICE ŠOLANJA NA DALJAVO	22
6.6.1	POSLEDICE NA KAKOVOST UČENJA.....	22
6.6.2	POSLEDICE NA PSIHOFIZIČNI RAZVOJ.....	24
6.6.2.1	DRUŽENJE IN SOCIALIZACIJA	25
6.6.2.2	SAMOMORI	27
6.6.2.3	DEPRESIJA.....	28
6.6.2.4	KAKOVOST SPANJA.....	30
6.6.2.5	PREHRANA.....	31
6.6.2.6	MOTNJE HRANJENJA	33
6.6.2.7	GIBANJE	34
6.6.2.8	MEDVRSTNIŠKO NASILJE	37
7	RAZISKOVALNI DEL	38
7.1	METODE DELA	38
7.2	MOJE MNENJE, MOJA ZGODBA: Iz prve roke – šolanje na daljavo.....	38
7.3	INTERVJUJI.....	44
7.3.1	VZOREC.....	45
7.3.2	PREDSTAVITEV INTERVJUJEV.....	45
7.3.3	ANALIZA INTERVJUJEV.....	60
7.4	ANKETA.....	61

7.4.1	SREDSTVA (instrumentarij) pri izdelavi ankete	61
7.4.2	DOSTOPNOST	61
7.4.3	VZOREC.....	62
7.5	ANALIZA REZULTATOV ANKETE IN KOMENTAR REZULTATOV	62
1.	Spol anketirancev	63
2.	Kateri razred obiskuješ?	64
3.	V kateri občini živiš?	65
4.	Tvoj učni uspeh v lanskem letu	66
5.	Imaš brate ali sestre?	67
6.	Ali kateri od staršev med epidemijo vsaj nekajkrat tedensko dela od doma (oz. je doma, tudi če ne dela)?	68
7.	Katere izmed računalniških programov uporabljaš pri šolanju na daljavo (možnih je več odgovorov)?	69
8.	Pogoji za šolanje od doma. Povej, koliko se strinjaš s spodnjimi trditvami.	71
9.	Kakšen je tvoj šolski urnik?.....	73
10.	Kdaj se najpogosteje začne pouk, prva ura, dodatni ali dopolnilni pouk, če ga obiskuješ? 73	
11.	Kdaj se najpogosteje konča pouk in si potem prost/a?	74
12.	Kaj vse delaš med poukom na daljavo?	75
13.	Domače naloge opraviš	76
14.	Ali domače naloge delaš sam/-a?.....	78
15.	Kateri predmet najraje poslušáš (imaš najraje) pri šolanju na daljavo?	78
16.	Kateri predmet ti je boljši zdaj, na daljavo, kot je bil v šoli?	79
17.	Kateri predmet ti je najbolj zahteven pri šolanju na daljavo?	80
18.	Kateri predmet ti je na daljavo zahtevnejši kot v šoli?.....	81
19.	Zakaj je ta predmet zahtevnejši na daljavo?	81
20.	Ocenjevanje znanja.	83
21.	Kako je potekalo ustno ocenjevanje?.....	84
22.	Ali si "plonkal" (si si pomagal na nedovoljen način)?	85
23.	Opiši, na kakšen način si si pomagal.	85
24.	Učenje, znanje, zaključne ocene.	87
25.	Ali ti samostojno delo za šolo (brez pouka) sedaj vzame več časa kot takrat, ko smo bili v šoli? 88	
26.	Čas pred zasloni. Upoštevaj tudi čas pouka.	89
27.	Na kakšne načine ohranjaš stik s prijatelji (možnih je več odgovorov)?	90

28.	Ali spiš več v času šolanja na daljavo (na tipičen šolski dan)?.....	92
29.	Imam obdobja, ko ponoči slabo spim in se zbujam.	93
30.	Prehrana. Označi, kar najbolj velja zate.	94
31.	Druženje, družina. Ali spodnje trditve veljajo zate?.....	95
32.	Ti je v redu, da več časa preživiš z družino?	96
33.	Ti je v redu, da manj časa preživiš z družino?	97
34.	Kako se razumeš z družino?	98
35.	Veliko otrok pove, da je bilo med šolanjem na daljavo doma več psihičnega in fizičnega nasilja. Ali si to opazil tudi v svoji družini?	99
36.	Ali opravljaš doma več gospodinjskih del (kuhanje, pospravljanje ...) kot pred epidemijo? 100	
37.	Ali si pred šolanjem na daljavo redno treniral?	100
38.	Ali se gibaš / treniraš več ali manj kot prej?.....	101
39.	Gibanje v času šolanja na daljavo. Ali se strinjaš s spodnjimi trditvami?.....	102
40.	Dolgčas, pomanjkanje volje, skrbi pri izteku epidemije. Ali spodnje trditve veljajo zate?	103
41.	Ali si v času epidemije kdaj razmišljal o samomoru?	104
42.	Ali si želiš nazaj v šolo?	105
43.	Kaj vse velja zate (možnih je več odgovorov)? Pod drugo zapiši še kaj, kar velja zate v času epidemije.....	106
44.	Ali sem kaj izpustila, kar bi dodal v raziskavo?	109
8	RAZPRAVA	111
9	ZAKLJUČEK.....	115
10	VIRI	116
10.1	KNJIŽNI VIRI	116
10.2	SPLETNI VIRI	116
10.3	VIRI SLIK.....	122
10.4	VIRI GRAFOV.....	123
11	PRILOGE.....	124
11.1	PRILOGA 1: Dopis osnovnim šolam	124
11.2	PRILOGA 2: Celotna anketa	126
11.3	PRILOGA 3: Okvirna vprašanja za intervju.....	142

KAZALO SLIK

Slika 1: Modeli osnovnošolskega izobraževanja	16
Slika 2: Šolanje v letu 2019/2020 in izhodišča za modele	17
Slika 3: Pouk na daljavo – nekaj pomembnih razlik	19
Slika 4: Primer družine z otroki, ki se šolajo od doma.....	20
Slika 5: Primer neprekinjene delne pozornosti	23
Slika 6: Razlika med neprekinjeno delno pozornostjo in večopravnostjo	23
Slika 7: Druženje prek spleta	26
Slika 8: Depresija	29
Slika 9: Epidemija in spanje	30
Slika 10: Optimalni prehranski krožnik.....	32
Slika 11: Bigoreksija nervoza, pogled obolelega	33
Slika 12: Miza hitro postane premajhna	41
Slika 13: Piškoti.....	42

KAZALO TABEL

Tabela 1: Katere izmed računalniških programov uporabljaš pri šolanju na daljavo (možnih je več odgovorov)?	69
Tabela 2: Pogoji za šolanje od doma. Povej, koliko se strinjaš s spodnjimi trditvami.	71
Tabela 3: Kaj vse delaš med poukom na daljavo?.....	75
Tabela 4: Učenje, znanje, zaključne ocene. Koliko zate veljajo ali ne veljajo spodnje trditve?	87
Tabela 5: Upoštevaj tudi čas pouka (čas pred zasloni).....	89
Tabela 6: Na kakšne načine ohranjaš stik s prijatelji (možnih je več odgovorov)?	90
Tabela 7: Druženje, družina. Ali spodnje trditve veljajo zate?	95
Tabela 8: Kako se razumeš z družino?.....	98
Tabela 9: Gibanje v času šolanja na daljavo. Ali se strinjaš s spodnjimi trditvami?	102
Tabela 10: Dolgčas, pomanjkanje volje, skrbi pri izteku epidemije. Ali spodnje trditve veljajo zate?..	103

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Trendi sprememb gibalne učinkovitosti osnovnošolcev v obdobju 1989–2020.....	35
Graf 2: Velikost upada različnih gibalnih sposobnosti in splošne gibalne učinkovitosti	36
Graf 3: Odstotek otrok, pri katerih je prišlo do upada gibalne učinkovitosti.....	36
Graf 4: Spol anketirancev	63
Graf 5: Kateri razred obiskuješ?	64
Graf 6: V kateri občini živiš? (zemljevid)	65
Graf 7: V kateri občini živiš? Po regijah.....	65
Graf 8: Tvoj učni uspeh v lanskem letu	66
Graf 9: Imaš brate ali sestre?	67
Graf 10: Ali kateri od staršev med epidemijo vsaj nekajkrat tedensko dela od doma (oz. je doma, tudi če ne dela)?	68
Graf 11: Kakšen je tvoj šolski urnik?.....	73
Graf 12: Domače naloge opraviš	76
Graf 13: Ali domače naloge delaš sam?	78
Graf 14: Kateri predmet najraje poslušaj (imaš najraje) pri šolanju na daljavo?	78
Graf 15: Kateri predmet ti je boljši zdaj, na daljavo, kot je bil v šoli?	79
Graf 16: Kateri predmet ti je najbolj zahteven pri šolanju na daljavo?	80
Graf 17: Kateri predmet ti je na daljavo zahtevnejši kot v šoli?.....	81
Graf 18: Zakaj je ta predmet zahtevnejši na daljavo?	82
Graf 19: Ocenjevanje znanja	83
Graf 20: Kako je potekalo ustno ocenjevanje?	84
Graf 21: Ali si "plonkal" (si si pomagal na nedovoljen način)?.....	85
Graf 22: Ali ti samostojno delo za šolo (brez pouka) sedaj vzame več časa kot takrat, ko smo bili v šoli?	88
Graf 23: "Koliko ur na dan si pred zaslonom v času šolanja na daljavo (upoštevaj telefon, tablice, TV ...)?" in "Koliko ur na dan si bil pred ekranom pred šolanjem na daljavo?"	89
Graf 24: Na kakšne načine ohranjaš stik s prijatelji (možnih je več odgovorov)?.....	91
Graf 25: Ali spiš več v času šolanja na daljavo (na tipičen šolski dan)?.....	92
Graf 26: Imam obdobja, ko ponoči slabo spim in se zbujam.	93
Graf 27: Označi, kar najbolj velja zate (prehrana).....	94
Graf 28: Ti je v redu, da več časa preživiš z družino?	96
Graf 29: Ti je v redu, da manj časa preživiš z družino?	97
Graf 30: Veliko otrok pove, da je bilo med šolanjem na daljavo doma več psihičnega in fizičnega nasilja. Ali si to opazil tudi v svoji družini?	99
Graf 31: Ali opravljaš doma več gospodinjskih del (kuhanje, pospravljanje ...) kot pred epidemijo? ..	100
Graf 32: Ali si pred šolanjem na daljavo redno treniral?	100
Graf 33: Ali se gibaš / treniraš več ali manj kot prej?.....	101
Graf 35: Ali si v tem času epidemije kdaj razmišljal o samomoru?	104
Graf 36: Ali si želiš nazaj v šolo?	105
Graf 37: Kaj vse velja zate (možnih je več odgovorov)? Pod drugo zapiši še kaj, kar velja zate v času epidemije.....	106

POVZETEK

Raziskovalna naloga obravnava čas šolanja na daljavo učencev tretje triade OŠ. V teoretičnem delu sem predstavila razlike med šolanjem na daljavo in šolanjem v šoli. Opisala sem razmere in pogoje, ki jih imajo učenci doma in pozitivne ter negativne posledice takega načina šolanja. Pogoji, ki jih imajo učenci doma, vplivajo tudi na njihov psihofizični razvoj. Strokovnjaki in raziskave so opazale porast negativnih posledic, kot so depresija, povečanje telesne mase in porast psihičnega in fizičnega nasilja v družinah.

Postavila sem glavno hipotezo in štiri podhipoteze. Te sem obravnavala na osnovi rezultatov raziskovalnega dela, kjer sem opisala svojo zgodbo in izvedla intervjuje ter anketo. Na podlagi intervjujev sem opredelila 4 tipe učencev, ki se šolajo od doma. Anketo je rešilo 910 učencev iz več slovenskih regij. Ugotovila sem, da ima večina učencev na voljo vso potrebno tehnologijo za spremljanje pouka in učenje, da se v splošnem manj gibajo kot v času šolanja v živo in več časa preživijo z družino. Potrdila sem, da je v času šolanja na daljavo v družinah več psihičnega in fizičnega nasilja kot v času šolanja v šoli. Manj kot polovica anketiranih želi šolo v živo, ostali pa si v šolo ne želijo oz. jim je vseeno.

Ključne besede: šolanje na daljavo, zadnja triada, osnovna šola, družina, motivacija

ZAHVALA

Veliko ljudi je pomagalo in delilo svoje mnenje, da je raziskovalna naloga postala takšna, kot je sedaj. Vsem se najlepše zahvaljujem.

Iskreno se zahvaljujem red. prof. dr. Tini Kogovšek za nasvete pri sestavljanju ankete in čas, ki mi ga je namenila.

Zahvaljujem se učiteljema, ki sta pomagala pri kontaktiranju intervjuvancev, za njun čas in posredovanje mailov.

Hvala učiteljem in ravnateljem šol, ki so anketo preposlali naprej ali jo nekako priporočili učencem, brez pomoči mi ne bi uspelo dobiti takega števila anketiranih.

Najlepša hvala intervjuvancem, ki so si vzeli čas in odgovorili na vprašanja, prav tako tudi anketirancem, ki so odgovarjali na res veliko vprašanj.

Hvala vsem tistim, ki so bili "poskusni zajčki" za ankete in intervjuje in so si vzeli čas zame in komentirali, kolikor je bilo le možno.

Najlepša hvala pa tudi učencem in prijateljem, ki so anketo posredovali naprej.

Zahvaljujem se tudi mentorici in družini za spodbujanje in podporo.

1 UVOD

V šolskem letu 2019/20 smo marca zaradi pandemije začeli s šolanjem na daljavo in se tako šolali od doma do maja ali junija. V tem času je veliko medijev pisalo o učencih, učiteljih in starših. Izpostavljali so svoje mnenje, kako ta način življenja in spremembe vplivajo na učence, vendar so le redki vprašali učence, kako se počutijo. Ker me je zanimalo, kako smo se učenci počutili v tem drugačnem času, sem se odločila narediti raziskovalno nalogo, ki bi naše mnenje postavila v ospredje, saj smo mi učenci najpomembnejši člen, zaradi katerega šolanje na daljavo poteka.

Osredotočila sem se na učence zadnje triade, saj se mi zdijo homogena skupina. Povezuje jih tudi to, da se njihove ocene štejejo za vpis naprej v srednjo šolo.

Sama nisem imela težav s šolanjem na daljavo, vendar sem po pogovoru s prijatelji ugotovila, da imamo o tem različno mnenje. Da bi več izvedela o zgodbah posameznih učencev, sem se odločila izvesti intervjuje, v katerih bi mi lahko podrobneje odgovorili na številna vprašanja, ki so se mi porajala.

Ker pa je bilo letošnje raziskovanje nekoliko drugačno kakor v preteklih letih, smo metode morali prilagoditi ukrepom, ki so preprečevali širjenje virusa. Ankete in intervjuji so bili lahko izvedeni le po spletu.

2 RAZISKOVALNA VPRAŠANJA

V glavi mi je vršalo od raziskovalnih vprašanj, ki se navezujejo na šolanje na daljavo. Razdelila sem jih v tri sklope:

- pouk in učenje,
- počutje učencev doma,
- zdravo življenje.

POUK IN UČENJE

Se učenci želijo vrniti v šolo v živo? Ali imajo učenci primeren prostor za šolanje na daljavo? Ali učenci zbrano sledijo pouku ali počnejo druge stvari vmes? Ali učenci delajo domače naloge redno, in če ne ali jih sploh? Ima več učencev raje določen predmet na daljavo? Če jim je kateri predmet zahtevnejši, zakaj jim je? Kako so bili vprašani ali so sploh že bili? Koliko učencev si je pisalo »plonkce«? Se zdi učencem, da delajo več v času šolanja na daljavo? Se učencem zdi, da se manj naučijo v času šolanja na daljavo? So učenci več časa pred zasloni v času šolanja na daljavo? Ali učenci mislijo, da je spraševanje na daljavo lažje? Ali učenci verjamejo, da njihovo znanje ni enako dobro, kot če bi ga obravnavali v šoli? Ali si učenci, ki imajo boljše ocene, bolj želijo vrnitve v šolo?

KAKO SE UČENCI POČUTIJO DOMA

Se učenci dobro počutijo doma? Ali učencem primanjkuje druženja s sošolci ali druženja na splošno? Ali učenci preživijo več časa s starši? Ali se učenci več družijo s sorojenci? Se učenci bolj razumejo s starši ali sorojenci? Ali otroci več ugovarjajo staršem (ker so več časa skupaj in je za to več možnosti) ali so se prilagodili in so bolj umirjeni/manj najstniški? Ali si učenci brez svoje sobe bolj želijo nazaj v šolo? Ali si učenci dopisujejo med poukom? Ali se od učencev pričakuje pomoč mlajšim sorojencem (jih to obremenjuje)? Ali učenci več pomagajo v gospodinjstvu? Ali se mladi vseeno družijo (ali z večjo skupino ali z enim ali dvema)? Ali učenci gledajo več filmov kot v času šolanja v živo? Ali učenci vidijo prednost v tem, da lahko nosijo udobnejša oblačila? Ali učenci odkrivajo nova znanja, ko imajo več časa?

ZDRAVO ŽIVLJENJE

Ali učenci jedo manj? Ali učenci jedo bolj nezdravo? Se učenci manj gibajo? Ali učenci spijo več? Ali učenci spijo slabše, manj trdno? Ali učenci več hodijo v naravo (bližnje gozdove ...) ali se manj gibajo kot pred šolanjem na daljavo? Ali so učenci več časa pred zasloni?

3 CILJI

S pomočjo raziskovalnih vprašanj sem postavila naslednje cilje:

- ali se učenci počutijo doma dobro,
- si želijo nazaj v šolo in če da, zakaj,
- se bolje ali slabše razumejo z družinskimi člani,
- ali se učenci kaj gibajo,
- ali učenci delajo domače naloge.

Na osnovi teh ciljev sem tudi sestavila anketo in oblikovala vprašanja za intervjuje.

4 METODE DELA

- pregled literature
- pregled videoposnetkov, dostopnih na spletu
- intervjuji z učenci zadnje triade
- anketa z učenci zadnje triade

5 HIPOTEZE

Glavna hipoteza:

Večina učencev si želi nazaj v šolo.

HIPOTEZA 1:

Učenci so se med šolanjem na daljavo manj gibalili kot pred šolanjem na daljavo.

HIPOTEZA 2:

Učenci preživijo več časa z družino kot pred šolanjem na daljavo.

HIPOTEZA 3:

Večina učencev ima vedno na voljo vso potrebno tehnologijo za šolanje na daljavo.

HIPOTEZA 4:

Med šolanjem na daljavo je v družinah več psihičnega in fizičnega nasilja kot pred šolanjem na daljavo.

6 TEORETIČNI DEL

6.1 NAČINI POUČEVANJA NA DALJAVO

Modeli in podmodeli izobraževanja na daljavo so bili ustvarjeni na podlagi izkušenj iz šolskega leta 2019/2020. Pri uporabi modelov v šolskih ustanovah se opazuje tudi epidemiološka slika v določenem obdobju.¹

Za osnovne šole so pripravljene štiri modeli šolanja in dva podmodela v času covid-19 (slika 1).

Poimenovani so model A-OŠ, model B-OŠ, model C-OŠ IN model D-OŠ.

Model A-OŠ se izvaja tako, da vsi učenci opravljajo izobraževanje v šoli.

Model B-OŠ se izvaja tako, da vsi učenci opravljajo izobraževanje v šoli, vendar v skladu s priporočili NIJZ.

Model C-OŠ se izvaja tako, da se učenci prve triade izobražujejo v šoli (in pod določenimi pogoji posamezne šole tudi četrti in peti razredi), učenci od 5. do 9. razreda pa izobraževanje opravljajo na daljavo.

Model D-OŠ se izvaja tako, da se vsi učenci izobražujejo na daljavo.

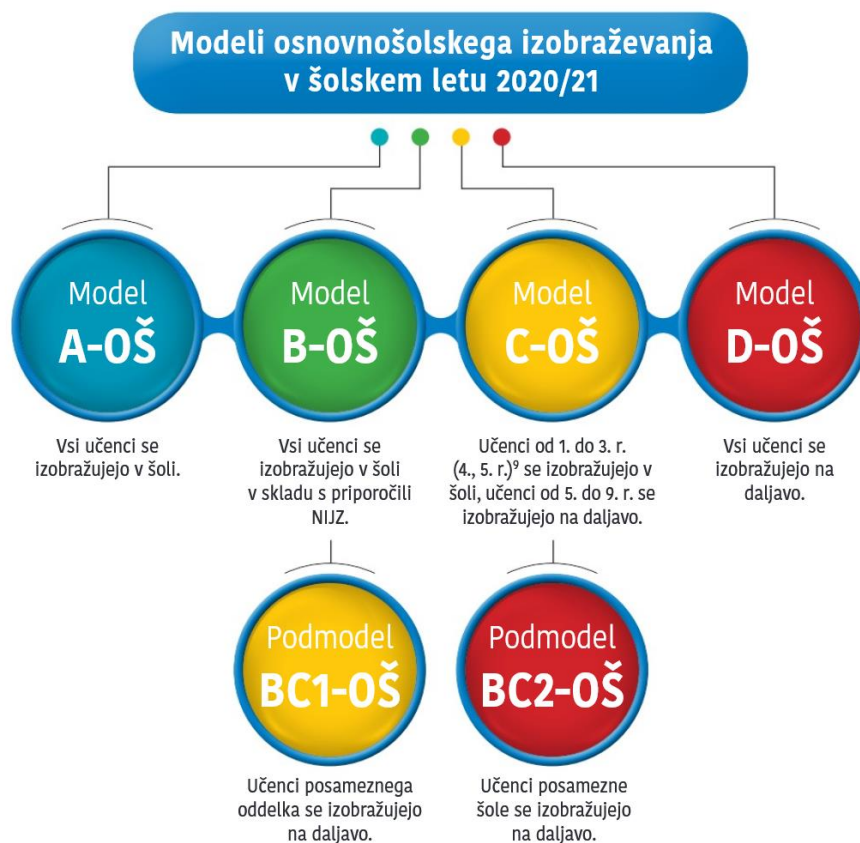
Podmodela se razlikujeta v tem, da se le posamezen oddelek (BC1-OŠ) ali pa določena šola izobražuje na daljavo (BC2-OŠ).²

V lanskem šolskem letu smo se od uvedbe ukrepov za omejitev širjenja virusa največ časa šolali po tako imenovanem modelu D-OŠ (od 16. 3. do 18. 5. 2020), približno tri tedne je trajal način

¹ --2020: *Vzgoja in izobraževanje v Republiki Sloveniji v razmerah, povezanih s covid-19: Modeli in priporočila*. [online] Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter Zavod Republike Slovenije za šolstvo [25. 3. 2021] Dostopno na: https://www.zrss.si/pdf/modeli_in_priporocila.pdf

² --2020: *Vzgoja in izobraževanje v Republiki Sloveniji v razmerah, povezanih s covid-19: Modeli in priporočila*. [online] Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter Zavod Republike Slovenije za šolstvo [25. 3. 2021] Dostopno na: https://www.zrss.si/pdf/modeli_in_priporocila.pdf

šolanja, ki je bil kasneje poimenovan v model C-OŠ (18. 5.–1. 6. 2020) in približno tri tedne tudi šolanje, ki je bilo izhodišče za model B-OŠ (3. 6.–23., 24. 6. 2020).

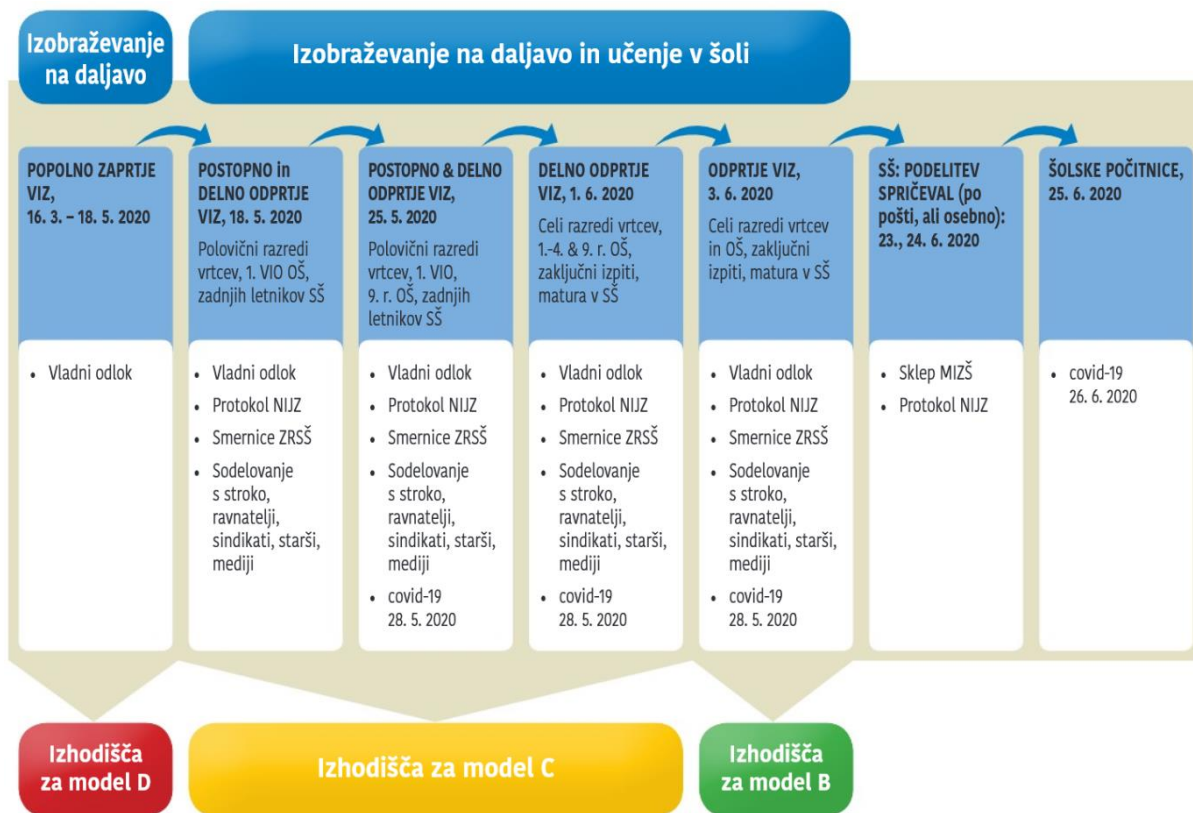

Slika 1: Modeli osnovnošolskega izobraževanja

VIR: Vzgoja in izobraževanje v Republiki Sloveniji v razmerah, povezanih s covid-19 (24. 3. 2021)

6.2 OPIS RAZMER V ŠOLSLEM LETU 2019/2020

Način poučevanja se je v šolskem letu 2019/2020 zelo spremenil 16. marca 2020, ko smo začeli s prvim obdobjem šolanja na daljavo. Od 16. marca do 18. maja je bilo šolanje izvajano po modelu D-OŠ. V času, ko velja ta model, se vsi učenci v osnovnih šolah izobražujejo na daljavo.

Slika 2: Šolanje v letu 2019/2020 in izhodišča za modele

Vir: Vzgoja in izobraževanje v Republiki Sloveniji v razmerah, povezanih s covid-19 (24. 3. 2021)

6.3 OPIS RAZMER V ŠOLSLEM LETU 2020/2021

Šolsko leto 2020/2021 se je začelo normalno. Pouk je potekal v šoli, z upoštevanjem ukrepov NIJZ. Po mesecu in pol smo s šolanjem na daljavo nadaljevali 19. oktobra 2020. Tako smo se en teden učili na daljavo, potem so bile jesenske počitnice, ki so bile podaljšane za en teden. Šolanje smo nadaljevali 9. novembra 2020 od doma, na daljavo. V šolskem letu 2020/2021 smo se tako od 19. oktobra do 15. februarja 2021 šolali po modelu D-OŠ.

Kar nekaj priporočil za šolanje na daljavo (oz. za izvedbo modela D-OŠ) so pripravili dr. Simona Kustec in drugi (Vzgoja in izobraževanje v Republiki Sloveniji v razmerah, povezanih s covid-19), zdi se mi pomembno izpostaviti le nekatera. Pomembno je,

- da učitelji in strokovni delavci niso preobremenjeni (str. 40),
- priporočljiva je tudi vnaprej posneta razlaga, saj tako učencu omogočimo razpolaganje s časom in možnost ponovnega poslušanja razlage,
- da šola deluje usklajeno ter da učitelji učencem posredujejo jasne in enotne informacije,
- pri količini dela je pomembno, da se upošteva obremenitev učencev,
- učitelji naj poskušajo najti tudi dejavnosti, ki podpirajo šolsko delo (ogled filma, branje literarnih del ...).

6.4 RAZLIKE MED POUKOM NA DALJAVO IN POUKOM V ŠOLI

POUK V ŠOLI

Pouk je organizirano oz. sistematično podajanje učne snovi v šoli.³ Natančnejša razlaga pa je, da je pouk sistematična namerna in načrtna dejavnost. Ta poteka v urejenem okolju in jo vodijo za to usposobljene osebe – učitelji. Poteka lahko v klasični ali specializirani učilnici (v teh je oprema, ki je potrebna le za določene predmete). Učiteljem so pri izvajanju pouka v pomoč učbeniki, ti so lahko v klasični obliki, v elektronski ali pa interaktivni učbeniki.⁴

POUK NA DALJAVO

Dr. Lea Bregar in drugi⁵ ugotavljajo, da je raziskovanje literature na področju e-izobraževanja razkrilo “precejšnjo neenotnost in zmedo pri razlagi tega pojma”.

Berg zapiše, da je izobraževanje na daljavo oblika izobraževanja z dvema temeljnima značilnostma. Prva je, da sta učitelj in učenec med poučevanjem prostorsko ločena, druga pa,

³ <https://fran.si/iskanje?View=1&Query=pouk> [12. 1. 2021]

⁴ --2020: *Vzgoja in izobraževanje v Republiki Sloveniji v razmerah, povezanih s covid-19: Modeli in priporočila*. [online] Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter Zavod Republike Slovenije za šolstvo [25. 3. 2021] Dostopno na: https://www.zrss.si/pdf/modeli_in_priporocila.pdf

⁵ --2020: *E-izobraževanje za digitalno družbo*. [online] Ljubljana: Andragoški center Slovenije. [30. 12. 2020] Dostopno na: <https://www.acs.si/digitalna-bralnica/e-izobrazevanje-za-digitalno-druzbo/>

da komunikacijo med njima in komunikacijo med učenci samimi omogočajo različne vrste tehnologij.⁶

Poučevanje na daljavo je odvisno tudi od tehnologije, e-storitev in e-vsebin, ki so dostopne vsakemu posameznemu učitelju in učencu.⁷

Slika 3 predstavlja še ostale razlike, ki vplivajo na pouk na daljavo.

Slika 3: Pouk na daljavo – nekaj pomembnih razlik

Vir: Vzgoja in izobraževanje v Republiki Sloveniji v razmerah, povezanih s covid-19 (24. 3. 2021)

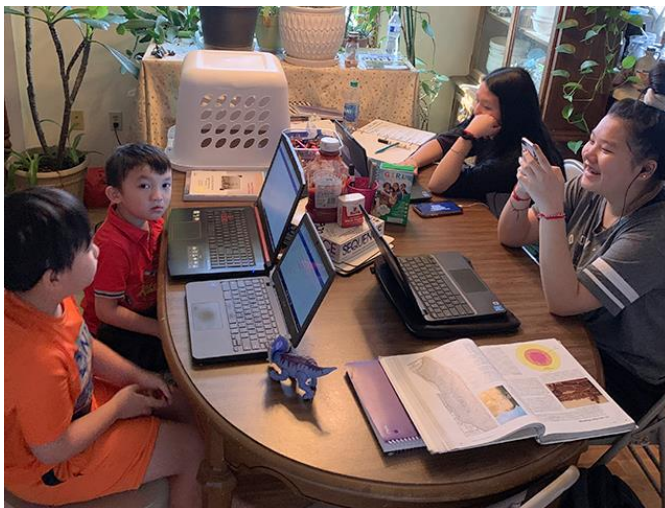
⁶ BERG, Gary A., in SIMONSON, Michael. 2016. *Distance learning*. [online] Encyclopedia Britannica. [29. 12. 2020] Dostopno na: <https://www.britannica.com/topic/distance-learning>

⁷ vir je isti kot pod točko 4 [25. 3. 2021]

6.5 RAZLIČNI POGOJI, KI VPLIVAJO NA ŠOLANJE NA DALJAVO

6.5.1 Domači pogoji za šolanje na daljavo

Učenec si mora sam postaviti urnik in tempo dela ter izbrati kraj in čas učenja. Težave se lahko pojavijo, ker učenci niso opremljeni s tehničnimi pripomočki ali nimajo ustreznega prostora, kjer bi lahko sledili pouku ali se učili.⁸ Raziskava Inštituta 8. marec je ugotovila, da skoraj polovica učencev deli računalnik s starši ali sorojenci in da jih skoraj četrtnina nima mirnega prostora za delo.⁹

Slika 4: Primer družine z otroki, ki se šolajo od doma

Vir: <https://www.minnpost.com/education/2020/03/im-just-trying-to-keep-an-open-mind-what-the-first-day-of-distance-learning-looked-like-in-minnesota/> (7. 4. 2021)

Za dobro izvedbo šolanja je potrebna samodisciplina učenca, saj ima učitelj manjši nadzor nad njegovim delom. Težave se lahko pojavijo tudi, če učenci niso poučeni o uporabi tehnologije.¹⁰

⁸ --2008: *Učenje na daljavo*. [online] Celje: Mestna občina Celje, Mladi za Celje.[12. 2. 2021] Dostopno na: <https://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4200805136.pdf>

⁹ L. Š. 2021. *Raziskava o posledicah šolanja na daljavo: starši utrujeni in zaskrbljeni, otroci brez motivacije*. [online] MMC RTV SLO [21. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.rtvlo.si/slovenija/raziskava-o-posledicah-solanja-na-daljavo-starsi-utrujeni-in-zaskrbljeni-otroci-brez-motivacije/569307>

¹⁰ --2008: *Učenje na daljavo*. [online] Celje: Mestna občina Celje, Mladi za Celje.[12. 2. 2021] Dostopno na: <https://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4200805136.pdf>

Nasilje v družini

Dom naj bi pomenil varno zavetje in pribežališče, kjer se počutimo varne in ljubljene. Vendar pa to ni vedno tako, v času epidemije in po njej se opaža porast nasilja nad ranljivimi skupinami. Svetovna znanstvena organizacija je izdala dokument, v katerem beleži, da je porast nasilja v času epidemije velik problem. Na policiji, po telefonu za pomoč in v ostalih organizacijah so opazili porast nasilja v družini. Na svetovalni telefon za žrtve nasilja se je v tem času obrnilo od 10 do 50 % več ljudi.¹¹

Tudi Društvo SOS telefon opozarja, da se v Sloveniji stopnjuje nasilje v družini. Število ubojev, umorov in posilstev je naraslo v letu 2020.¹²

6.5.2 Pogoji šolanja, ki jih je šola ustvarila

Šole so se na šolanje na daljavo prilagodile različno, zato se pojavljajo velike razlike.¹³ Učitelji so se morali prilagoditi šolanju na daljavo, saj se poučevanje zelo razlikuje od klasičnega poučevanja.¹⁴

Po raziskavi Zavoda RS za šolstvo, ki je bila izvedena konec šolskega leta 2019/2020, povzemam ključne spremembe, ki bi omogočile, da se šolanje na daljavo izvaja kakovostneje:

- za učence in učitelje se mora zagotoviti oprema,
- način komunikacije med učenci in učitelji ter kanali, po katerih poteka, morajo biti enotni in vnaprej dogovorjeni,
- organizacija pouka na daljavo naj se razlikuje od tiste v šoli (drugačen urnik),
- izbira učnih vsebin iz učnih načrtov, ki so primerne pouku na daljavo, z učnim načrtom naj bo enotno tudi doseganje ciljev in standardov znanja,

¹¹ SCHWARZMANN, Sara. <https://search.proquest.com/docview/2470411185?pq-origsite=gscholar&fromopenview=true> [26. 3. 2021]

¹² --2021: *V Društvu SOS telefon opozarjajo na porast nasilja v družini v času epidemije.* [online] DNEVNIK. [26. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.dnevnik.si/1042947105>

¹³ KURALT, Špela. 2020. *Šola na daljavo drugič: še vedno nepripravljeni.* [online] DELO. [21. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.delo.si/novice/slovenija/sola-na-daljavo-drugic-se-vedno-nepripravljeni/>

¹⁴ --2008: *Učenje na daljavo.* [online] Celje: Mestna občina Celje, Mladi za Celje. [12. 2. 2021] Dostopno na: <https://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4200805136.pdf>

- povečanje podpore učencem, ki zaradi različnih razlogov težje ali ne morejo slediti pouku na daljavo.¹⁵

Večina ljudi je najbolj zbranih med deveto in dvanajsto dopoldan ter med četrto in sedmo popoldan. Čas med prvo in tretjo uro popoldan naj bi bil najmanj ugoden.¹⁶ Če se urnik spreminja vsak dan, se tudi spanje učenca, saj se mora prilagajati začetkom ur. Stalen urnik pozitivno vpliva na rutino spanja, ki je pomembna za kakovosten počitek.¹⁷

6.6 POSLEDICE ŠOLANJA NA DALJAVO

6.6.1 POSLEDICE NA KAKOVOST UČENJA

V času šolanja na daljavo se pojavlja nov fenomen, tako imenovana neprekinjena delna pozornost. Predvsem to povezujemo s tem, da imamo na zaslonu odprtih več stvari, “vendar v ozadju ni želja po povečani produktivnosti, temveč želja oziroma potreba po tem, da smo povezani z drugimi in s svetom preko spleta”. Primer v času šolanja na daljavo je, da učenci sledijo videokonferenčni uri in vmes poslušajo glasbo, prebirajo novice ali elektronsko pošto, si dopisujejo s prijatelji ali pa igrajo igrice. Težava pa je, da si stvari najverjetneje ne bomo zapomnili, če na njih nismo pozorni.¹⁸

¹⁵ --2020: *Vzgoja in izobraževanje v Republiki Sloveniji v razmerah, povezanih s covid-19: Modeli in priporočila*. [online] Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter Zavod Republike Slovenije za šolstvo [25. 3. 2021] Dostopno na: https://www.zrss.si/pdf/modeli_in_priporocila.pdf

¹⁶ GÜRTLER, Helga. 1994. *Joj. Šola! Resnost življenja*. Ljubljana: Založba Kres. Povzeto po: --2016: Koncentracija učencev pri pouku. [online] Celje: Mestna občina Celje, Mladi za Celje. [26. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4201604090.pdf>

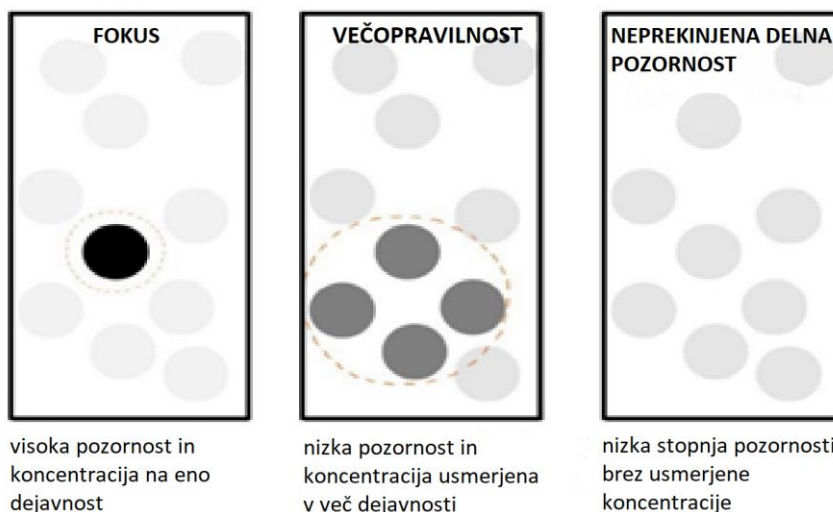
¹⁷ --2020: *Spanje je nujno za naše dobro telesno in duševno delovanje*. [online] NIJZ. [26. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.nijz.si/sl/spanje-je-nujno-za-nase-dobro-telesno-in-dusevno-delovanje>

¹⁸ FILIPIČ, Urška. 2021. *Zakaj je šolanje na daljavo problematično?* [online] Revija Panika. [14. 2. 2021] Dostopno na: <http://revijapanika.si/2021/01/24/zakaj-je-solanje-na-daljavo-problematicno/>

Slika 5: Primer neprekinjene delne pozornosti

Vir: <https://www.npr.org/2020/12/04/938050723/5-things-weve-learned-about-virtual-school-in-2020?t=1617794611501> (6. 4. 2021)

Slika 6: Razlika med neprekinjeno delno pozornostjo in večopravilnostjo

Vir: <https://shoury01.medium.com/multitasking-vs-continuous-partial-attention-4e413f7546bf> (7. 4. 2021)

UNICEF opozarja, da so se zmožnosti branja, pisanja in obvladovanje osnov matematike poslabšale v času šolanja na daljavo.¹⁹

¹⁹ --2021: *Otroci si ne morejo privoščiti še enega leta šolanja s prekinitvami.* [online] UNICEF. [21. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.unicef.si/novice/14335/otroci-si-ne-morejo-privosciti-se-enega-leta-solanja-s-prekinitvami>

Gregor Pečan, predsednik Združenja ravnateljic in ravnateljev, je povedal, da je znanje slabše, ko bi bilo, če bi se šolali v živo, vendar ni tako zelo slabo, da bi šlo za izgubljeno generacijo.²⁰

6.6.2 POSLEDICE NA PSIHOFIZIČNI RAZVOJ

UNICEF ter Zveza prijateljev mladine Slovenije opozarjata, da se je stanje mladih in otrok v času pandemije poslabšalo. "Povečalo se je število otrok, ki so lačni, osamljeni, žrtev zlorab, z duševnimi motnjami, živijo v revščini."²¹ Zveza prijateljev mladine opozarja, da »Šolanje na daljavo povzroča razslojenost, izoliranost in revščino, ki jo v tem času doživljajo najranljivejši – otroci, mladostniki, mladi ljudje, ki si šele utirajo pot v odraslost.« Da veliko pomanjkanje socialnih stikov močno vpliva na socializacijo, povzroča osamljenost in druge psihične težave, opozarja statistika TOM telefon®«. Prav tako le-ta zveza izpostavi, da je »več nasilja v družini, več depresivnosti, več samopoškodovanja in žal tudi več samomorilnosti« ter da jih skrbijo izgube socialnih veščin, ki jih bo »težko ali nemogoče nadomestiti«. Kažejo se tudi težave v nezadostnem in neprimernem prehranjevanju, posledice so debelost ali motnje hranjenja.²²

Dr. Zver, evropski poslanec, pravi, da je res, da je manj druženja (kar je negativno), vendar smo pridobili na drugih veščinah, kot so druženje preko spleta in to, da so učitelji z učenci v neposrednem stiku.²³ Prav tako psiholog Lešnik Musek izpostavi tudi pozitivne posledice, da »so otroci v tem času razvili tudi nekaj sposobnosti prilagajanja in soočanja s frustracijami,

²⁰ --2021: *V karanteni je več sto oddelkov po vsej državi, v Ljutomeru dva v osnovni šoli in pet v gimnaziji.* [online] Prlekija-on.net [26. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.prlekija-on.net/lokalno/27528/v-karanteni-je-vec-sto-oddelkov-po-vsej-drzavi-v-ljutomeru-dva-v-osnovni-soli-in-pet-v-gimnaziji.html>

²¹ --2021: *Leto dni pandemije – nazadovanje na vseh ključnih področjih življenja otrok.* [online] UNICEF. [21. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.unicef.si/novice/14350/leto-dni-pandemije-%E2%80%93-nazadovanje-na-vseh-kljucnih-podrocjih-zivljenja-otrok>

²² --2021: *Ponovno opozarjamo: Odprtje vrtcev, osnovnih in srednjih šol, dijaških domov, fakultet in ostalih izobraževalnih ustanov mora biti prednostno!* [online] ZPMS. [1. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.zpms.si/2021/01/20/ponovno-opozarjamo-odprtje-vrtcev-osnovnih-in-srednjih-sol-dijaskih-domov-fakultet-in-ostalih-izobrazevalnih-ustanov-mora-biti-prednostno/>

²³ --2021: *Kako trajne bodo posledice šolanja na daljavo?* [online] Evropski parlament, Pisarna v Sloveniji. [1. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.europarl.europa.eu/slovenia/sl/studio-evropa-%C5%A1olanje-v-%C4%8Dasu-covida-19>

obvladovanja nepredvidljivega okolja, kompetentnosti, ustvarjalnosti in vztrajnosti pri soočanju z manj ugodnimi okoliščinami.«²⁴

6.6.2.1 DRUŽENJE IN SOCIALIZACIJA

Socializacija je proces, ki poteka celotno življenje. Posameznika nauči, kako delovati v skupnosti, v kateri živi. Je večplasten proces vključevanja posameznika v skupnost.²⁵ Otroci in mladi v šoli razvijajo socialno identiteto in občutek pripadnosti, vzpostavljajo in vzdržujejo odnose.²⁶

Pomanjkanje socialnih stikov lažje prenašajo tisti, ki so pozitivno naravnani. Prav tako tudi introvertiranim izolacija dela manj težav.²⁷

Mladim je epidemija zmanjšala število izkušenj, od pozdravov na hodnikih, do zabav, vate in maturantskega plesa. V tem primeru vskočijo mediji, ki ohranjajo stik med njimi, saj lahko enostavno spremljajo ostale in se z njimi povezujejo. Preko videoklicev ostajajo v stiku in tudi, če se ne pogovarjajo aktivno, s tem doživljajo podobno izkušnjo, kot če bi bili v isti sobi. Prav tako podobno vlogo povezovanja prevzamejo igrice z več igralci, ki skupaj rešujejo virtualne težave, cel svet ali se borijo z zombiji.

²⁴ --2020: *Zaradi šolanja na daljavo bodo nekateri otroci potrebovali psihološko pomoč.* [online] sobotainfo. [1. 3. 2021] Dostopno na: <https://sobotainfo.com/novica/lokalno/zaradi-solanja-na-daljavo-bodo-nekateri-otroci-potrebovali-psiholosko-pomoc/557439>

²⁵ DEUTSCH, Larisa. 2015. *Vpliv socializacije na oblikovanje osebnosti mladostnika.* [online] Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za socialno delo. [25. 3. 2021] Dostopno na: <https://egradiva.fsd.uni-lj.si/search/show/1458>

²⁶ --2020: *Duševno zdravje otrok in mladostnikov v času epidemije covida-19: gradivo za vzgojno-izobraževalne ustanove v času postopnega odpiranja vrtcev in šol.* [online] Zbornica kliničnih psihologov Slovenije [25. 3. 2021] Dostopno na: http://klinikna-psihologija.si/wp-content/uploads/2020/05/ZKP_Dusevno_zdravje_otrok.pdf

²⁷ K.A. 2020. *Kako pandemija covida-19 vpliva na naše duševno zdravje?* [online] Vizita.si [12. 3. 2021] Dostopno na: <https://vizita.si/dusevnost/pandemija-koronavirusa-in-dusevno-zdravje.html>

Slika 7: Druženje prek spleta

Vir: <https://www.dandad.org/en/d-ad-why-now-time-brands-get-serious-about-gaming-features-opinions/> (7. 4. 2021)

Vendar imajo vsi ti načini komunikacije tudi vrsto možnih koristi in pomanjkljivosti, kot so na primer cenovna dostopnost. Primer je pošiljanje in deljenje videov, kar preganja dolgčas in je zabavno, vendar ne nadomesti intimnega pogovora. Nekaj mladih, predvsem mlajših najstnikov, se morda počuti udobneje pri komunikaciji s tekstovnimi sporočili, saj jim ta omogoča daljši odzivni čas. Raziskave so odkrile številne prednosti tehnologije, med temi je tudi olajšano ohranjanje stikov. Ta prednost se je še bolj izrazila v času epidemije. S tem, ko so mladi komunicirali z ljudmi izven družine, so lažje razvili samostojnost in neodvisnost, ki sta bistveni za razvoj. Lažje so delili svoje občutke o krizi in prejeli podporo izven družine, če te niso prejeli v njej.²⁸

Raziskava v ZDA, izvedena konec marca 2020, je ugotovila, da so se skoraj vsi anketiranci (98,1 %) vsaj malo družbeno izolirali. Najpogostejša motivacija je bila, da niso želeli okužiti ostalih. Ostale specifične motivacije so bile različno povezane s posameznikovimi simptomi tesnobe in depresije, obremenjenostjo in občutkom pripadnosti.²⁹

²⁸ --2020: *Teens and social media during the COVID-19 pandemic: Staying socially connected while physically distant*. [online] [S.l.: s.n.] [13. 2. 2021] Dostopno na: <https://psyarxiv.com/5stx4>

²⁹ --2020: *Adolescents' Motivations to Engage in Social Distancing During the COVID-19 Pandemic: Associations With Mental and Social Health*. [online] [S.l.: s.n.] [25. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1054139X20302214>

6.6.2.2 SAMOMORI

Pomemben del odraščanja je tudi mladostnikovo izpraševanje in soočanje z življenjskimi vprašanji in razumevanje ter soočanje z življenjem in smrtjo. Zato ni nenavadno, če se mladostniku občasno pojavljajo samomorilne misli, saj lahko te predstavljajo normalen del razvoja v adolescenci.³⁰ Leta 2001 so Tomori in ostali izvedli raziskavo, v kateri so ugotovili, da je 44 % slovenskih srednješolcev že imelo samomorilne misli, v zadnjem mesecu pa je 29 % dijakov razmišljalo o samomoru.³¹ Pomembno je poudariti, da tukaj govorimo o dijakih, ki so od osnovnošolcev starejši eno in več let.

V mednarodni študiji Z zdravjem povezano vedenje v šolskem obdobju (angleško Health Behaviour in School-Aged Children – HBSC) so leta 2014 na slovenskem vzorcu ugotovili, da je v zadnjem letu 15,5 % petnajstletnikov imelo samomorilne misli. Pri dekletih je bila pojavnost samomorilnih misli višja kakor pri fantih. Na vprašanje: »Ali si v zadnjih 12 mesecih kdaj resno razmišljal/-a o tem, da bi poskušal/-a narediti samomor?« je 21,2 % deklet in 8,8 % fantov odgovorilo pritrdilno.³²

V študiji, ki je med 15. februarjem in 6. julijem 2020, s pregledovanjem google news, zbirala podatke o samomorih, so ugotovili, da je 37 mladih v tem času naredilo samomor. Približno dve tretjini zabeleženih samomorov je bilo iz Velike Britanije, Indije in ZDA. Povprečna starost je bila 16,6 let z odstopanjem za 2,7 let. Približno ¾ samomorov je bilo v novicah opisanih aprila in maja 2020. Neposredni vzrok so bile duševne stiske, kot so depresija, osamljenost, tudi zaradi izobraževanja na daljavo in velike stiske zaradi šolanja.³³

V decembru 2020 je bilo na Pediatrični kliniki v Ljubljani 30 % več hospitalizacij po poskusu samomora med srednješolci kot v primerljivem obdobju leta 2019. Najverjetneje je, po

³⁰ URBIČ, Beno. 2016. *Samomor in mladostniki: Preventivna vloga specialnega in rehabilitacijskega pedagoga*. [online] Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta. [13. 2. 2021] Dostopno na: http://pefprints.pef.uni-lj.si/3481/1/URBI%C4%8C_DIPLOMA_TISK_NOVI.pdf

³¹ GREGORČIČ KUMPERŠČAK, Hojka. 2012. *Samomori in samomorilno vedenje pri mladostnikih*. [online] [S.l.: s.n.] [13. 2. 2021] Dostopno na: https://medrazgl.si/arhiv/mr12_1_08.pdf

³² --2018: *Duševno zdravje otrok in mladostnikov v Sloveniji*. [online] Ljubljana: NIJZ. [24.3.2021] Dostopno na: https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/publikacije-datoteke/dusevno_zdravje_otrok_in_mladostnikov_v_sloveniji_19_10_18.pdf (str. 225)

³³ --2021: *COVID-19 Suicide among Adolescents and Youths during the Lockdown: An Exploratory Study based on Media Reports*. [online] [S.l.: s.n.] [24. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.preprints.org/manuscript/202008.0709/v1>

besedah Marije Anderluh, vodje Službe za otroško psihiatrijo, to posledica skrbi zaradi šolanja, družinskih stisk, osamljenosti, strahu pred negotovostjo in vrstniške zavrnitve, ki jo mladi doživljajo drugače zaradi socialne izoliranosti. In če se o teh stiskah z nikomer ne morejo pogovoriti in se jim nič, kar bi jih lahko odvrnilo od takih občutkov, razmišljanj, ne dogaja, ostajajo sami s svojimi težavami.³⁴

6.6.2.3 DEPRESIJA

“Depresija je duševna motnja, pri kateri se lahko pojavi veliko različnih znakov in simptomov, od tistih izrazito telesnih prek psiholoških pa vse do tistih izrazito socialnih sprememb na človeku.”³⁵ Je ena od najbolj pogostih duševnih motenj in “obsega precej več kot le občutek žalosti”. Poleg žalosti, ki je eden od značilnih simptomov, se pojavita izguba veselja pri vsakodnevnih dejavnostih in razdražljivost. Simptomi, ki pa so pridruženi, so negativno razmišljanje (občutki nevrednosti), pomanjkanje energije in koncentracije, neodločnost, motnje spanja in apetita, pretirani občutki krivde in misli na smrt.³⁶

³⁴ KRUŠEC, Polona. 2020. *Med srednješolci je za 30 odstotkov več hospitalizacij po poskusih samomora*. [online] TIMES.si [24. 3. 2021] Dostopno na: <http://www.times.si/slovenija/med-srednjesolci-je-za-30-odstotkov-vec-hospitalizacij-po-poskusih-samomora--0bd8870e656d418c49380e2be9b62720b09653a8.html>

³⁵ --2005: *Prepoznajmo in premagajmo depresijo: priročnik za depresivne osebe in njihove svojce*. [online] Ljubljana: Inštitut za varovanje zdravja RS. [21. 3. 2021] Dostopno na: http://www.nebojse.si/portal/Dokumenti/Prirocnik_Prepoznajmo-in-premagajmo-depresijo.pdf

³⁶ LIPOVŠEK, Klara Jasna. [s.d.] *Depresija pri otrocih in mladostnikih*. [online] Enota za adolescentno psihiatrijo. [21. 3. 2021] Dostopno na: https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/depresija_pri_otroku_in_mladostniku-v2.pdf

Slika 8: Depresija

Vir: <https://vizita.si/dusevnost/10-znakov-ki-kazejo-na-studijsko-depresijo.html> (7. 4. 2021)

Po vsem svetu se mladi iz različnih okolij zaradi pandemije srečujejo z večjo stopnjo depresije, tesnobe in stresa.³⁷ Analiza 27 študij z vsega sveta je pokazala, da se 31,2 % študentov sooča z depresijo v času epidemije.³⁸ Študija na Kitajskem, ki je bila namenjena mladim od 6 do 15 let, je ugotovila, da približno 12 % anketiranih trpi za depresijo (izvajala se je v aprilu 2020). Študija je tudi ugotovila, da so spol, starost, izobrazba staršev, družba ob delovnikih in telesna vadba pomembno povezani z depresijo.³⁹

³⁷--2021: *Impact of COVID-19 on Mental Health in Adolescents: A Systematic Review*. [online] [S.l.: s.n.] [25. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7967607/>

³⁸--2021: *Assessing the Psychological Impact of COVID-19 among College Students: An Evidence of 15 Countries*. [online] [S.l.: s.n.] [25. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7923198/>

³⁹--2020: *Depression and anxiety among adolescents during COVID-19: A cross-sectional study*. [online] [S.l.: s.n.] [25. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7247496/>

6.6.2.4 KAKOVOST SPANJA

Spanje je nujno potrebno za nemoteno telesno in duševno delovanje.⁴⁰ Mladostniki v primerjavi z odraslimi potrebujejo več spanja. Najstniki naj bi spali od 8 do 10 ur, odrasli od 7 do 9 ur.⁴¹ Izr. prof. dr. Leja Dolenc Grošelj, dr. med., specialistka nevrologije, pove, da je pravzaprav bolj od količine spanja pomembno, da se zjutraj dobro počutimo in čez dan ne čutimo zaspanosti. Med dobre noči lahko štejemo tiste, ko zaspimo najkasneje 15 minut po ugašanju luči, spimo s čim manj prekinitvami ter se zjutraj zbudimo naspani.⁴² Na kakovost spanca vplivajo tudi motnje oziroma težave s spanjem, ki jih ima po ocenah somnologov (strokovnjaki s področja medicine spanja) med 10 in 30 % otrok in mladostnikov.⁴³

Slika 9: Epidemija in spanje

Vir: <https://www.verywellmind.com/how-is-america-sleeping-during-covid-5072912> (7. 4. 2021)

V obdobjih povišanega stresa, med katere uvrščamo tudi trenutno epidemijo, lahko pride do kratkotrajnega poslabšanja stanja. Poleg stresa tudi tesnoba, zaskrbljenost in strah lahko

⁴⁰ --2020: *Spanje je nujno za naše dobro telesno in duševno delovanje.* [online] NIJZ. [21. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.nijz.si/sl/spanje-je-nujno-za-nase-dobro-telesno-in-dusevno-delovanje>

⁴¹ --2020: *Koliko bi morali spati glede na svojo starost?* [online] Zdravo.si [21. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.zdravo.si/koliko-bi-morali-spati-glede-na-svojo-starost/>

⁴² --2019: *Ali spite dovolj? Poglejte, kako pomembno je dobro spanje.* [online] Zdravo.si [21. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.zdravo.si/ali-spite-dovolj-poglejte-kako-pomembno-je-dobro-spanje/>

⁴³ --2019: *Ne le odrasli, tudi otroci in mladi pogosto spijo premalo.* [online] NIJZ. [21. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.nijz.si/sl/ne-le-odrasli-tudi-otroci-in-mladi-pogosto-spijo-premalo>

otežijo uspanje oziroma dobro spanje ponoči. V lanskem letu se je kakovost spanja močno poslabšala. V Italiji je kar 40 % prebivalstva prizadela kronična nespečnost. To pomeni, da so pri 2/5 prebivalcev simptomi nespečnosti trajali že vsaj tri mesece in se pojavljali vsaj trikrat na teden.⁴⁴

6.6.2.5 PREHRANA

Šole otrokom ponujajo uravnoteženo prehrano in topel obrok, ki je za nekatere tudi edini v dnevu. Mnoge družine so se tako, ko so se šole zaprle, znašle v stiski.⁴⁵ Mladostniki v tem času razvoja potrebujejo raznovrstno prehrano, ki vsebuje dovolj vitaminov, beljakovin, mineralnih snovi, ogljikovih hidratov in vode.⁴⁶ Hkrati pa je pomembno, da energijski vnos prilagajajo dnevni porabi energije.⁴⁷ Ko mladi športniki (rekreativni in vrhunski) niso imeli možnosti izvajati treningov enako intenzivno oz. pogosto (ukrepi za preprečevanje širitve virusa), se je njihova dnevna energijska poraba zmanjšala. Posledično bi morali temu prilagoditi tudi prehrano.

⁴⁴ -- [s.d.]: *Kako dobro spati v obdobju epidemije koronavirusa SARS-CoV-2 (COVID-19)?* [online] NIJZ. [25. 3. 2021] Dostopno na:

https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/8.4._kako_dobro_spati_v_casu_epidemije.pdf

⁴⁵ --2020: *Ko topli obrok ni samoumeven.* [online] DELO. [15. 2. 2021] Dostopno na:

<https://www.delo.si/lokalno/ljubljana-in-okolica/ko-topli-obrok-ni-samoumeven/>

⁴⁶ MURG, Anja. 2013. *Odnos mladostnikov do zdrave prehrane.* [online] Maribor: Univerza v Mariboru, Fakulteta za zdravstvene vede. [15. 2. 2021] Dostopno na: <https://dk.um.si/Dokument.php?id=59790>

⁴⁷ ŠMEJIC, Mateja. 2014. *Vpliv delavnice gibanja in zdrave prehrane na življenjski slog, morfološke parametre in funkcionalno-gibalne parametre dijakov Gimnazije Franceta Prešerna.* [online] Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport [16. 2. 2021] Dostopno na: <https://www.fsp.uni-lj.si/COBISS/Diplome/Diploma22071460SmejicMateja.pdf>

Slika 10: Optimalni prehranski krožnik

VIR: <https://aktivni.metropolitan.si/prehrana/zdrava-prehrana/zdravo-prehranjevanje-da-modne-diete-ne/> (7. 4. 2021)

Analiza SLOfit športno-vzgojnega kartona, katerega meritve so bile izvedene v maju in juniju 2020, so pokazale, da je delež otrok z debelostjo ponovno narasel. Ta je narasel za 20 %, kar je več kot v obdobju 2003–2007, ko smo se v Sloveniji soočali z najhujšo krizo naraščanja debelosti.⁴⁸

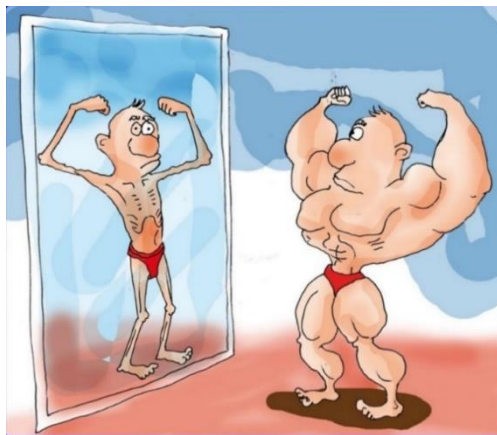
Od sredine aprila do konca maja 2020 je študija, ki je zajela 820 mladih iz Španije, Italije, Brazilije, Kolumbije in Čila, starih od 10 do 19, zbirala podatke o njihovih prehranskih navadah. Ugotovili so, da se je vnos ocvrte hrane, zelenjave in sadja povečal (pogostost na teden), vnos hitre hrane pa zmanjšal. Zdi se, da so družine imele več časa za kuhanje in izboljšanje prehranskih navad. Tudi vnos stročnic, zelenjave in sadja se je povečal, vendar to ni izboljšalo splošne kakovosti prehrane. Vnos sladke hrane se je zvišal, kar je lahko posledica dolgčasa in stresa, na kar so lahko vplivale omejitve zaradi epidemije.⁴⁹

⁴⁸ --2020: *Upad gibalne učinkovitosti in naraščanje debelosti slovenskih otrok po razglasitvi epidemije COVID-19.* [online] [S.l.]: SLOfit. [23. 3. 2021] Dostopno na: https://www.slofit.org/Portals/0/Clanki/COVID-19_razvoj_otrok.pdf?ver=2020-09-24-105108-370

⁴⁹ --2020: *Covid-19 Confinement and Changes of Adolescent's Dietary Trends in Italy, Spain, Chile, Colombia and Brazil.* [online] [S.l.: s.n.] [25. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.mdpi.com/2072-6643/12/6/1807>

6.6.2.6 MOTNJE HRANJENJA

Znanih je več vrst motenj hranjenja, med njimi so tudi anoreksija, bulimija, kompulzivno prenažanje ter bigoreksija nervoza.⁵⁰ Na pojav anoreksije bi lahko po mnenju nekaterih znanstvenikov vplivali tudi geni, vendar večina meni, da je ključnega pomena duševnost. Za osebe z anoreksijo je značilna nizka raven samospoštovanja in občutek, da niso vredne ljubezni. Bulimija je prav tako pogosta pri osebah, ki imajo nizko raven samospoštovanja in pogosto zapadajo v depresijo, vendar za primarni vzrok veljajo pritiski in spori znotraj družine.⁵¹ Tako anoreksija kot bulimija najpogosteje prizadeneta dekleta v najstniških letih in v zgodnji odraslosti.⁵² Vendar se anoreksija pojavlja na prehodu v adolescenco, bulimija pa na prehodu v odraslost. Po besedah Karin Srnc je razmerje med ženskami in moškimi, ki zbolijo za bulimijo in anoreksijo, 7 : 1 ali 8 : 1 (leta 2012). Kompulzivno prenažanje je značilno za zgodnjo in srednje obdobje odraslosti, bigoreksija pa za srednjo ali pozno adolescenco. Bigoreksija nervoza je značilna predvsem za fante.

Slika 11: Bigoreksija nervoza, pogled obolelega

Vir: <https://sportjezakon.com/2020/12/02/bigoreksija-nervoza-ko-ideal-misicaste-postave-postane-breme/> (7. 4. 2021)

⁵⁰ --[s.d.]: *Motnje hranjenja*. [online] lekarnar.com [23. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.lekarnar.com/clanki/motnje-hranjenja>

⁵¹ -- 2004: *Družinski zdravstveni vodnik*. Ljubljana: Mladinska knjiga.

⁵²--1994: *Understanding Eating Disorders: Anorexia Nervosa, Bulimia Nervosa, and Obesity*. [online] [S.l.]: Taylor & Francis. [23. 3. 2021] Dostopno na: https://books.google.si/books?hl=sl&lr=&id=dmxgCn8CO4UC&oi=fnd&pg=PR13&dq=teens+eating+disorders+an+orexia&ots=wIjDIeT3an&sig=OZJsRTdJU60L_aAS73rkxfKG98s&redir_esc=y#v=onepage&q=teens%20eating%20disorders%20anorexia&f=false

Pri vseh motnjah hranjenja je vključena depresija ali nizka samopodoba.⁵³

Negativni čustveni učinki karantene se bodo verjetno okrepili pri mnogih obolelih za anoreksijo.⁵⁴

Stres, ki ga povzročajo navodila, da naj ostajamo doma, lahko postanejo sprožilci za motnje hranjenja in predstavljajo izzivalno okolje za posameznike z motnjami hranjenja. Primer so omejene zaloge živil v trgovinah, ki ogrozijo dostop do »varnih živil«, ki so jim del rutine. Po SARS-u leta 2003 so ugotovili, da je zaradi omejevanja dostopnosti živil prišlo do razvoja psiholoških motenj pri anketirancih Splošnega zdravstvenega vprašalnika. Ker so študije poročale o pomembni povezavi med tem vprašalnikom in simptomi motenj prehranjevanja, lahko tudi sedanje stanje prispeva k tveganju za nastanek motenj hranjenja pri sicer zdravih posameznikih.⁵⁵

6.6.2.7 GIBANJE

Pomemben dejavnik, ki vpliva na otrokov ter mladostnikov telesni, duševni in socialni razvoj, je telesna dejavnost. To razdelimo na nizko intenzivno, zmerno intenzivno ter visoko intenzivno telesno dejavnost. Večina smernic priporoča, naj bodo mladi ter otroci zmerno intenzivno do visoko intenzivno dejavni vsaj eno uro na dan.⁵⁶

Ukrepi v času epidemije, ki je trajala od 12. marca 2020 do 15. maja 2020, so bili tudi zaprtje šol, prepoved organizirane športne vadbe, prepoved uporabe igrišč in združevanja na javnih prostorih. Meritve v okviru spremljanja telesnega in gibalnega razvoja SLOfit športno-vzgojni

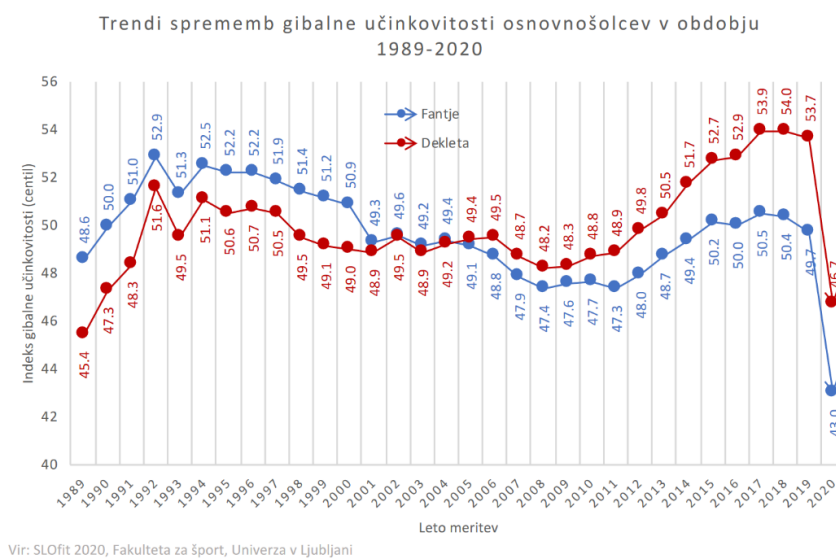
⁵³ SERNEC, Karin. 2012. *Sodobni vidiki motenj hranjenja*. [videoposnetek] Ljubljana: III. kongres Združenja zakonskih in družinskih terapevtov Slovenije. [23. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.youtube.com/watch?v=P6PCVQCiGRI>

⁵⁴ --2020: *Eating disorders in the time of COVID-19*. [online] [S.l.: s.n.] [26. 3. 2021] Dostopno na: <https://jeatdisord.biomedcentral.com/articles/10.1186/s40337-020-00295-3>

⁵⁵ --2020: *Eating disorders in the age of COVID-19*. [online] [S.l.: s.n.] [26. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7259905/>

⁵⁶ --2017: *Konzervativni pristopi k obravnavi prekomerne prehranjenosti in debelosti otrok in mladostnikov-prehransko svetovanje in priporočila za telesno dejavnost*. [online] Ljubljana: Klinični center Ljubljana, Univerza v Ljubljani (Klinični oddelek za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni, Pediatrična klinika, Klinični Center Ljubljana, Ljubljana [23. 3. 2021] Dostopno na: http://www.slovenskapediatrija.si/portals/0/clanki/2017/2017_2_24_074-081.pdf

karton junija in maja 2020 kažejo na največji upad gibalne učinkovitosti otrok in največji porast deleža otrok z debelostjo v celotni zgodovini spremljanja v Sloveniji. Osnovnošolci v Sloveniji so sedaj v največji krizi telesnega in gibalnega razvoja vseh časov. Splošna gibalna učinkovitost je zelo padla, zmanjšala se je za kar 13 %.

Graf 1: Trendi sprememb gibalne učinkovitosti osnovnošolcev v obdobju 1989–2020

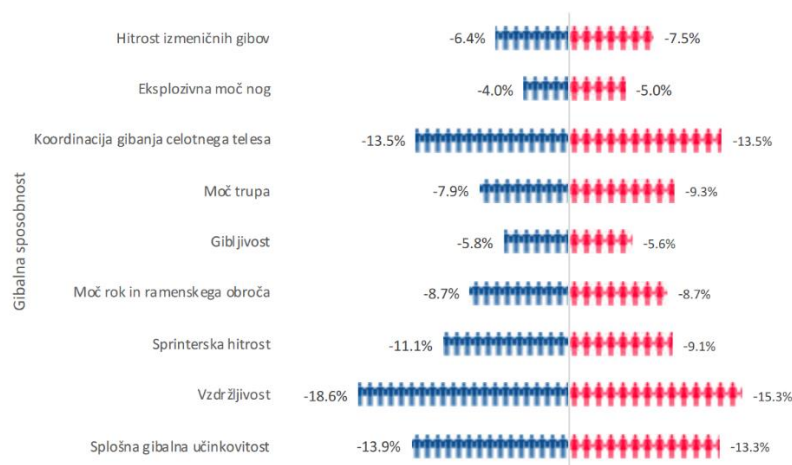
Vir: --2020: *Upad gibalne učinkovitosti in naraščanje debelosti slovenskih otrok po razglasitvi epidemije COVID-19.* [online] [S.l.]: SLOfit. [23. 3. 2021] Dostopno na: https://www.slofit.org/Portals/0/Clanki/COVID-19_razvoj_otrok.pdf?ver=2020-09-24-105108-370

Največji upad so doživeli visoko gibalno učinkoviti otroci. Skoraj 2/3 najbolj gibalno učinkovitim otrokom je v primerjavi z letom 2019 opazno upadla gibalna učinkovitost.⁵⁷

Največji upad je nastal pri vzdržljivosti in zelo velik pri koordinaciji celotnega telesa. Ti dve gibalni sposobnosti sta tisti, ki se jih v šoli in tudi pri vadbi v društvih najbolj razvija.

⁵⁷ --2020: *Upad gibalne učinkovitosti in naraščanje debelosti slovenskih otrok po razglasitvi epidemije COVID-19.* [online] [S.l.]: SLOfit. [23. 3. 2021] Dostopno na: https://www.slofit.org/Portals/0/Clanki/COVID-19_razvoj_otrok.pdf?ver=2020-09-24-105108-370

Velikost upada različnih gibalnih sposobnosti in splošne gibalne učinkovitosti

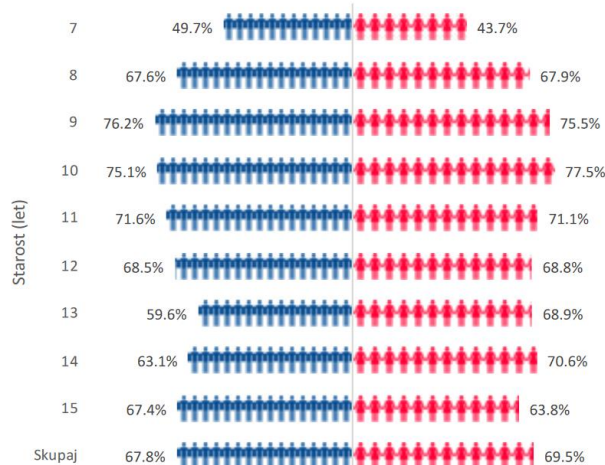
Vir: SLOfit 2020, Fakulteta za šport, Univerza v Ljubljani

Graf 2: Velikost upada različnih gibalnih sposobnosti in splošne gibalne učinkovitosti

Vir: --2020: Upad gibalne učinkovitosti in naraščanje debelosti slovenskih otrok po razglasitvi epidemije COVID-19. [online] [S.l.]: SLOfit. [23. 3. 2021] Dostopno na: https://www.slofit.org/Portals/0/Clanki/COVID-19_razvoj_otrok.pdf?ver=2020-09-24-105108-370

Gibalna učinkovitost je upadla pri skoraj 2/3 otrok, najpogostejši upad je bilo zaznati pri 9-, 10- in 11-letnikih, ki so sicer eni od najbolj telesno dejavnih.

Odstotek otrok, pri katerih je prišlo do upada gibalne učinkovitosti

Vir: SLOfit 2020, Fakulteta za šport, Univerza v Ljubljani

Graf 3: Odstotek otrok, pri katerih je prišlo do upada gibalne učinkovitosti

Vir:--2020: *Upad gibalne učinkovitosti in naraščanje debelosti slovenskih otrok po razglasitvi epidemije COVID-19*. [online] [S.l.]: SLOfit. [23. 3. 2021] Dostopno na: https://www.slofit.org/Portals/0/Clanki/COVID-19_razvoj_otrok.pdf?ver=2020-09-24-105108-370

6.6.2.8 MEDVRSTNIŠKO NASILJE

Medvrstniško nasilje (bullying) je ponavljajoča se, večinoma namerna, uporaba psihičnega, fizičnega, spolnega, materialnega ali spletnega nasilja nad vrstnikom. Otroku, nad katerim se izvaja, povzroči številne posledice, saj postopoma začne uničujoče vplivati na njegov učni uspeh, zdravje in socialno vključenost.⁵⁸

Po besedah Katje Košir, profesorice in predavateljice na Pedagoški fakulteti in Filozofski fakulteti, podatkov, ki bi nakazovali na upad ali naraščanje medvrstniškega nasilja v času epidemije, še nimamo.⁵⁹

Prednost zaprtja šol je lahko tudi, da so otroci zaščiteni pred pojavi, ki so v šoli pogosti. Medvrstniško nasilje je v šoli pogost problem. Zaprtje šol bi tako lahko koristilo ne samo žrtvam, temveč tudi nasilnežem.⁶⁰ Ti bi se lahko v času, ko nimajo nikogar, s komer bi tekmovali, umirili.

⁵⁸ --2016: *Navodila s priložnikom za obravnavo medvrstniškega nasilja v vzgojno-izobraževalnih zavodih*. [online] Ljubljana: Zavod RS za šolstvo. [23. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.zrss.si/digitalnaknjiznica/navodila-medvrstnisko-nasilje-viz-2016/files/assets/common/downloads/publication.pdf>

⁵⁹ TOME, Maša. 2021. »Medvrstniško nasilje ni samo izkušnja nasilja, temveč tudi izkušnja popolne nemoči, razčlovečenja«: *Intervju s Katjo Košir*. [online] Metropolitano. [26. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.metropolitan.si/odnosi-in-psihologija/doziviljati-medvrstnisko-nasilje-ne-pomeni-samo-imeti-izkusnje-nasilja-temvec-tudi-izkusnjo-popolne-nemoci-razclovecenja/>

⁶⁰ --2020: *Psychological Impact of COVID-19 on Children and Adolescents: Is There a Silver Lining?* [online] [S.l.]: The Indian Journal of Pediatrics [6. 12. 2020] Dostopno na: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7426670/>

7 RAZISKOVALNI DEL

7.1 METODE DE LA

Za raziskovalni/eksperimentalni del sem uporabila dve metodi:

- zbiranje podatkov s pomočjo ankete, ki so jo rešili učenci zadnje triade OŠ s celotne Slovenije. Na anketo je odgovorilo 910 učencev.
- intervjuvanje učencev. Intervjuvala sem 17 učencev zadnje triade iz različnih regij Slovenije

7.2 MOJE MNENJE, MOJA ZGODBA: Iz prve roke – šolanje na daljavo

V nadaljevanju bom predstavila svoje mnenje, zgodbo, ki sem jo doživljala med šolanjem na daljavo. Ker opisujem tudi preživljanje spomladanskega šolanja na daljavo, sem svoje počutje in preživljanje opisala s pomočjo dnevnika, ki ga redno pišem in sporočil na telefonu ter fotografij, ki so nastajale takrat. Ker je od takrat minilo že kar nekaj časa, želim izpostaviti, da je moj pogled nazaj zagotovo drugačen, kakor je bil, ko se je to odvijalo, saj je drugi del šolanja na daljavo potekal popolnoma drugače in veliko dlje časa.

POGOJI ZA DELO

V letošnjem šolskem letu smo začeli s šolanjem na daljavo konec oktobra in z njim nadaljevali do 15. februarja, ko smo se vsi razredi vrnili v šolo. Pred tem pa so 9. februarja v šolske klopi sedli učenci prve triade. Moj brat obiskuje četrti razred, zato na žalost nisem bila ves teden sama doma. Z bratom nisva imela težav z računalniki ali prostorom. Težave so se pojavile pri izbiri velikega ali malega ekrana, saj smo bili v dopoldanskem času pogosto trije doma in je tako bilo na razpolago premalo velikih zaslonov. Pred šolanjem na daljavo smo imeli v rabi en velik zaslon, pa je oči potem prinesel še enega, ker je pač lažje spremljati pouk na velikem. Z bratom

si deliva sobo in v njej ni dovolj prostora za pisarniško/pisalno mizo, zato je bila "začasna" pisarna poleg običajne vzpostavljena še v spalnici staršev. Začasna pisarna je postala skoraj stalna, saj je v rabi približno od novembra. Doma imamo tudi dovolj prenosnih računalnikov, zato sem se prestavila v kuhinjo ali pa v otroško spalnico, če sta bila "velika" zaslona že rezervirana.

Tako lahko rečem, da sem imela dobre pogoje za delo. V primeru tehničnih težav sem imela na voljo doma očeta ali pa je bil večino časa dosegljiv po telefonu, v primeru, da ga ni bilo doma. Kolikor se spomnim, nisem imela težav, le morda nekaj malih, saj sem zadnja dva dni šolanja v živo manjkala, ravno ko so učitelji razlagali tudi rešitev teh težav.

ŠOLANJE NA DALJAVO PRVIČ: 8. RAZRED (2019/2020)

Lansko šolsko leto smo naloge za šolo delali samostojno. Učitelji so na začetku tedna na šolsko spletno stran naložili naloge, ki so nas čakale za prihajajoči teden. Sama sem naloge na začetku delala ves teden po malem, kasneje pa prve dni v tednu bolj intenzivno, da sem imela proti koncu tedna več prostega časa. Učitelji so nam, zelo odvisno od predmeta, dajali tudi naloge za pošiljanje. Pouka v živo preko kanala Teams nismo imeli do začetka maja, pa še takrat le matematiko, enkrat na teden. Ker smo lani imeli popolnoma proste roke in smo lahko delali kadar koli, je veliko večja odgovornost padla na nas učence, saj smo si morali sami razporediti delo. Kolikor vem, je to nekaterim manj ustrezalo, meni pa je ta način dela bolj ustrezal. Je pa res, da sem, če sem imela kakšno vprašanje, raje vprašala najprej starše in sošolce in šele potem učitelje, kar je v šoli drugače, saj so učitelji med uro na voljo za vprašanja. S 1. junijem smo se osnovnošolci vrnili v šole in tako zaključili šolsko leto.

ŠOLANJE NA DALJAVO DRUGIČ: 9. RAZRED (2020/2021)

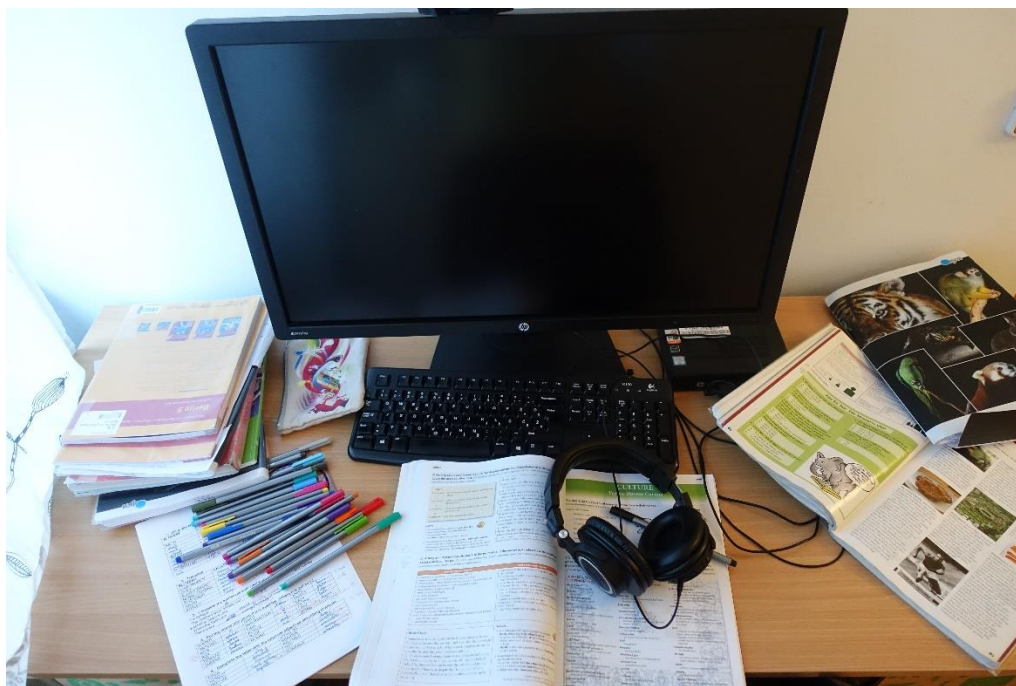
Šolsko leto se je začelo na običajen način, le da smo v šoli oblikovali tako imenovane mehurčke in upoštevali priporočila NIJZ. Zaradi poslabšanja situacije pandemije pa smo 19. 10. 2020 zopet začeli šolanje na daljavo. Šele čez 14 tednov smo se vrnili k pouku v šoli.

Pouk na daljavo je potekal vsak dan od 10.00 do 11.50, tri šolske ure po 30 minut z 10-minutnimi odmori. Dopolnilni ali dodatni pouk in izbirni predmeti so se izvajali najpogosteje pred ali po rednem pouku. Urnik je bil stalen. Le enkrat se nam je malce spremenil. Vendar pa

je učiteljica spremembo spregledala in smo zato imeli prosto uro. To se je zgodilo na začetku februarja in takrat smo se prvič pogovarjali kot razred, da smo bili lahko vsi vključeni v pogovor. To pomeni, da se tri mesece in en teden nismo dlje časa pogovarjali. Med desetminutnimi odmori so bile po navadi izrečene prošnje za pošiljanje naloge ali pa "ej, a lahko pogledaš na snap?" Tudi kakšni luštni trenutki so bili med odmori, recimo, ko je sošolec pustil prižgan mikrofoni in pel. Žal sem ravno takrat šla po vodo in zamudila ta zgodovinski trenutek, tako da sem ujela samo še smeh. Predvsem so bili ti zabavni trenutki povezani s (po nesreči) vključenimi mikrofoni.

Razlaga učiteljev je večinoma potekala s pomočjo elektronskih drsnic. Nekateri učitelji so med poukom zahtevali vključene kamere, nekateri so nekajkrat namignili in potem obupali, nekateri pa nas niso spodbujali k vključevanju kamer. Zato je kar nekaj učencev jedlo in pilo med urami. Sama tega nisem počela pogosto, bi rekla, da enkrat na kakšna dva ali tri tedne. Najpogosteje se je zgodilo v primeru, da nisem jedla zajtrka ali da je bilo kosilo (zaradi dodatnega pouka ali drugih razlogov) prestavljeno na poznejše popoldne. Glasbe nisem poslušala, kolikor vem, jo je nekaj sošolcev in sošolk poslušalo, vendar bolj za podlago (tišje v ozadju). Med poukom sem si dopisovala, nekako smo s tem nadomestili komentarje med poukom in pogovor s sošolci. Najpogosteje pa so vseeno bila vprašanja »pri kateri nalogi smo?«, »katera stran?« ali pa če je bilo treba (zaradi slabe povezave) opozoriti učitelja, da je sošolec odsoten in se trudi priključiti nazaj k uri. Igric nisem nikoli igrala med poukom, zagotovo je bilo še najbolj moteče dopisovanje.

Noben predmet se mi ni bolj priljubil ali da bi ga zasovražila. Morda mi je bilo najbolj všeč, da so bile ure krajše in so učitelji razlago strnili, kar se mi je zdelo bolj razumljivo. Glede načina dela ne bi spremenila ničesar. Vsaj glede na informacije, ki sem jih izvedela od učencev iz drugih šol, se mi je naš način, v katerem smo imeli reden in nespremenljiv urnik, zdel najbolj primeren. Predvsem me je presenetilo to, da nekateri učitelji skorajda niso uporabljali spletnih učilnic, saj so vse povedali sproti. Domače naloge sem v tem letu delala čim prej, skoraj vedno takoj, ko smo jih dobili.

Slika 12: Miza hitro postane premajhna

Motivacijo sem imela, vendar mi je po novoletnih praznikih padla. Težje sem se spravila k delovnim obveznostim. Vseeno sem domače naloge naredila, vendar kakšen dan kasneje in ne takoj, ko smo jih dobili. Včasih se je zato zgodilo, da sem nanjo pozabila in jo delala zvečer pred rokom oddaje ali pa pred uro v živo. Testov za oceno nismo pisali na daljavo. Če že, smo pisali samo kvize, ki smo jih poslali učitelju ali pa smo dobili interaktivne vaje, ki smo jih lahko naredili ali pa ne. Vprašana sem bila matematiko, zgodovino, fiziko in angleščino. Nisem opazila nekih velikih razlik, zaradi katerih bi mi bilo takšno spraševanje boljše ali slabše. Spraševanje brez šumov in klepeta sošolcev mi je bolj ustrezalo zaradi tišine, ki sem jo imela doma. Ko smo bili doma, sem si na začetku želela nazaj v šolo, predvsem zaradi družbe sošolcev in utripa razreda. Hkrati sem se navadila na učenje od doma in si tako z vsakim tednom manj želela vrnitve v šolo. Tudi s prijateljicami in prijatelji smo se pogosteje slišali preko videoklicev. Predvsem na začetku, ko smo začeli s šolanjem na daljavo, sem opazila primanjkljaj druženja, zato sem se kasneje tudi večkrat dogovorila za sprehod ali pa klic z njimi.

Za nobenega izmed predmetov si nisem bolj želela, da bi bil v živo. Prikrajšano sem se počutila samo takrat, ko nam je učiteljica povedala, da bi v šoli ob določeni temi izvedli tudi eksperimente.

Moj dan je bil različen glede na to, ali sem športno vadbo, za katero mi je poslala napotke trenerka za plavanje, naredila zjutraj ali pa sem to opravila popoldne. V zadnjih tednih (konec januarja in začetek februarja) sem športne obveznosti opravila zjutraj in se zato zbudila pred sedmo. Če pa jutranje vadbe ni bilo, sem se zbudila okoli osmih in potem delala za šolo ali pa se pogovarjala z bratcem. Za zajtrk sva jedla sadni smuti. Najpogosteje smo ob desetih začeli s poukom preko Teamsov in potem sem imela pouk do 11.50. Po koncu pouka sem, če kosila še ni bilo, začela delati domačo nalogo. To sem potem po navadi delala do kosila, če ga je naredil že kdo drug; če ne, pa sem ga nekje med eno in drugo skuhala sama.

V gospodinjstvu sem, če kuhanje odštejem, delala enako kot prej. Sredi novembra me je zgrabila želja po peki piškotov, ker se je bližal adventni čas. Vendar me je ta želja na veliko žalost ostalih družinskih članov kmalu minila.

Slika 13: Piškoti

Brat je imel pouka manj kot jaz, zato sva včasih skupaj kuhala. Po navadi sem se potem spet posvetila šoli, ali pa sva se, odvisno od vremena, podala na sprehod. Najpogosteje sva šla na sprehod, kadar popoldne nisem imela treninga v živo. Treninge smo imeli po Zoomu in odvisno od tedna nekje med tretjo in peto uro in trajali so pol ure. Treningi so se, ker treniram plavanje, v tem času zelo razlikovali od treningov, ki smo jih imeli pred ukrepi. Do sredine novembra smo imeli telovadbe v živo, kasneje pa smo jih do februarja, ko smo spet začeli plavati, imeli po Zoomu. Manjši obrok sem pojedla še, ko smo bili vsi doma, tam okoli pol šestih in potem še večerjo okoli osmih, devetih. Zagotovo sem jedla manj kot v času šole v živo. Približno, odvisno

od lakote, sem pojedla dva manjša obroka in enega večjega. Ne bi rekla, da je bila hrana kaj bolj zdrava ali manj zdrava. Že tako smo v času šolanja v živo kuhali doma in se zato način hranjenja ni spremenil.

Odvisno od športnih aktivnosti je bilo, ali sem spala več kot v času šole v živo, saj sem hodila spat le malce prej ali pa kasneje, pravzaprav bi tudi tukaj lahko trdila, da ni bilo večjih sprememb.

S starši se odnos ni poslabšal niti izboljšal, bi pa rekla, da smo se le nekoliko več pogovarjali. Pogosto sem delala za šolo tudi zvečer, zato nismo skupaj preživelili toliko časa, smo se pa takrat, ko smo bili skupaj, veliko pogovarjali. Z bratom sva bila več časa skupaj, se več pogovarjala in mogoče tudi nekoliko bolj povezala. Za šolo ni potreboval pomoči, tudi s Teamsi in šolskimi dokumenti se je znašel. Že tako sva imela prej dober odnos in kasneje ni prišlo do velikih sprememb.

Menim, da sem več delala doma za šolo kot prej, ko smo jo imeli v živo. Razlika je od ene do tri ure na dan, odvisno, kako sem si razporedila delo. Pri tem sem upoštevala ure pouka v šoli, približno 5 ur v šoli in zelo malo dela doma. Pouk na daljavo in samostojno delo pa sta potekala med pet in sedem ur.

Zagotovo sva z bratom večkrat šla na sprehod v naravo kot prej. V času šole v živo smo hodili na sprehode predvsem čez vikend, zdaj pa tudi med delovniki.

Družbo sem zelo pogrešala. Predvsem ljudi, s katerimi nismo zelo dobri prijatelji, smo pa se prej videvali vsakodnevno (sošolci, soplavalci). In ker nisem imela njihovih stikov, se v tem času skoraj nič nismo slišali, kar sem zelo pogrešala. Najbolj sem pogrešala skupinsko dinamiko, dogodke, ki se pripetijo naključno in ki se zelo težko zgodijo doma ter ustvarjajo neko povezanost v skupini.

Ne bi rekla, da sem se dolgočasila. Glede na to, da sem bila večino časa zaposlena ali s šolo, pisanjem raziskovalne naloge ali čim drugim, razen kakšnih krajših obdobj, ko sem malo postavala okoli, bi lahko rekla, da se nisem bolj dolgočasila.

Motivacija mi je padla po novem letu, po počitnicah. Prve dni je bilo težko, kasneje pa sem spet nekako prišla nazaj v ritem. Predvsem mi je bilo težko začeti z delom, raje sem prej naredila kaj drugega, kot pa začela delati za šolo. Potem ko sem začela, ni bilo težko, ampak teh težav pred počitnicami nisem imela.

Ko sem se pogovarjala s prijatelji, sem ugotovila, da smo zelo različno doživljali obdobje šolanja od doma. Nekateri so si zelo želeli v šolo, drugi niti ne, nekateri pa so uživali doma. Ker sem dobivala tako zelo različne odgovore, me je zamikalo, da bi opravila še več pogovorov in tako ugotovila, kako so se učenci med šolo na daljavo počutili. Zanimalo me je, če obstaja kakšna rdeča nit, ki povezuje šolarje tretje triade po vsej Sloveniji. Te pogovore vam bom predstavila v nadaljevanju.

ŠOLANJE NA DALJAVO TRETJIČ: 9. RAZRED (2020/2021)

Med zaključevanjem pisanja raziskovalne naloge so nas že tretjič poslali na šolanje na daljavo, tokrat le za 10 dni. Organizacija pouka je bila podobna delu v šoli. Vsak dan smo imeli 5 ur pouka preko Teamsov. Začenjali smo ob 11.00 in končali ob 13.50. Načini poučevanja so bili enaki kot v drugem šolanju na daljavo. Opazila pa sem, da je motivacija sošolcev za delo na daljavo bistveno manjša kot prejšnjič.

7.3 INTERVJUJI

Intervjuje sem izvajala med 30. 12. 2020 in 2. 2. 2021, takrat ko so se intervjuvanci izobraževali na daljavo dva ali tri mesece in pol. Z njimi sem navezala stik s pomočjo učiteljev, ki so družinski prijatelji ali sorodniki, ali pa sem intervjuvance poznala že prej. Sedem sem jih poznala že prej, deset sem prvič videla takrat, ko sem z njimi opravila intervju. Intervjuji so potekali s pomočjo aplikacije Microsoft Teams in trajali med 10 in 30 minut. Pogovor sem snemala z aplikacijo Teams, vsi intervjuvanci so se s tem strinjali. Med pogovorom smo vsi imeli vključeno kamero in mikrofona. Posnetke sem uporabila za natančen zapis odgovorov. Intervjuvancem sem povedala, da bodo njihovi odgovori popolnoma anonimni, imena ne bodo omenjena v raziskovalni nalogi.

7.3.1 VZOREC

Intervjuji so bili izvedeni s 15 devetošolci, eno osmošolko in enim sedmošolcem. Intervjuvanci obiskujejo 9 osnovnih šol v pomurski, podravski in osrednjeslovenski regiji, živijo pa v pomurski, podravski, osrednjeslovenski in primorsko-notranjski regiji. Na vprašanja je odgovarjalo 11 deklic in 6 dečkov. Nihče, ki sem ga prosila za odgovore, tega ni odklonil.

Pri predstavitvi intervjujev bom poskušala ohraniti originalnost pogovora in odgovorov, zato bom pri pisanju uporabljala pogovorni jezik in ne knjižne slovenščine. Menim, da bi lahko uporaba knjižnega jezika predrugačila mnenje in počutje intervjuvanca.

Izbrala sem štiri vzorčne intervjuje. Dekleta so bila nekoliko bolj zgovorna, pri pogovorih nisem imela težav in so tekli gladko in sproščeno. Predvidevam, da je na odgovore vplivala tudi moja starost, saj smo sovrstniki.

7.3.2 PREDSTAVITEV INTERVJUJEV

1. intervju: učenka, 9. razred, 30. 12. 2020

Ali imaš primerne pogoje za delo za šolo?

Imam računalnik in telefon. Imamo več naprav v družini in če mi kaj ne dela, si lahko izposodim od drugih.

Ti lahko kdo pomaga, če imaš tehnične težave?

Da, če je kdo doma. Velikokrat pa so zaposleni z drugimi obveznostmi, ko potrebujem pomoč.

Kako poteka delo med šolsko uro? Ali delaš med poukom še kaj drugega?

Kamere moramo imeti prižgane, včasih smo lahko brez. Med poukom včasih vprašam sošolce, če se kaj zmedem. Včasih si s sošolci dopisujemo, vendar je tematika večinoma povezano s šolo. Velikokrat kaj pozabim, zvezke, učbenik in jih grem iskat med uro. Včasih med uro tudi jem.

Ali ti je kateri predmet boljši ali slabši na daljavo?

Ugotovila sem, mogoče je samo snov takšna, ampak veliko boljše mi gre pri nekaterih predmetih. Recimo matematika mi zdaj gre veliko boljše kot prej, pa tudi biologija mi je zdaj veliko boljša.

Ali je kateri predmet, ki bi ga veliko raje imela nazaj v šoli?

Mislím, da ne. Sem pa slišala od sošolcev, da nekaterim manjka druženja, ampak v šolo pa ne bi šli. Imeli smo neke mladinske delavnice, pri katerih se pogovarjaš o čustvih in delaš v skupini. Veliko lažje bi bilo, če bi delali skupaj v šoli.

Bi kaj spremenila?

Naša šola je pouk na daljavo dobro organizirala, tako da ne bi nič spremenila.

Ali se ti zdi delo na daljavo težje ali lažje?

Če si dobro organiziraš čas, mislim, da je lažje. Ker nimamo vsega po Zoomu, lahko vse naloge naredim že v eni uri. V šoli pa smo domače naloge delali doma ali pred uro. In potem lahko narediš hitreje, ker narediš delo tako hitro, kot ti ustreza. Po moje se zato lažje naučiš, ker delaš s svojim tempom.

Ali domačo nalogo narediš takoj?

Odvísno pri katerem predmetu, pri nekaterih naredim kar hitro, vedno, kadar dobimo novo delo. Pri nekaterih se mi pa ne ljubi, čakam in naredim pred Zoomom, ampak tako naredim samo pri dveh predmetih.

Ali si bila že kaj vprašana ali ste pisali preizkus znanja?

Pisali nismo ničesar, samo preverjanja in dobili smo učne liste. Kar je dobro, samo potem je lažje goljufat.

Si si kaj pomagala?

Da, sem si pomagala, enkrat sva s sošolko skupaj rešili preverjanje.

Vprašana sem bila nekaj predmetov. Pri nekaterih je bilo treba pokazati, kaj imam pri sebi, da ne "plonkam", pri nekaterih pa ni bilo treba. Ker me je bilo strah, da bom morala pokazati, si nisem pripravila pomagala. Pri spraševanju smo v majhnih skupinah, trije ali štirje in potem ni tako težko, kot če posluša ves razred. In je lažje na daljavo, ker ne posluša toliko ljudi.

Ali želiš nazaj v šolo ali ne?

Ne ...

Ali ti spletne učilnice ali Teamsi ali kar uporabljate pri pouku povzročajo težave?

Na začetku sem imela malo težav. Tik pred karanteno, ko sem imela državno tekmovanje, me ni bilo v šoli in ravno takrat so imeli izobraževanje za Teamse, tako da nisem vedela, kako se jih uporablja. Kar hitro sem se naučila, kako oddati nalogo in ostale stvari.

Ali mi lahko opišeš svoj dan?

Vsak dan vstajam približno ob isti uri, pouk imamo po navadi ob devetih, včasih tudi ob desetih. Če imam ob desetih, se zbudim okoli osmih ali malo prej, ker zvečer pogledam, katere naloge imamo naslednji dan in potem vidim, česa še nisem naredila. Na splošno se pa zbudim kasneje kot prej, ker mi ni treba pripravljati torbe in mi ni treba hoditi v šolo. Kosilo jemo, ko končamo vsi s šolo. Če sta oči in mami doma, kdaj tudi onadva kaj skuhata, če res ne gre, kaj naročimo. Ne jemo vedno skupaj kosila, ker je težko najti vsem čas. Spat grem prej, kot sem šla takrat, ko smo bili v šoli. Veliko več spim. Več časa imam za šolo, najverjetneje, ker lahko kaj naredim hitreje, kot bi v šoli. V šoli učitelj razlaga, zdaj pa lahko prepíšeš in če razumeš, nimaš več dela s tem predmetom. Pa tudi nimam treningov oziroma jih lahko hitreje naredim, ker ne bom dve uri telovadila.

Ali moraš opravljati več gospodinjskih del?

Kuhati že, ker sem prej jedla v šoli. Približno enako pospravljam kot prej, vsak vikend. Kuhamo včasih skupaj.

Ali ješ bolj zdravo ali poješ več prigrizkov?

Včasih mi čez dan nič ne paše jesti in potem jem manj kot v šoli. Včasih pa pojem več kakšnih prigrizkov ali podobnega. Kosila so, po moje, bolj zdrava kot v šoli. Pa tudi bolj prilagojena so mojemu okusu. V šoli si lahko imel vsak drug teden isto kosilo, podobne priloge ali pa pijače, tukaj pa lahko eksperimentiraš s hrano.

Se razumete v družini slabše ali bolje?

Nisem opazila sprememb. Smo pa več časa skupaj. Prej smo se težko ujeli, oči in mami sta delala do približno petih in če smo imeli treninge, smo se res manj videli. Več se vidimo zdaj.

Ali igrate več družabnih iger?

Ja, zdaj igramo več iger. Pa ne spet cela družina, ampak tisti, ki najdejo čas in voljo. Včasih gledamo kakšne filme skupaj. Več časa preživimo skupaj.

Pa ti je to v redu?

Ja, to mi je super.

Ti je večkrat dolgčas ali si manj motivirana kot včasih?

Na začetku sem bila manj motivirana, ampak po moje ker še nisem imela narejenega urnika, nisem se še navadila na tak način dela. Prej sem imela drugačen ritem: vstanem, grem v šolo, nekaj pojem, grem na trening in spat. Zdaj sem se morala prilagoditi, ker imam več časa. Vmes sem kdaj zgubila voljo za delo in sem bila lena. Lažje bi mi bilo, da ne preklapljam med šolo in šolo na daljavo, ker se potem moraš navajati in nimaš ritma. Raje bi ostala doma.

Več hodiš v naravo?

Ne ravno, ampak bi lahko. Med prejšnjo karanteno sem šla nekajkrat na Golovec, prej nisem našla časa. Zdaj grem manjkrajkrat ven. Med prejšnjo karanteno je bilo toplo in sem potem lahko zunaj naredila nalogo, zdaj je pa malo preveč mrzlo.

Ali bi rekla, da se manj gibaš?

Mislím, da ja. Še vedno telovadim, ampak ne grem toliko v naravo.

2. intervju: učenka, 9. razred, 2. 1. 2021

Ali imaš primerne pogoje za delo za šolo?

Imam svoj računalnik in moja sestra ima svoj računalnik, da lahko delava nemoteno. Včasih malo težko, če se mami razburja na sestro, ko imamo pouk. Ali pa recimo, ko mami dela doma in se pogovarja po telefonu in potem me to včasih moti pri učenju.

Ti lahko kdo pomaga, če imaš tehnične težave?

Ja, lahko mi pomaga oči, ampak ga veliko časa ni doma. Če imam z računalnikom težave takrat, ko je pouk, mi po navadi ne more nobeden, zato ker mami ne zna, pa po navadi so v službi takrat. Ampak na srečo nimam nekih posebnih težav.

Kako poteka tvoja šolska ura? Ali delaš med poukom še kaj drugega?

Velikokrat jem ali pijem in si dopisujem s sošolci. Poskušam, da si ne bi dopisovala, če kdo nekaj napiše, pač odpišem. Pri nekaterih predmetih sem na telefonu. Pri zgodovini ne morem poslušati, če poskušam poslušati, nič ne razumem, tako da prepisujem powerpoint in ne poslušam zares. Trudim se sodelovati, čeprav me veliko stvari moti, recimo moja mačka, ki vedno hodi ven in noter in ji moram odpirati vrata.

Ali ti je kateri predmet slabši ali boljši na daljavo?

Fizika in matematika sta boljši, kemija slabša. Geografija mi zdaj ni več tako grozna, včasih mi je bila »ful« grozna. Se mi zdi, da pri tistih predmetih, pri katerih se odločim, da ne bom več odpisovala na sporočila, lažje sledim *kot v šoli*, ne vem zakaj. Bolj je razumljivo, nekateri učitelji se drugače obnašajo, ne derejo se toliko. Boljše se mi zdi, ker ni ostalih motenj, kot v šoli.

Bi kaj spremenila?

Organizacija je v redu, nimamo spet preveč Zoomov ali Teamsov na dan. Pri nekaterih predmetih imamo res veliko dela. Spremenila bi, da bi mami lahko šla delat v pisarno, ker me moti, ko dela za službo. Vem, da se ne da, ampak bi bilo fino, če bi se dalo. Ali pa da bi imela vsaj zvočno izolirano sobo. Zdi se mi brez veze, da nas učitelji silijo prižigati kamere, ker samo

čas porablja zato. Tisti, ki nočejo prižgati kamere, itak ne bodo prižgali kamere in tudi če jo imajo prižgano, to ne pomeni, da sledijo.

Ali domačo nalogo narediš takoj?

Tisto, kar je potrebno oddati, poskusim narediti isti dan, ali vsaj naslednji dan, da ne pozabim. Odvisno je od tedna, kakšen teden nam dajo veliko več naloge. Tisti teden, ko imamo manj, sproti delam vse. Če imam veliko naloge, tisto, kar imamo za oddati, najprej naredim, tisto, kar pa ni za oddati, naredim dan pred ali pa zjutraj, preden imamo uro.

Kaj pa spraševanje, se ti zdi težje ali lažje, si si kako pomagala?

Zdi se mi lažje, ampak ne zaradi tega, ker lahko plonkaš. Pri dveh predmetih, angleščini in zgodovini sem imela »plonkce«, ampak mi niso pomagali. Manj sem živčna, ker sem v svoji sobi in vem, če dobim slabo oceno, sem doma in sem lahko doma žalostna, ne pa da sem potem še v šoli ves dan. Pa zdi se mi manj stresno, ko nisem tako blizu učitelja, ki gleda vame.

Tudi zaradi tega, ker te ves razred ne posluša?

Tudi to je. Zato ker mi gre na živce, ko te posluša ves razred in če česa ne veš, so potem vsi pametni: "Pa jaz to vem". Po navadi si vprašan z enim ali dvema in je lažje in boljše, ker nimaš občinstva.

Si želiš nazaj v šolo ali ne?

Ne, veliko boljše je na daljavo. Nočem v šolo. Nismo zelo povezan razred, ne pogrešam sošolcev. Delam itak lažje na daljavo. Veliko manj časa mi vzame, ker sem doma in ni treba hoditi v in iz šole.

Pogrešaš tudi ostale ljudi, s katerimi si se prej družila?

Ne zares. Večinoma pogrešam tiste, ki niso v naši šoli. V redu mi je biti sama. Če mi kdo kaj piše, se malo pogovarjam. Večinoma nič ne pogrešam, mi je lepo doma.

Ti delajo težave Teamsi, spletne učilnice?

Ja, na začetku sem imela težave s spletnimi učilnicami, ni mi jih hotelo odpreti, razen bolj pozno zvečer. Teamsi mi nikoli niso delali težav, včasih mi prekine internet. Sedaj mi vse super dela.

Se ti zdi, da nas je šola v redu pripravila, kako delati na daljavo?

Bolje bi bilo, če bi se že v šoli prijavili v Teamse s šolskim mailom, ker je bilo veliko težav s tem. So nam pa recimo povedali, kako bo delo potekalo, to je bilo v redu.

Ali mi lahko opišeš svoj dan?

Zjutraj vstanem najkasneje ob devetih. Pojem zajtrk. Potem grem nazaj v sobo in se oblečem. Pogledam, če moram narediti še kakšno nalogo, preden se začne pouk. Pripravim si oreščke ali kaj podobnega. Med poukom vedno jem in pijem. Ko je konec pouka, se začne spraševanje, potem imam odmor, kakšne pol ure. Potem imamo kosilo. Po kosilu se grem učiti in delam nalogo, še malo počivam. Zvečer naredim nalogo. Popoldne preživim na telefonu in jem oreščke, čokolado in druge prigrizke. Mami začne težiti, naj grem ven in potem pol ure hodim v krogih in gledam na uro, kdaj bo te pol ure minilo. Domov pridem okrog pol štirih ali pa malo kasneje. Delam nalogo in imam večerjo, včasih ob sedmih včasih pa ob desetih. Potem se grem tuširati. Gledam netflix do enih ali pa dveh zjutraj. In potem počasi zaspim. Veliko bolj pozno hodim spat, odkar je karantena.

Torej manj spiš?

Ja, mislim, da manj spim, čeprav tudi kasneje vstajam.

Ali ješ veliko več?

Ja, več jem. Imam manjši zajtrk, manjše kosilo ali pa manjšo večerjo, ampak vmes toliko jem, da sploh nisem lačna.

Se ti zdi, da ješ manj zdravo?

Ja, več sladkorja pojem. V bistvu jem samo zato, ker mi je dolgčas, tako da ne vem, koliko je to zdravo.

Se ti zdi, da moraš več delati doma?

Pri nekaterih predmetih je veliko manj dela, recimo pri geografiji, pri nekaterih predmetih je isto, kakor je bilo v šoli, pri nekaterih nam pa veliko preveč dajo. Zelo je odvisno od učitelja, mislim, da si učitelji ne predstavljajo, koliko mi delamo doma in nam ne znajo razporediti dela. Nekateri nam dajo preveč, drugi premalo, nekateri pa ravno prav, ampak vse skupaj se mi zdi, da delam isto.

Delaš več gospodinjskih del?

Več delam gospodinjskih del. Ker ne hodim na treninge, ne rabim toliko časa, da pridem iz šole in mami misli, da imam veliko časa za vse. In potem mi da veliko več stvari za delat, tudi če se učim, reče: "Pa saj si se imela že ves dan čas učiti, pridi mi pomagat", tako da delam več gospodinjskih del.

Se ti zdi, da imaš boljši odnos z družino?

Slabši, zaradi tega, ker smo veliko več skupaj in se veliko več kregamo.

Ti ni všeč, da ste več skupaj?

Ne, na živce mi gre.

Ali hodite na sprehode v naravo skupaj?

Ne, tudi prej nismo. Če mami hoče, da gremo skupaj, raje grem sama, ker smo že ves dan skupaj in imam vsega dovolj in želim biti malo sama. In potem se kregamo, ali grem sama ali ne, ampak po navadi itak grem. Ampak sestrica, mami in oči hodijo skupaj ven.

Se ti zdi, da se več ali manj gibaš?

Manj, definitivno manj. Saj do šole pa iz šole ni daleč, samo še vedno hodim. Pa tudi zdaj nimam treningov, pa manj hodim ven, tako da se manj gibam.

Pa si zadovoljna, ker se manj gibaš?

Rada bi se več gibala. Nočem hoditi na sprehode. Doma bi delala kakšne vaje za moč pa te »fore«. Ampak nimam motivacije. Ko na youtube najdem kakšne vaje, začnem in potem vidim, da sem takoj utrujena, tista, ki to dela, pa ni. Rada bi se več gibala, samo nimam motivacije.

Ti je večkrat dolgčas ali si manj motivirana kot včasih?

Ja, sigurno mi je bolj dolgčas. Kakšen teden nazaj sem imela obdobje, ko sem bila zelo motivirana za šolo, ne vem, zakaj. Ves dan sem delala, takoj sem naredila vse naloge, pa učila sem se, čeprav se ni bilo treba učiti. Zdaj imam še veliko za narediti, nisem motivirana. Vsak dan rečem, bom jutri, bom jutri. Danes sem zares začela delati, pa se mi več ne da.

Če bi morali menjati med šolanjem na daljavo in v šoli, bi ti to ustrezalo, recimo en mesec v šoli, en mesec od doma?

Ja, to bi bilo boljše. Veliko ljudi lažje sledi v šoli kot na daljavo. Če bi šli zdaj nazaj v šolo, se mi zdi, da smo se ravno navadili na daljavo in bi bilo vsaj meni zelo težko. Še vedno je drugačen ritem. Po moje bi bilo boljše en teden tako, en teden tako. Ali pa, da hodimo v šolo, pa da imamo manj ur v šoli in da imamo recimo doma še kakšno uro potem. Meni bi bilo najboljše, če bi bili lepo doma ves čas.

3. intervju: učenka, 9. razred, 2. 1. 2021

Ali imaš primerne pogoje za delo za šolo?

Imam vse. Vse smo zdaj nakupili, da imamo vsak svoj računalnik. Občasno je gneča in malo internet »šteka«.

Kako poteka tvoja šolska ura? Ali delaš med poukom še kaj drugega?

Ja, včasih igram igrice, pri tistih predmetih, o katerih mislim, da jih znam. Na računalniku igram karte.

Drugače kaj ješ, te kdo moti med uro?

Ne morem jesti, ker nimam časa po navadi, tako da jem zjutraj in potem za kosilo. Bolj redko jem *prigrizke*, ker imamo res veliko dela.

Se ti kateri predmet zdi zdaj boljši ali slabši?

Slabši so mi fizika, kemija in matematika, ker je premalo razlage, glede na to, koliko delamo. Angleščina mi je veliko boljša. Ostali predmeti pa tako nevtrarno.

Ti je kateri predmet zdaj lažji ali pa težji poleg angleščine?

Niti ne toliko lažje, tudi ne težje, samo veliko več je za delati. Veliko več vsega in potem se nabere, tako da je bolj to problem.

Bi kaj spremenila v šoli?

Ja, da bi imeli, kot si rekla, od desetih do dvanajstih. Ne pa da imamo en klic ob pol devetih, en ob enajstih in en ob pol enih. To mi ni všeč.

Kaj se ti zdi najtežje pri šolanju na daljavo?

Organizacija časa, ko nimaš volje, ko ves čas prelagaš delo in potem nikoli ne narediš. Ni motivacije.

Ali domače naloge narediš takoj?

Včasih jih naredim takoj. Včasih ne in jih naredim dve minuti, preden je rok oddaje.

Si bila že kaj vprašana ali pa si pisala test?

Vse predmete sem bila vprašana. Bilo je kar veliko, v dveh tednih sem imela šest, sedem ocenjevanj.

Si si kaj pomagala?

Nisem. Se mi pa zdi, da lahko plonkaš pri večini predmetov.

Se ti zdi, da je lažje na daljavo?

Ne, zaradi tega, ker te v šoli nekdo nekako priganja, da delaš in potem je lažje, ker moraš. Tukaj je pa, kot da imaš možnost, da ne delaš. Veliko težje mi je, v glavnem.

Pa spraševanja, so zato težja?

Nekatera so veliko lažja kot v šoli, nekatera pa veliko težja. Odvisno je od predmeta.

Si želiš nazaj v šolo?

Ja.

Ti Teamsi delajo kaj težav? Ste imeli kakšne priprave v šoli?

Smo imeli. Samo mi itak nismo imeli, to je bilo bolj za šestarje.

Kako poteka tvoj dan?

Zbudim se ob sedmih in ležim še pol ure. Ob pol osmih zajtrkujem. Začnem delati petnajst do osmih. In potem vsi ti sklici, ki so itak čisto zmešani. Do enih končam s šolo. Potem imam kosilo. Po kosilu nikoli ne vem, kaj naj delam. Včasih berem ali pa grem ven. Potem imam Zoom trening. Potem se stuširam, po večerji gledam televizijo. Nič zanimivega.

Kdaj greš spat?

Poskusim iti spati ob desetih. Ko smo imeli šolo, je bilo to v redu, vedno sem takoj zaspala. Zdaj grem spat ob enajstih, do polnoči nikoli ne zaspim. Zaspim ob pol enih.

Potem manj časa spiš?

Zadnje tri, štiri tedne zelo slabo spim. Spim manj. Vstajam ob istem času kot prej.

Ješ zdaj manj kot prej, ko si jedla v šoli? Bolj zdravo?

Manj in bolj zdravo. Manj jem sladkarij.

Kako se doma razumeš s starši, ti je boljše, ste več ali manj skupaj?

Enako kot prej, več se družimo in pogovarjamo.

Ti je to v redu ali ti je grozno, da ste skupaj?

Kolikor kdaj.

Se ti zdi, da opravljaš več gospodinjskih del doma?

Zdaj sem začela pospravljati, ker je tudi bolj razmetano.

Se ti zdi, da moraš pomagati svojim mlajšim bratcem in sestricam za šolo?

Bolj malo, če bratec rabi pomoč, potem mu pomagam, večinoma so starši tisti, ki mu pomagajo. Jaz nimam toliko časa.

Ti lahko kdo pomaga, če imaš težave z računalnikom?

Lahko mi, samo ne rabim pomoči.

Ali več hodite v naravo z družino?

Ne, ker je slabo vreme, kam bomo pa šli. Tako da ne.

Ali igrate družabne igre ali pa gledate filme?

To pa ja, veliko filmov gledamo. Pa veliko družabnih iger igramo.

Se več ali manj gibaš?

Manj, prej sem imela trening včasih dvakrat na dan. Zdaj pa telovadba in sprehod. Meni se to zdi tako nič. Zdaj ko je tako slabo vreme in se nočem prehladiti, ne grem niti na tek. Tako da manj. Ampak še vseeno več kot sošolci.

Pa ti je grozno, da se manj gibaš?

Da, ker ne morem spati zaradi tega.

Ti je bolj dolgčas, si bolj nemotivirana?

Da, sigurno, grozno je. Sploh nimam več motivacije, tudi za telovadbo ne. Nočem se preveč zrediti. Ampak se mi ne da nič delati.

4. intervju: učenec, 9. razred, 2. 2. 2021

Kakšen si imel lani uspeh v šoli?

Večinoma štirice, kakšna petka in trojka.

Koliko si imel kakšnih obšolskih dejavnosti?

Nogomet, štirikrat na teden, tekme med vikendi. Približno 6 ur.

Ali starši delajo od doma?

Ne.

Ali imaš primerne pogoje za delo za šolo?

Imam računalnik, ki mi je ves čas na voljo.

Ti lahko kdo pomaga, če imaš tehnične težave?

Ja.

Kako poteka tvoja šolska ura, si kaj dopisuješ, ješ, igraš igrice?

Med Zoomi ne, mogoče pijem.

So ti kateri predmeti zdaj boljši ali pa slabši na daljavo?

Predvidoma isto kot lansko leto. Ni posebnih sprememb.

Se ti zdi zdaj kateri predmet težji ali lažji na daljavo?

Mogoče lažji, težji pa ne. Lažji so zgodovina, kemija, fizika in matematika.

Ali narediš domače naloge takoj?

Domače naloge naredim pravočasno, včasih pri angleščini zamujam.

Si bil že kaj vprašan ali pisal kakšen test?

Vprašan ja, pisal še nič.

Kaj "plonkaš", se ti zdi težje ali pa lažje?

Plonkam, to itak. Spraševanje je isto kot v šoli, mogoče malo manj pritiska, ker te nihče ne gleda, ko odgovarjaš na vprašanja.

Listki na računalniku, wikipedija, google, učbenik, zvezek, telefon, viber sprašujem, discord.

Lansko leto smo v živo preko Discorda reševali preverjanje pri kemiji, sedem skupaj. Oddali smo vsi naenkrat v dveh minutah.

Bi šel nazaj v šolo?

Definitivno. Čeprav je bilo na začetku v redu, ko sem bil doma. Zdaj je pa že malo dolgčas.

Ali uporabljate Zoom, Teamse, spletne učilnice?

Zoom, spletne učilnice, oboje.

Si imel kaj težave?

Mogoče spletne učilnice na začetku. Zoom ne.

Kako poteka tvoj dan, kdaj približno vstaneš, ješ, greš kaj ven, treningi?

Vstajam ob šestih, sedmih zjutraj, včasih tudi ob petih. Zajtrk jem pred ali po Zoomih. Treninge sem opravljal prve tri tedne, ko smo začeli, potem pa ne več. Spat grem ob polnoči ali ob enih. Kosilo včasih preskočim, večerjam ob petih ali šestih.

Se ti zdi, da ješ več ali manj?

Manj.

Ješ bolj zdravo ali manj zdravo?

Mogoče bolj zdravo. Enkrat ali dvakrat na mesec grem v McDonald's v Ljubljano.

Koliko časa spiš?

Pet, šest ur na dan. Čez vikend deset ali enajst.

Se ti zdi, da delaš več za šolo od doma, kot prej ko smo imeli pouk v živo?

Domačih nalog delam več, ostalo ne.

Ali opravljaš več gospodinjskih del?

Enkrat ali dvakrat na mesec pospravim sobo. Skuham kosilo, nič drugega.

Imaš brate ali sestre?

Mlajšo sestro.

Se kaj boljše razumeš s starši in sestro?

S starši definitivno ja. S sestro mogoče manj.

Več hodite skupaj v naravo?

Z mami ja.

Ali se več več družiš in pogovarjaš z družino?

Ne, že prej smo se veliko pogovarjali, smo veliko skupaj.

Ali moraš pomagati sestri pri delu za šolo?

Pomagam včasih, vendar nič ne razume. Več ji pomaga oči.

Se več gibaš?

Ne, približno isto.

Pogrešaš ljudi ali družbo?

To ravno ne, ker se še zmeraj dobivamo, čeprav se ne bi smeli.

Kaj pazite na razdaljo?

Ne, ne pazimo na razdaljo.

Ti je bolj dolgčas?

Ne, ker imam play station, telefon, igrice.

Si bolj nemotiviran?

Mogoče za treninge, ker ni ekipnega dela, če treniraš sam, je dolgčas. Za šolo pa je odvisno za katere predmete.

7.3.3 ANALIZA INTERVJUJEV

Na podlagi intervjujev in pogovorov sem učence razdelila v dve skupini, ki se šolajo na daljavo:

- tiste, ki želijo v šolo: 11 učencev
- tiste, ki si ne želijo v šolo: 4 učenci

Dva intervjuvanca se nista želela opredeliti.

Za vsako skupino sem si zastavila vprašanje: Zakaj si želijo ali ne želijo nazaj v šolo?

Glede na odgovore sem intervjuvance opredelila kot štiri tipe učencev.

Tiste, ki si želijo v šolo:

1. ker si želijo druženja s sošolci, saj jim manjkata pogovor in delo v skupini,
2. ker se zavedajo, da je znanje, pridobljeno s poukom na daljavo, slabše.

Tisti, ki si ne želijo v šolo:

3. tisti, ki jim bolj ustreza, da je delo lahkotnejše, da ga ni toliko in pravzaprav uživajo v delnih počitnicah, kjer lahko malce dlje spijo in delajo s svojim tempom.
4. tisti, ki se raje šolajo doma zaradi samega načina šolanja, saj so pri tem načinu bolj učinkoviti, si lažje zapomnijo stvari, če so doma in ne v razredu.

Od 17 intervjuvancev si jih je 11 želelo v šolo, 4 si niso želeli, dva pa se nista mogla odločiti, saj jima oba načina ustrezata.

Pet jih je med razloge vključilo, da bi se v šolo vrnili zaradi družbe, prav tako jih je pet navedlo, da bi v šolo šli zaradi delovnih navad, ker lažje sledijo pouku v šoli in ker je v šoli bolj urejeno delo. Dva sta navedla oba razloga, za dva pa razlogov ni bilo mogoče razbrati.

Samo 4 dekleta so navedla, da ne bi šle nazaj v šolo. Pri dveh razlogi niso bili zelo dobro razvidni iz odgovorov, drugi dve dekleti pa sta navajali, da bi raje delali doma, saj imata več časa za delo, si ga lažje razporedita in se na splošno lažje organizirata. Pri drugih dveh dekletih je nekoliko bolj kazalo, da ena ne želi v šolo zaradi lažje organizacije in ker lahko dela s svojim tempom, pri drugi pa, da zaradi nekoliko bolj lahkotnega načina dela.

Dekle in fant sta se odločila, da se ne moreta opredeliti. Oba vidita prednosti tako pri šolanju na daljavo kot pri šolanju v šoli. Ena izmed prednosti šolanja na daljavo je kasnejše vstajanje, šolanja v šoli pa, da imaš družbo in se lažje učiš.

Ker sem izmed intervjuvancev poznala le nekatere, sem bila prijetno presenečena, ko so tudi tisti, s katerimi sem se videla prvič, na odgovore odgovarjali zelo resno. Težave so se pojavile predvsem pri začetni komunikaciji po elektronski pošti, saj je bilo zahtevno določiti termin. Na koncu sem uredila sistem, v katerem sem jim dala na voljo tri termine, od katerih so si lahko izbrali najustreznejšega. Nekateri so na vprašanja odgovarjali bolj na kratko, vendar nikoli nevljudno. Z nekaterimi sem se pogovarjali tudi po koncu intervjuja, kar se mi je zdela super izkušnja. Z nekaterimi sem še vedno v stiku.

7.4 ANKETA

7.4.1 SREDSTVA (instrumentarij) pri izdelavi ankete

Anketa je bila oblikovana na spletni strani 1KA (**en**klik anketa). Vsebovala je 46 vprašanj (priloga 2), s katerimi sem pridobila podatke učencev osnovnih šol o preživljanju šolanja na daljavo. Anketa je bila namenjena učencem zadnje triade OŠ.

7.4.2 DOSTOPNOST

Anketa je bila nekaj časa dostopna na šolski spletni strani, učence sem prosila, da jo izpolnijo. Kasneje sem prošnjo za reševanje anket razširila na ravnatelje in ravnateljice ljubljanskih osnovnih šol ter učitelje in učiteljice, ki bi mi lahko pomagali. Ker sem želela doseči čim več anketirancev, sem 11. februarja 2021 poslala dopis še vsem osnovnim šolam v Sloveniji (priloga

1). Za pomoč pri deljenju ankete sem prosila tudi vse, ki imajo stik z učenci zadnje triade. Anketa je bila aktivna od 5. 2. 2021 do 16. 2. 2021.

7.4.3 VZOREC

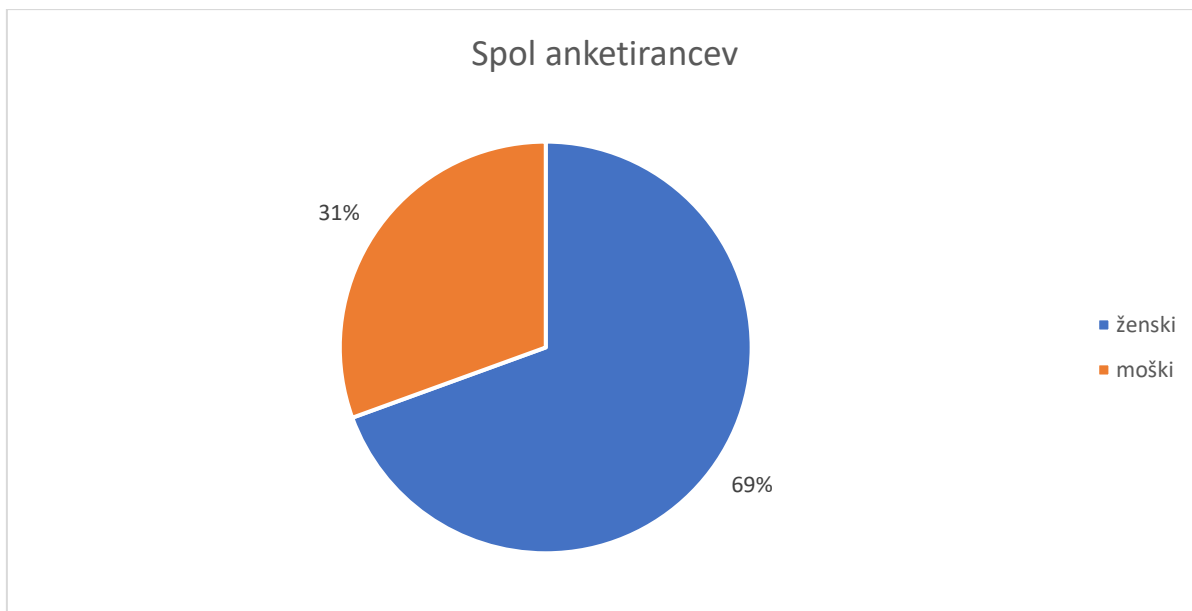
Na povezavi ankete se je zabeležilo 1597 klikov. 910 učencev je anketo delno izpolnilo, 753 učencev je odgovorilo na vsa vprašanja. Učitelji in ravnatelji šol, ki so si anketo, preden so jo delili naprej, želeli ogledati, so to lahko storili na posebni povezavi, zato se njihovi kliki niso upoštevali pri analizi anket.

7.5 ANALIZA REZULTATOV ANKETE IN KOMENTAR REZULTATOV

V nadaljevanju bom predstavila rezultate ankete in jih komentirala. Nekatere izmed anket niso bile rešene v celoti, tudi večina vprašanj ni bilo obveznih (le opomnik), zato se število odgovorov spreminja.

Črka n za vprašanjem pomeni število anketirancev, ki je odgovorilo na določeno vprašanje. Npr. n=910, pomeni, da je na to vprašanje odgovorilo 910 anketirancev. Če ta številka ni zapisana zraven naslova je zapisana v ustrezni tabeli.

1. Spol anketirancev n=910

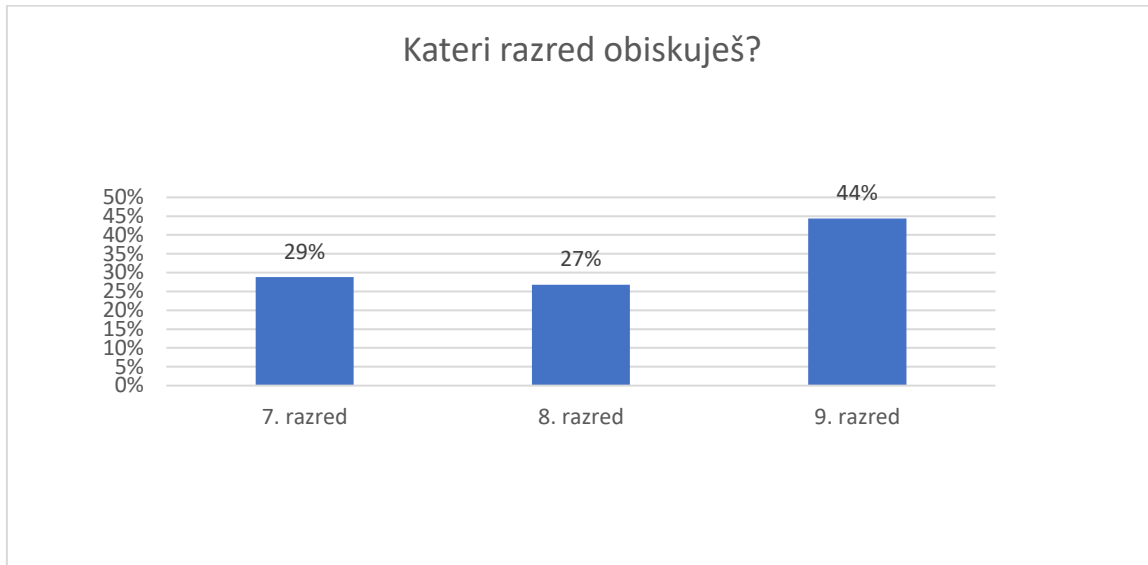

Graf 4: Spol anketirancev

Učencev, ki so odgovorili na anketo je bilo 278, učenk pa 632.

Presenetilo me je razmerje med učenci in učenkami, saj sem verjela, da bo ta razlika manjša, če bi bil tako vzorec anketiranih enakomerno razdeljen med spoloma. Anketo je reševalo 69 % deklet in kar polovico manj fantov, 31 %. Vzrokov je lahko več: ker sem dekle, je reševalo več deklet, ker dekleta bolj zanima ta tematika ali ker so dekleta bolj "pridne punčke".

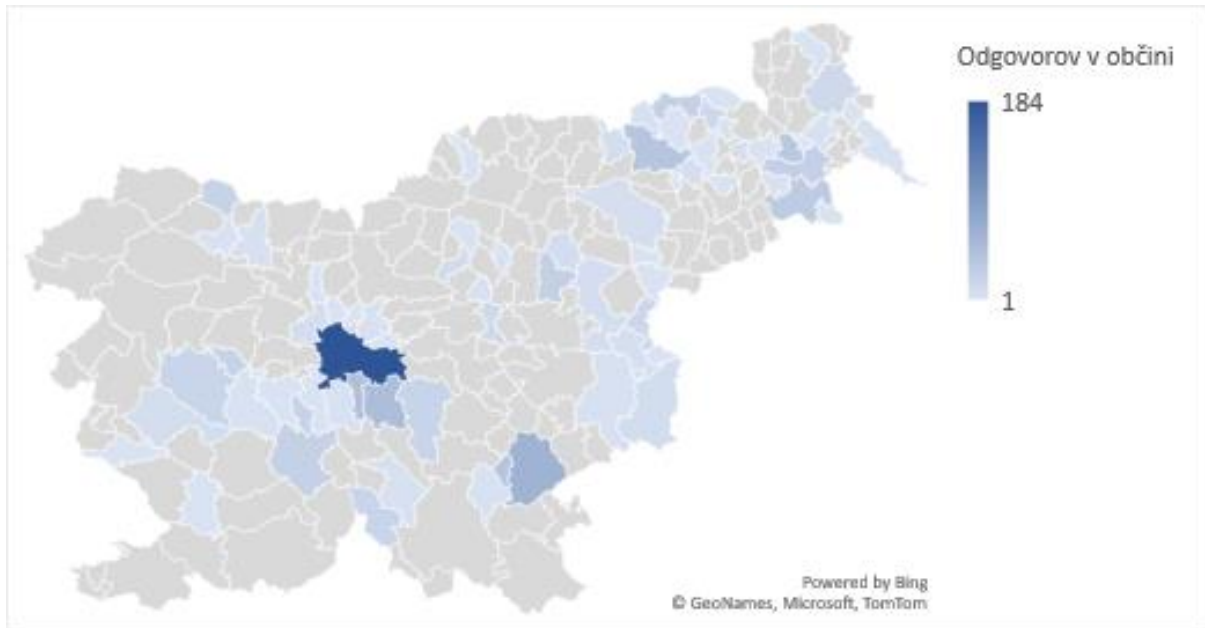
2. Kateri razred obiskuješ? n = 910

Graf 5: Kateri razred obiskuješ?

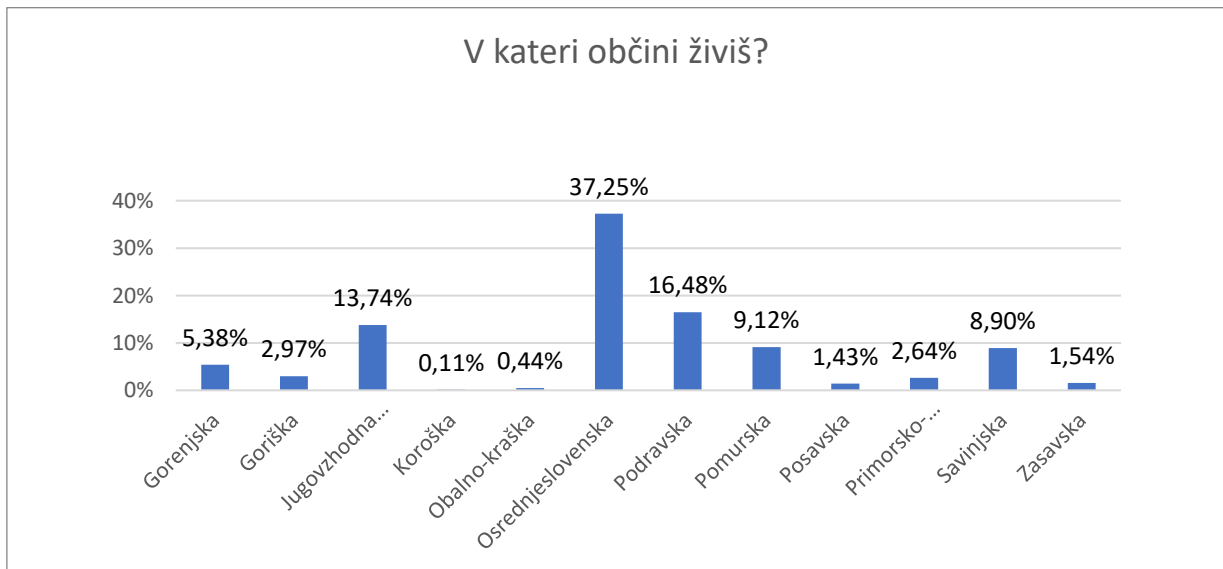
Največ anketirancev je bilo iz 9. razreda, kar 44 %. To sem tudi nekoliko pričakovala, saj sem v nagovoru omenila, da tudi sama obiskujem 9. razred in so bili morda zato bolj zainteresirani za delo moji sovrstniki. Število anketiranih osmošolcev in sedmošolcev je skoraj enako. Razlika je v 18 izpolnjenih anketah.

3. V kateri občini živiš? n=910

Graf 6: V kateri občini živiš? (zemljevid)

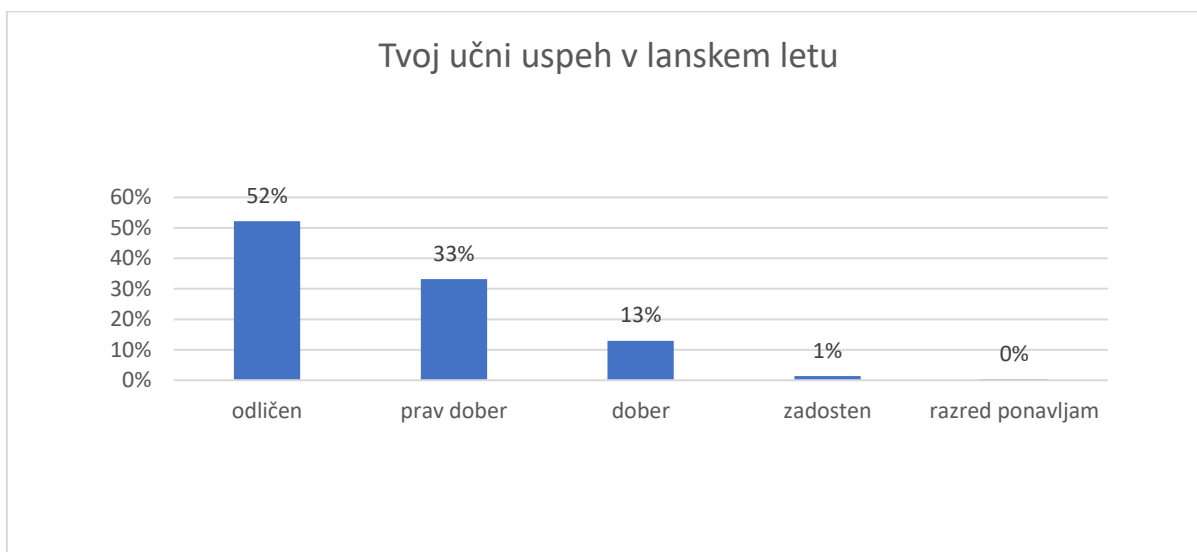
Zemljevid odlično prikazuje razporeditev anketirancev po Sloveniji. Temnejša barva pomeni večje število anketiranih v določenem delu Slovenije.

Graf 7: V kateri občini živiš? Po regijah.

Pri tem odgovoru so anketiranci izbrali svojo občino. Ker so označili 72 občin, bom izpostavila tiste, ki so bile najbolj zastopane. Prvo mesto je zasedla Ljubljana z 20 % (184 anket), drugo Novo mesto s 7 % (63 anket) in tretje mesto Grosuplje s 5 % (49 anket). V grafu so razporejene v statistične regije. Uporabljene so decimalne številke, da sem v grafu zajela tudi regije z malo odgovori.

4. Tvoj učni uspeh v lanskem letu: n=910

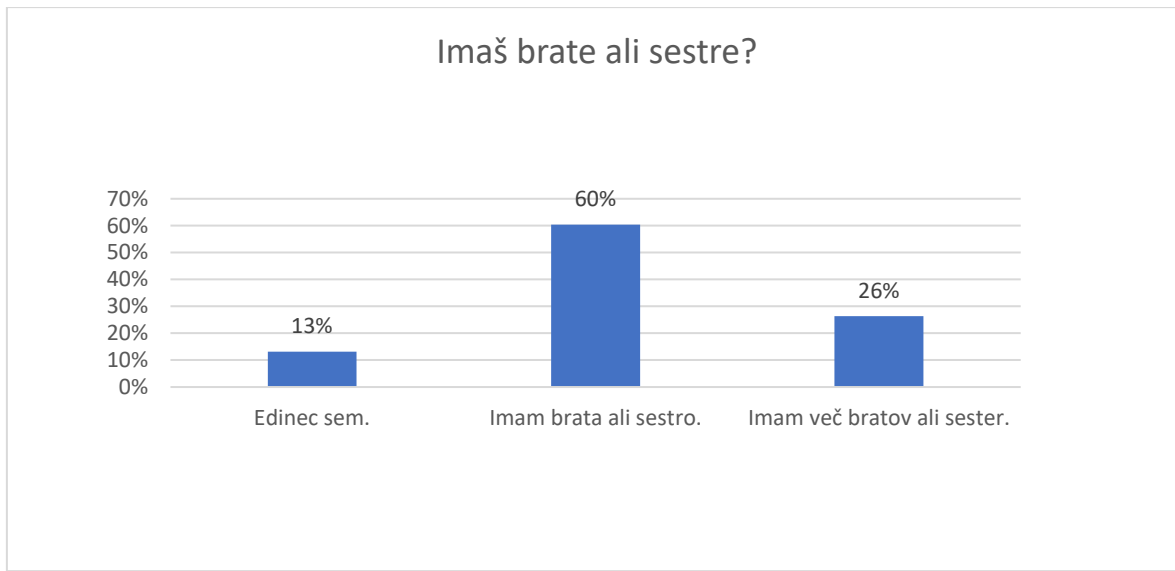

Graf 8: Tvoj učni uspeh v lanskem letu

Kar 52 % anketiranih je bilo odličnjakov, 33 % prav dobrih in 13 % z dobrim šolskim uspehom. Zelo majhen odstotek anketiranih je imelo slabši uspeh. Trije anketiranci so razred ponavljali, vendar je bila to premajhna številka glede na število anketiranih in je odstotek zaokrožen na 0.

Učni uspeh anketiranih je zelo dober, kar je nedvomno vplivalo na odgovore na vprašanja v anketi. Pričakovala sem nekoliko več anketirancev z dobrim ter zadostnim uspehom. Menim, da imajo učenci z boljšim učnim uspehom več časa in večji interes za reševanje anket. Učenci s slabšim učnim uspehom pa imajo preveč dela za šolo in jih tovrstne teme ne zanimajo ali nimajo ne volje ne časa za reševanje anket.

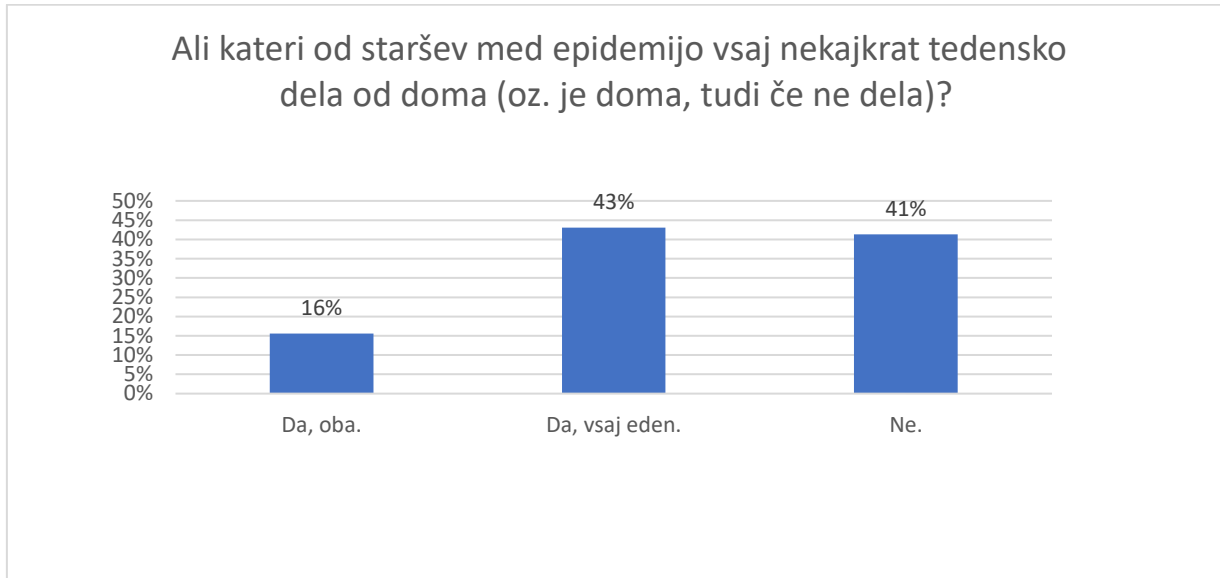
5. Imaš brate ali sestre? n=910

Graf 9: Imaš brate ali sestre?

KOMENTAR: Presenetilo me je predvsem, da je bilo edincev za polovico manj od anketirancev z več brati ali sestrami. Glede na podatke v Statističnem uradu Slovenije, je v Sloveniji kar 55 % družin z enim otrokom, 36 % z dvema in le 9 % z več otroki, sem pričakovala največ edincev, nato šele učence z bratom ali sestro ter kot zadnje anketirance z več sorojenci. Pri tem lahko izpostavim, da ni nujno, da so bratje in sestre prisotni doma in tako otežujejo ali pomagajo anketirancem pri šolanju. Prav tako nimamo podatka, ali so ti sorojenci mlajši ali starejši in za koliko let, kar zelo vpliva na dinamiko dela doma.

6. Ali kateri od staršev med epidemijo vsaj nekajkrat tedensko dela od doma (oz. je doma, tudi če ne dela)? n=910

Graf 10: Ali kateri od staršev med epidemijo vsaj nekajkrat tedensko dela od doma (oz. je doma, tudi če ne dela)?

Presenetilo me je, da je kar 41 % anketiranih, ki nimajo staršev doma in so prepuščeni sami sebi. Ostali imajo doma vsaj enega od staršev, kar je vzpodbudno, saj se v primeru težav lahko obrnejo na odraslo osebo, ki ji zaupajo.

7. Katere izmed računalniških programov uporabljaš pri šolanju na daljavo (možnih je več odgovorov)?

Tabela 1: Katere izmed računalniških programov uporabljaš pri šolanju na daljavo (možnih je več odgovorov)?

	Število odgovorov	Delež od vseh odgovorov
Microsoft Teams	416	46 %
Lopolis	58	6 %
E-mail	473	52 %
Zoom	564	62 %
Spletne učilnice	597	66 %
Drugo	66	7 %
Skupaj	909	/

Največ anketirancev je označilo, da za šolanje na daljavo uporabljajo spletne učilnice, sledita Zoom in E-mail. Po pripovedovanju učencev in učenk nekateri uporabljajo Microsoft Teams za oddajo nalog, komuniciranje z učitelji in sestanke v živo. Na nekaterih šolah pa uporabljajo različna orodja za različne stvari. Anketiranci so imeli možnost več odgovorov ter tudi možnost drugo in prostor za dopis odgovora.

Največ anketirancev je dopisalo, da uporabljajo Word, sledijo Arnes mail, Teamsi, Google in E-asistent so imeli enako število vpisov. Sledijo Google Meet, Powerpoint in Cisco Webex. Omenili so še Outlook in Discord. Bilo je še nekaj odprtih odgovorov, izpostavila bi le Irokus, Irokusplus ter spletne strani z interaktivnim nalogami.

S tem, ko so učenci dopisali, da uporabljajo Teams, jih je najverjetneje zmedlo, da je bil v že predlaganih odgovorih zapisan kot Microsoft Teams in zanj v vsakdanjih pogovorih uporabljajo drugačne izraze. To, da se je Discord uvrstil med programe, ki so jih uporabljali v šoli, me je presenetilo, saj sem to aplikacijo pred tem poznala le kot komunikacijsko sredstvo med tistimi, ki igrajo igrice.

Menim, da je na voljo dovolj kvalitetnih računalniških orodij, ki omogočajo kvalitetno šolo na daljavo. V začetku šolanja na daljavo je na tem področju vladala zmeda, sčasoma so se razmere uredile in vsaka šola se je odločila, v katerem računalniškem programu bo potekal pouk in kako bo potekala komunikacija med učenci in učitelji.

8. Pogoji za šolanje od doma. Povej, koliko se strinjaš s spodnjimi trditvami.

Tabela 2: Pogoji za šolanje od doma. Povej, koliko se strinjaš s spodnjimi trditvami.

	Vedno velja zame.	Običajno velja zame.	Včasih velja, včasih pa ne velja.	Običajno ne velja zame.	Nikoli ne velja zame.	Skupaj
Oprema za spremljanje pouka in učenja na daljavo (računalnik ali tablica ali telefon) mi je vedno na voljo.	742	121	38	3	4	908
	83 %	13 %	4 %	0 %	0 %	100 %
Vedno imam na voljo miren prostor za delo.	523	226	115	28	16	908
	58 %	25 %	12 %	3 %	2 %	100 %
Programe, ki jih šola zahteva od mene, znam uporabljati.	655	202	38	6	6	907
	72 %	22 %	4 %	1 %	1 %	100 %
Če potrebujem tehnično pomoč, lahko pokličem v šolo.	482	166	73	74	108	903
	53 %	19 %	8 %	8 %	12 %	100 %
Moj internet je dovolj zmogljiv in nimam težav z njim.	320	336	206	32	14	908
	35 %	37 %	23 %	3 %	2 %	100 %

Veseli me, da ima kar 83 % anketiranih vedno na voljo opremo za spremljanje pouka. Vseeno pa je tistih, ki je nimajo, kar 17 %, kar lahko predstavlja veliko težavo pri spremljanju pouka. Menim, da je primerna oprema nekaj osnovnega, kar bi moralo biti zagotovljeno vsem, saj le

to omogoča kakovostno šolanje na daljavo. Odstotek učencev, ki nima ustrezne opreme za spremljanje pouka, se mi zdi visok, saj so v medijih ves čas sporočali, da imajo vsi učenci ustrezno opremo za šolanje na daljavo. Po rezultatih ankete moram žal to trditev zanikati.

Več kot polovica anketiranih ima vedno na voljo miren prostor za delo, kar je zelo pomembno. 5 % učencev pa pogosteje nima na voljo mirnega prostora. V vsakem primeru je lažje zbrano delati, če teh motenj ni.

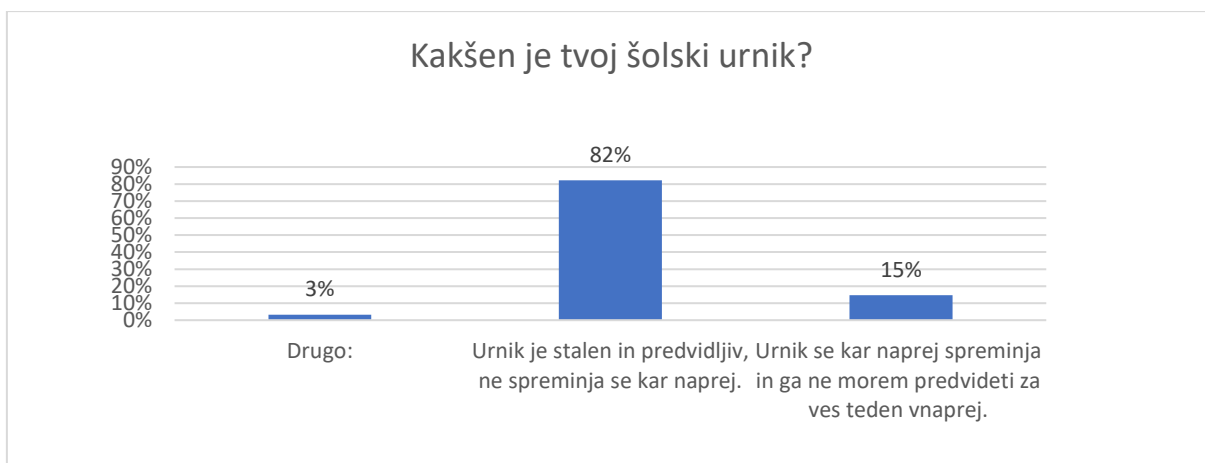
Kar 94 % zna uporabljati programe, ki jih šola zahteva od njih. Pa vseeno je 1 % anketiranih, ki verjamejo, da tega ne znajo. To je kar zaskrbljujoče, saj če to prenesemo na vse učence tretje triade, ki jih je v letošnjem šolskem letu 63.663, to pomeni, da približno 640 učencev ne zna uporabljati programov, ki jih šola zahteva od njih. To morda ne zveni veliko, vendar bi, če bi učenci obiskovali isto šolo, veljalo, da celotna šola ne zna uporabljati zahtevanih programov. To pa je številka, ki vzbuja skrb in je lahko še večja, kajti želim poudariti, da vzorec anketiranih sestavlja več kot polovica odličnjakov.

Vesela sem bila, da ima toliko anketiranih možnost poklicati v šolo v primeru tehničnih težav. Vseeno jih kar 12 % ne more poklicati, možno je, da se je ustalila praksa pisanja mailov in na takšen način komunicirajo v primeru težav. Vseeno se mi zdi, da je klic hitrejši in morda je lažje razjasniti nerazumevanje z direktnim pogovorom.

Pri kakovosti internetnega omrežja so bili odgovori bolj porazdeljeni. Tako lahko ugotovim, da anketirani v večini nimajo težav s tehnično opremo, programe v veliki večini zanjo uporabljati in pogosteje imajo na voljo miren prostor za delo. Zato lahko trdim, da je največji problem šolanja na daljavo zmogljivost interneta, sledi pomanjkanje mirnega prostora, najmanj težav imajo anketirani s programi, še manj pa z opremo, ki jo potrebujejo za spremljanje pouka.

Odgovori prve trditve: »Oprema za spremljanje pouka in učenja na daljavo (računalnik ali tablica ali telefon) mi je vedno na voljo.« se navezujejo na **3. hipotezo: Večina učencev ima vedno na voljo vso potrebno tehnologijo za šolanje na daljavo.** To hipotezo lahko na podlagi odgovorov, da ima 83 % učencev na voljo vso potrebno opremo: **POTRDIM.**

9. Kakšen je tvoj šolski urnik? n=831

Graf 11: Kakšen je tvoj šolski urnik?

Štiri petine otrok ima stalen urnik, kar je zelo vzpodbudno. Če se urnik ves čas spreminja, se je težko pripraviti za pouk v naslednjih dneh. Seveda je bolje, če imaš urnik za ves teden in ne samo za en dan. Pomembno se mi zdi, da učenec ve, kdaj bo pouk potekal in da je časovni okvir vedno enak in se ne spreminja. Če je urnik razporejen čez ves dan, je to zelo neprijetno, saj se čas kar porazgubi in zato zmanjka časa za rekreacijo, počitek, druženje z družino ali druge aktivnosti.

Pod drugo so napisali: da se jim urnik le občasno spremeni, da si sami uredijo urnik, kot jim ustreza, možno je, da imajo nekatere ure po izbiri, npr. kemija ni obvezna, saj je pripravljena tako, da učenci lahko samostojno delajo brez učiteljeve pomoči, da se menjavata dva urnika, glede na teden, da se včasih spremenijo le urniki matematike, slovenščine in angleščine.

10. Kdaj se najpogosteje začne pouk, prva ura, dodatni ali dopolnilni pouk, če ga obiskuješ? Z drsnikom izberi uro. n= 832

Pri tem vprašanju so anketiranci z drsnikom izbrali uro od 7.00 do 16.00 popoldne. Največ odgovorov je bilo, da se pouk začne med 7.00 ali 8. ali 11. in 12. uro.

11. **Kdaj se najpogosteje konča pouk in si potem prost/a?** Z drsnikom izberi uro. n=825

Anketiranci so tudi tukaj izbrali uro z drsnikom. Izbirali so lahko med urami od 9.00 do 20.00. Povprečje je bilo 13.4 z odklonom 1.46. Največ anketiranih je izbralo med 13. in 14. uro, sledi med 11. in 12. uro, le nekaj med 15. in 16. uro. Najmanj jih je označilo, da se pouk konča med 9. in 10. uro ali med 17. in 18. uro ali med 19. in 20. uro. To me je zelo presenetilo, saj sem glede na odgovore prejšnjega vprašanja pričakovala, da so s poukom končali prej. Kljub tem poznim uram, pa me vseeno veseli, da večina učencev zaključi pouk v zgodnjih popoldanskih urah. Tako jim ostane še dovolj časa za ostale aktivnosti.

12. Kaj vse delaš med poukom na daljavo?

Tabela 3: Kaj vse delaš med poukom na daljavo?

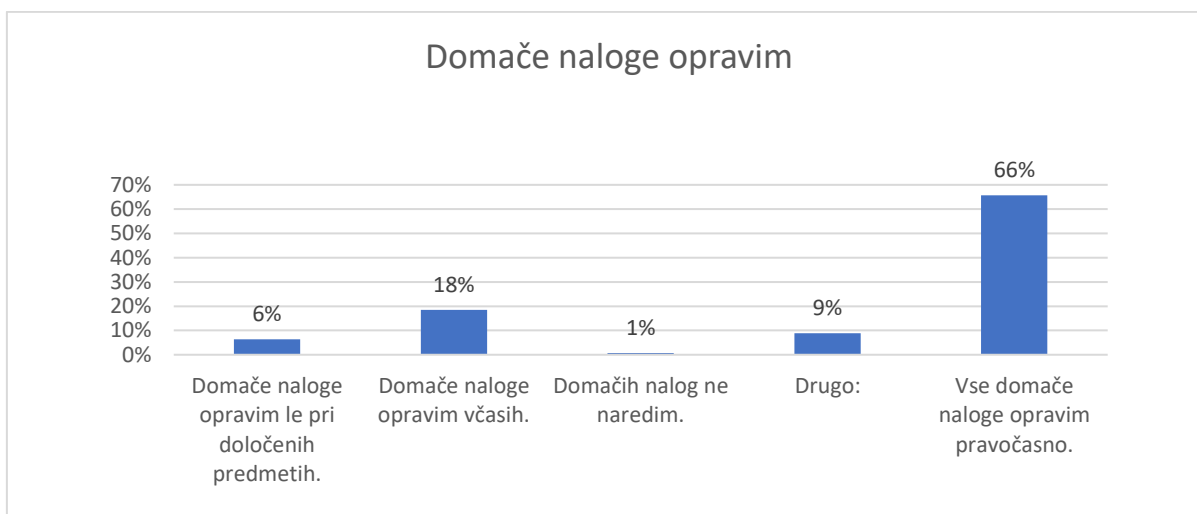
	Več kot trikrat na teden.	Manj kot trikrat na teden.	Se je že zgodilo.	Nikoli.	Skupaj
Med poukom jem.	135	102	386	209	832
	16 %	12 %	47 %	25 %	100 %
Med poukom pijem.	394	86	253	98	831
	47 %	10 %	31 %	12 %	100 %
Pogovarjam se s prijatelji (Viber, SMS ...).	330	82	271	150	833
	40 %	10 %	32 %	18 %	100 %
Pretvarjam se, da mi računalnik/kamera/mikrofone dela.	28	23	188	593	832
	3 %	3 %	23 %	71 %	100 %
Delam druge stvari (igram igrice, gledam filme/kanal Youtube ...).	110	71	253	398	832
	13 %	9 %	30 %	48 %	100 %
Prijavljen sem v srečanje, ampak fizično odsoten.	32	41	164	589	826
	4 %	5 %	20 %	71 %	100 %

Po pričakovanjih je anketirancev, ki med poukom pijejo, več kot anketirancev, ki jejo med poukom, saj je pitje nekoliko manj moteča dejavnost. Presenečena sem bila, da se kar 18 % učencev nikoli ne pogovarja s prijatelji med poukom, zanima me, če se isti učenci tudi v šoli ne pogovarjajo s sošolci. Prijetno presenetila me je skupina anketirancev, ki se niso nikoli

pretvarjali glede delovanja tehničnih stvari, zares sem bila vesela, da je teh učencev, ki to pogosto počnejo, zelo malo (tabela 3). Skoraj polovica učencev ne dela drugih stvari med poukom, nekaj čez petino pa jih to dela še kar pogosto. Ob vprašanju sem kot namig za možne odgovore napisala dejavnosti, poleg katerih ne moreš dobro slediti pouku: gledanje filmov, igranje igrice. Najbolj me je presenetilo, da je kar eden od 25 anketirancev več kot trikrat na teden fizično odsoten, eden od 20 pa manj kakor trikrat na teden in pa da se je enemu od petih otrok to že zgodilo. Seveda lahko domnevam, da so mislili na krajšo odsotnost, npr. skok po vodo, na stranišče, kar ni enako kot odsotnost od celotne ure.

Menim, da šolanje na daljavo zahteva od učencev večjo samodisciplino, saj učitelj ne vidi vsega, kar se dogaja doma med poukom. Vsaka dodatna aktivnost učenca je moteča za razumevanje in usvajanje učne snovi. Pri pouku v šoli pa je učitelj tisti, ki učenca opozarja na izvajanje neprimernih aktivnosti med poukom.

13. Domače naloge opravi n=829

Graf 12: Domače naloge opravi

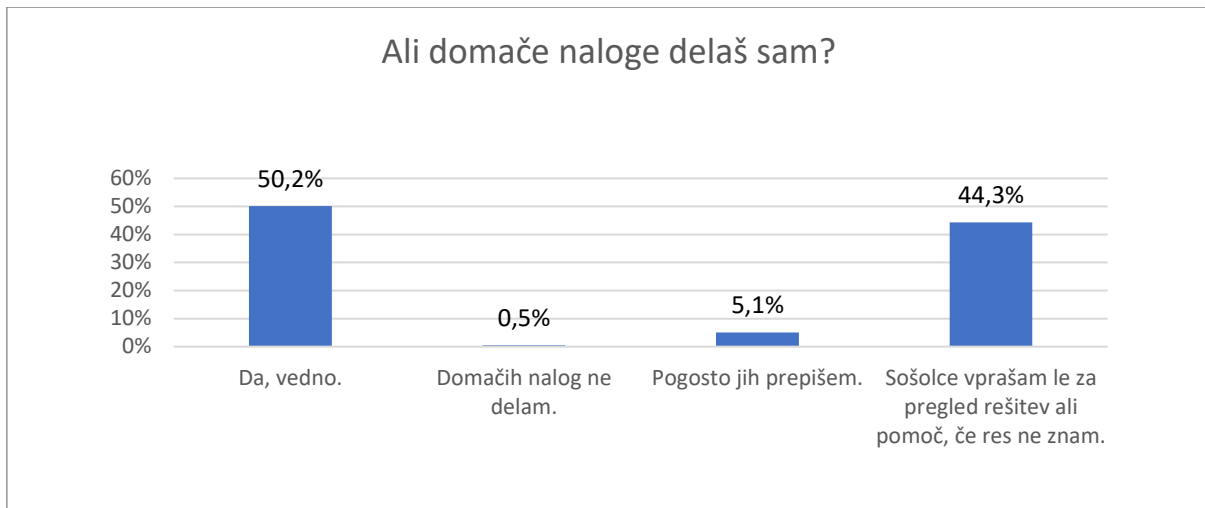
Pri tem vprašanju so anketiranci imeli možnost izbrati med petimi odgovori. Kar 66 % anketiranih vse naloge opravi pravočasno. Moram poudariti, da je vzorec sestavljen iz polovice odličnjakov, zato najverjetneje ne predstavlja realne slike pri šolanju na daljavo. Glede na vzorec anketirancev sem pričakovala takšne odgovore, morda le nekoliko več učencev, ki

opravijo domače naloge le pri določenih predmetih, zaradi snovi, ki jih zanima ali pa učiteljev, ki jih bolj preverjajo kot drugi.

Anketiranci so imeli izbiro, da v možnost drugo zapišejo še svoje mnenje, saj se mi je zdelo pomembno, da ga lahko, kajti zgornje trditve niso zajemale vseh odgovorov. Za to možnost se je odločilo 72 anketiranih, kar nakazuje, da so se reševanja lotili resno in so napisali še svoje mnenje. V večini so bili odgovori: "vse domače naloge opravim, ampak nekatere z zamudo", »kot mi uspe, včasih jih je res veliko«, »naloge naredim, razen če sem že zelo izmučena«. V splošnem so napisali, da jih v veliki večini naredijo, vendar nekatere pozabijo poslati ali pa jih pošljejo z zamudo in se nato opravičijo oz. razložijo, zakaj so poslali kasneje. Nekateri so tudi napisali, da je težava, da oddajo, vendar se to ne pokaže učitelju ali učiteljici. Dva pa sta bila malo drugačna od ostalih: »pri enem predmetu ne delam, drugo oddajam pravočasno, če spregledam, naredim naknadno« in »domače naloge naredim po opozorilu učitelja«. Pri nekaterih vpisih se vidi, da se trudijo, naredijo v najkrajšem možnem času, vendar jim vseeno ne uspe vedno ali »domačih nalog je veliko in jih opravim, kolikor sem psihično zmožna, imam preveč nalog in kakšne ne opravim«, »trudim se, vendar pogosto kakšno spustim«.

Glede na odgovore bi lahko sklepala, da je domačih nalog za nekatere preveč in jih ne zmorejo narediti pravočasno ali pa so prezahtevne. Lahko pa je po 10. tednih šolanja na daljavo prišlo do padca motivacije in nekakšne brezbržnosti in nekaterih domačih obveznosti niso delali več.

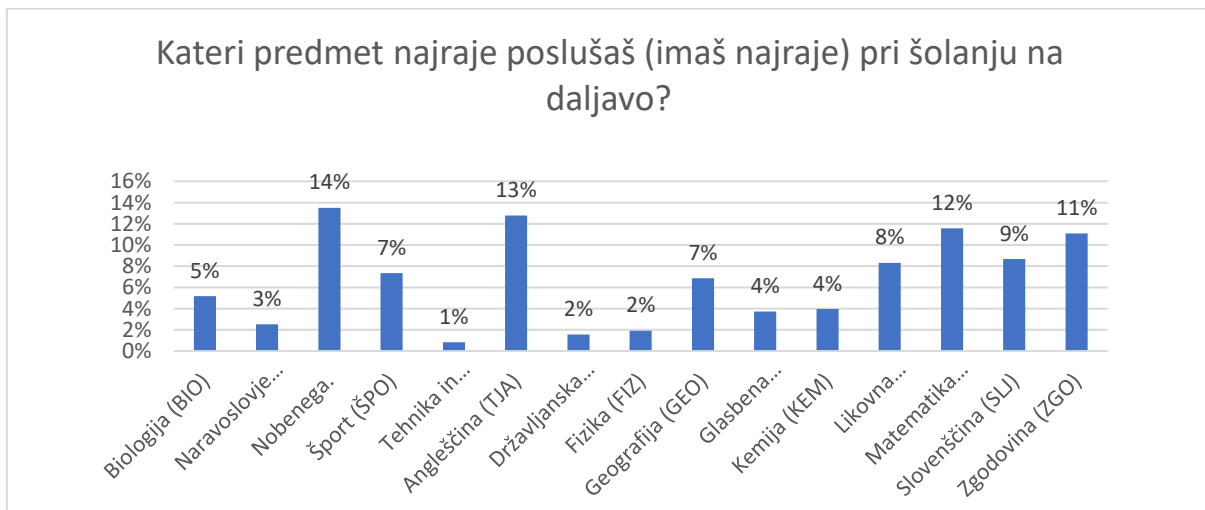
14. Ali domače naloge delaš sam/-a? n=829

Graf 13: Ali domače naloge delaš sam?

Kar 50 % učencev vedno naredijo domače naloge sami, 44,3 % sošolce vpraša le za pregled ali pomoč, zato lahko sklepam, da učenci v obeh primerih resno pristopajo k šolskemu delu. Glede na to, da je pošiljanje nalog sošolcem lažje, saj jih v vsakem primeru slikamo in oddamo, sem pričakovala več prepisovanja domačih nalog.

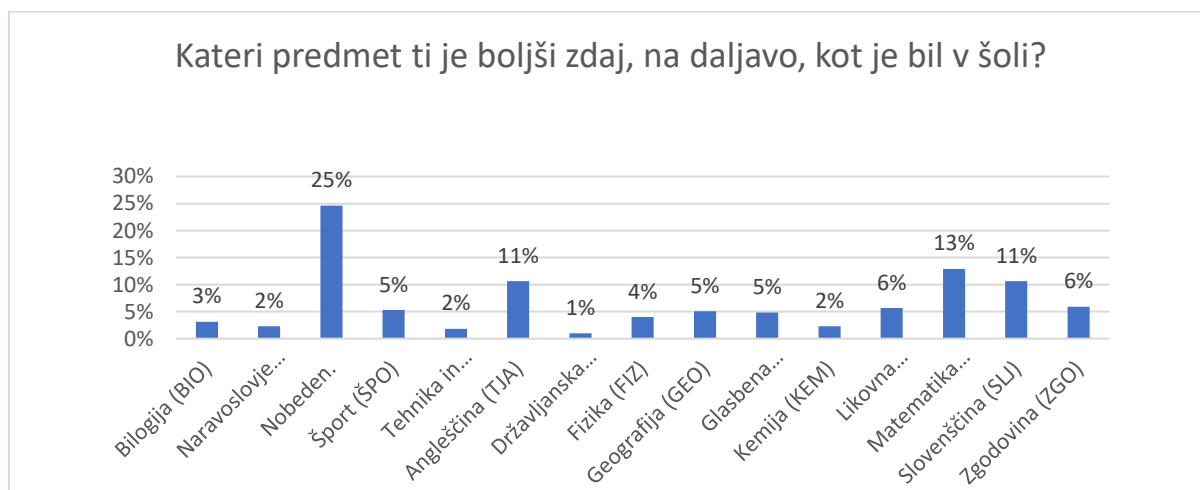
15. Kateri predmet najraje poslušáš (imaš najraje) pri šolanju na daljavo? n= 829

Graf 14: Kateri predmet najraje poslušáš (imaš najraje) pri šolanju na daljavo?

Največ anketirancev je označilo, da nobenega predmeta najraje ne poslušajo pri šolanju na daljavo, kar sem delno pričakovala, saj ta odgovor pove, da nimajo nobenega predmeta najraje, ampak imajo vse enako radi ali da nasploh ne marajo šolskih predmetov. Tisti, ki so se odločili za najljubši predmet, so na prvo mesto postavili angleščino. To me ni tako zelo presenetilo, saj je angleščina zelo priljubljen predmet. Bolj me je presenetilo drugo mesto matematike, saj ta predmet velja za težjega glede razumevanja in tudi zaradi uporabe geometrijskega orodja, kjer se moraš pri šolanju na daljavo znajti sam.

16. Kateri predmet ti je boljši zdaj, na daljavo, kot je bil v šoli? n= 829

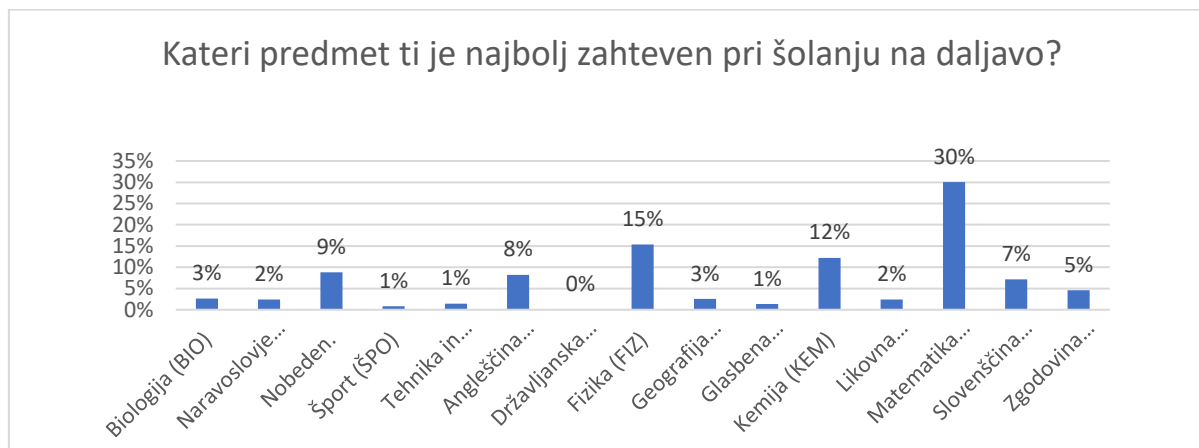

Graf 15: Kateri predmet ti je boljši zdaj, na daljavo, kot je bil v šoli?

Presenetilo me je, da je glede na odgovore na 15. vprašanje veliko več anketiranih odgovorilo, da jim nobeden od predmetov ni bolj prirastel k srcu v času šolanja na daljavo. Najbolj se je povečala priljubljenost matematike, kar me je zelo presenetilo. Pričakovala sem, da bo kateri izmed predmetov, ki zahteva več motoričnih veščin, bolj všeč učencem, ki so manj spretni, saj so lahko delali doma in v svojem ritmu. Najbolj se je priljubljenost povečala predmetom, ki jih štejem med najbolj pomembne oziroma zahtevne, matematiki, angleščini in slovenščini. Tega nisem pričakovala, saj spadam med tiste, ki bi označili, da se jim nobeden izmed predmetov ni bolj priljubil. Vendar se mi zdi, da gre lahko pri teh treh predmetih v obe smeri, ali da jim

priljubljenost naraste, saj imajo učenci možnost delati v svojem tempu, ali pa da jim pade, saj nimajo dovolj razlage in potiska v pravo smer, da bi usvojili novo snov.

17. Kateri predmet ti je najbolj zahteven pri šolanju na daljavo? n= 829

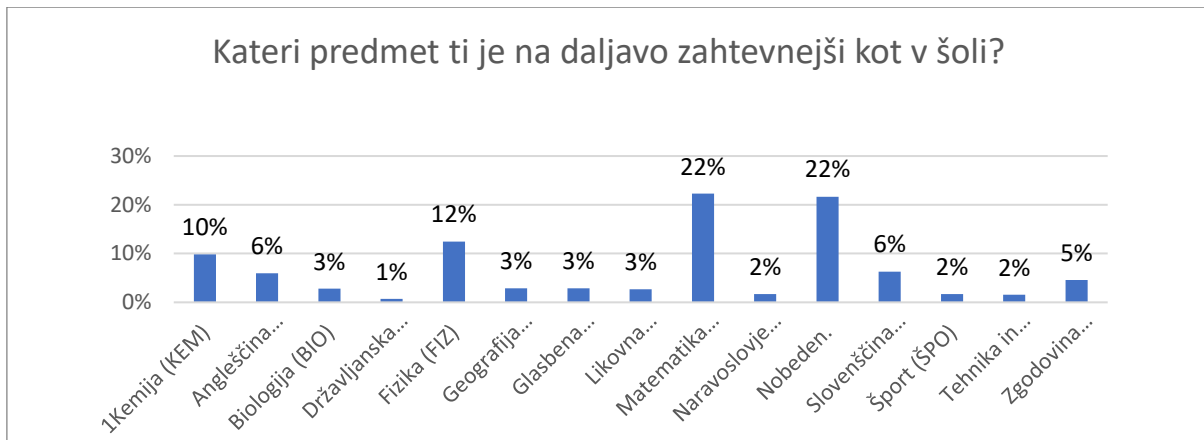
Graf 16: Kateri predmet ti je najbolj zahteven pri šolanju na daljavo?

Ker je samo 8 anketirancev izbralo DKE, se to v preglednici ne izpiše, saj je to premajhen delež vseh anketirancev in odstotek se zaokroži navzdol.

Tukaj pa so na prvih treh mestih matematika, fizika in kemija. Glede na to, da imata fizika in kemija skupno lastnost, da se pri obeh izvaja eksperimente med urami, je možno, da je učencem težje predvsem zaradi tega, ker jih pri šolanju na daljavo skoraj ni. Pri tem vprašanju je v primerjavi s 15. in 16. vprašanjem veliko manj odgovorov »nobeden«. Iz tega lahko sklepam, da se učenci težje odločijo, kateri predmet najraje poslušajo v času šolanja na daljavo in kateri predmet jim je v tem času bolj prirastel k srcu, kakor pa kateri jim je najbolj zahteven v času šolanja na daljavo.

Zanimivo je, da je matematika po izboru anketiranih najzahtevnejši predmet, pa kljub temu tudi med bolj priljubljenimi. Iz tega lahko sklepam, da ni najlažji predmet tudi najbolj priljubljen, seveda velja tudi obratno. Matematika zahteva veliko samostojnega dela, vaj, tudi izven pouka, zato menim, da so anketirani izbrali ta predmet kot najtežjega.

18. Kateri predmet ti je na daljavo zahtevnejši kot v šoli? n=826

Graf 17: Kateri predmet ti je na daljavo zahtevnejši kot v šoli?

Najbolj pogosta odgovora sta bila »matematika« in »nobeden«. Še vedno pa so na prvih treh mestih matematika, fizika in kemija.

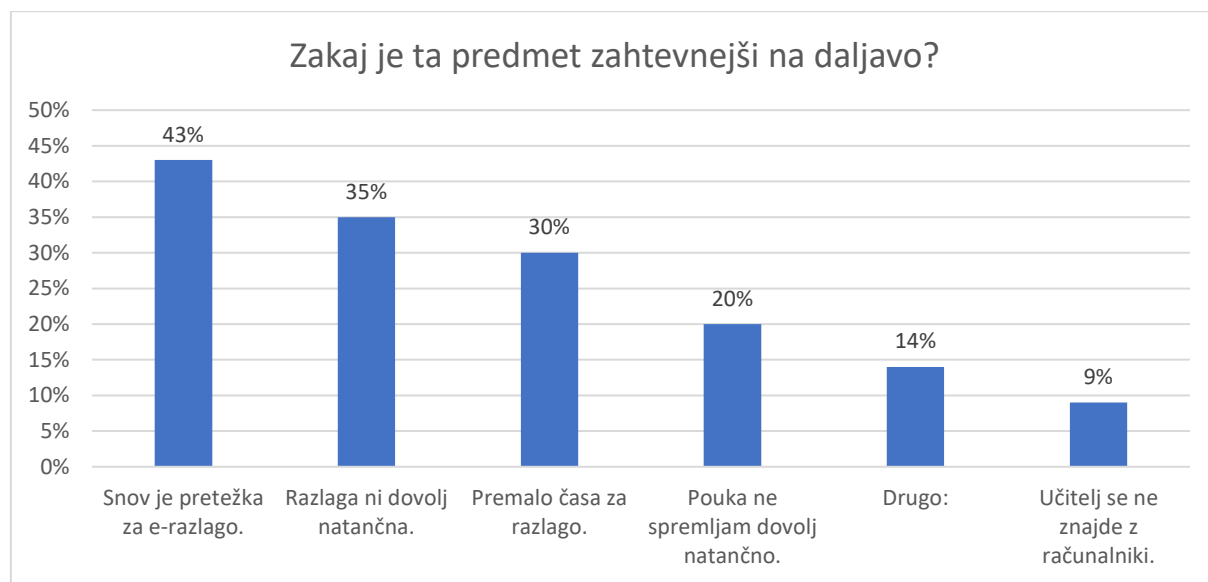
Matematika kraljuje na vseh področjih. Pri vprašanju »Kateri predmet najraje poslušáš (imaš najraje) pri šolanju na daljavo?« je na drugem mestu, za angleščino. Pri vprašanju »Kateri predmet ti je boljši zdaj, na daljavo, kot je bil v šoli?« je na prvem mestu, sledita ji angleščina in slovenščina. Pri vprašanju »Kateri predmet ti je najbolj zahteven pri šolanju na daljavo?« in pri vprašanju »Kateri predmet ti je na daljavo zahtevnejši kot v šoli?« so prvi trije po številčnosti odgovorov matematika, fizika in kemija.

Menim, da so vsi omenjeni predmeti: matematika, kemija, fizika, predmeti, ki res potrebujejo razlago v živo, podprti z veliko eksperimenti, torej s primeri izkustvenega učenja in samostojnimi vajami. Zato je predvidljivo in logično, da so na vrhu vseh lestvic. Nekateri učenci so bolj naravoslovno umerjeni, nekateri družboslovno, nekateri umetniško, interesi so razumljivo različni.

19. Zakaj je ta predmet zahtevnejši na daljavo? n= 641

Iz odgovorov na vprašanja od 15. do 18. točke lahko sklepamo, da so predmeti matematika, kemija in fizika zahtevnejši učencem v času šolanja na daljavo. Najraje poslušajo angleščino,

matematiko in zgodovino. Priljubljenost se je povečala angleščini, matematiki in slovenščini. Lahko bi sklepala, da je učencem zahtevnejše šolanje na daljavo pri naravoslovnih predmetih, boljše pa pri jezikih in družboslovnih predmetih.

Graf 18: Zakaj je ta predmet zahtevnejši na daljavo?

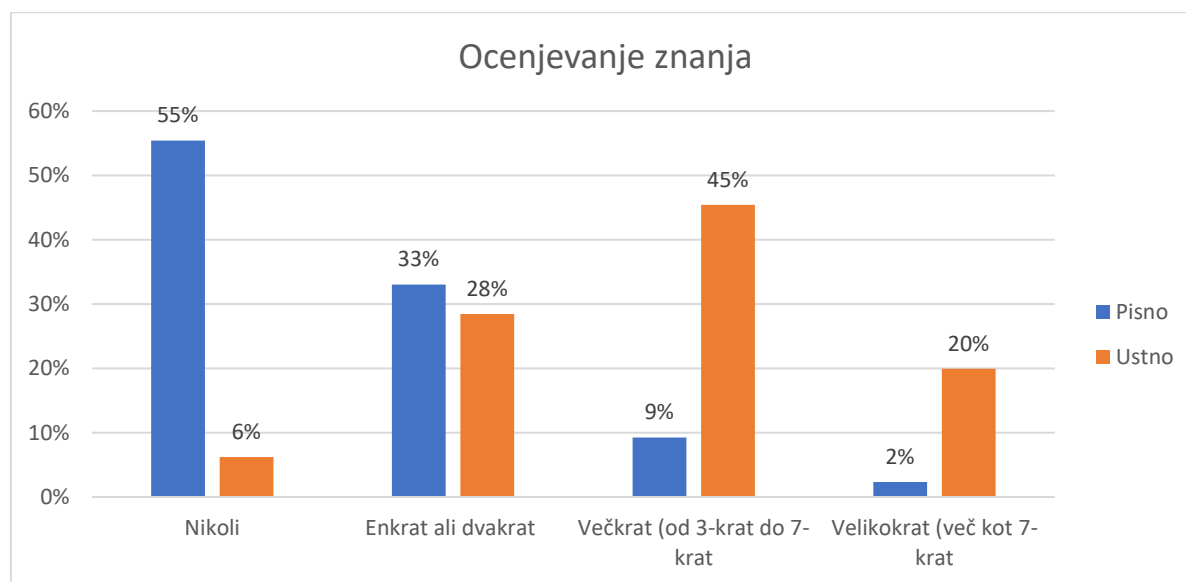
Pri tem odgovoru se je upoštevalo, kar so izbrali pri 18. vprašanju (v primeru, da ti nobeden od predmetov ni bil zahtevnejši na daljavo, se ti to vprašanje ni pokazalo). Anketiranci so imeli možnost označiti več odgovorov. Večina anketiranih meni, da jim je predmet zahtevnejši zato, ker je snov pretežka za e-razlago. Sledijo tisti, ki menijo, da sama razlaga ni dovolj natančna in da je zanjo premalo časa. Vse tri trditve so lahko med seboj povezane, saj če je razlaga za določeno snov preveč zahtevna in ni dovolj časa, bo učitelj razlago poenostavil. Če je premalo časa, snov hitro postane pretežka za e-razlago, saj ni dovolj časa za podrobnejšo obravnavo, več dela morajo zato učenci opraviti sami. Kar 20 % anketiranih se je odločilo, da pouka ne spremljajo dovolj natančno. Zdi se mi odgovorno, da so krivdo, da jim je predmet postal zahtevnejši, prevzeli tudi nase in razumejo, da bi jim pomagalo, če bi sledili pozorneje. Odstotek anketiranih, ki so označili, da se učitelj ne znajde z računalniki, se mi zdi precejšen. Skoraj en učitelj od desetih se ne znajde z računalniki pri predmetih, ki so učencem postali težji. Ker je ta odstotek precejšen, bi bilo zelo pomembno usposobiti učitelje za delo z različnimi

računalniškimi orodji. Šolanje na daljavo bi tako postalo lažje in bi učenci bolj razumeli snov in se jim ne bi zdela zahtevnejša.

Pod drugo so zapisali: da so naloge pretežke, da je preveč dela pri tem predmetu oz. na splošno in ne morejo narediti vsega, da je razlaga dolgočasna in ji ne morejo slediti oz. je težje kot v šoli, ker povezava ne dela dobro in prekinja učitelja, da je pouk zahtevnejši, ker nimajo poskusov na daljavo, da bi bilo potrebno delo v delavnici. Nekateri opažajo, da je premalo časa za ponavljanje in vaje, težje razumejo snov, če je razložena na daljavo, da jim že prej ta predmet ni bil všeč, zdaj je pa še slabše.

Zanimivi so tudi odgovori: »ne poslušam«, »... manj delam« in »ker ne delam nič«, ki prikažejo tudi drugačen odnos do dela, ki je bil pogostejši v času šolanja na daljavo kot pa v času šolanja v živo. V šoli učitelj opozarja učence, ki so miselno odsotni in jih v živo spodbuja k delu, pri šolanju na daljavo pa je to bistveno težje.

20. Ocenjevanje znanja. n=778; 773 (pisno; ustno)

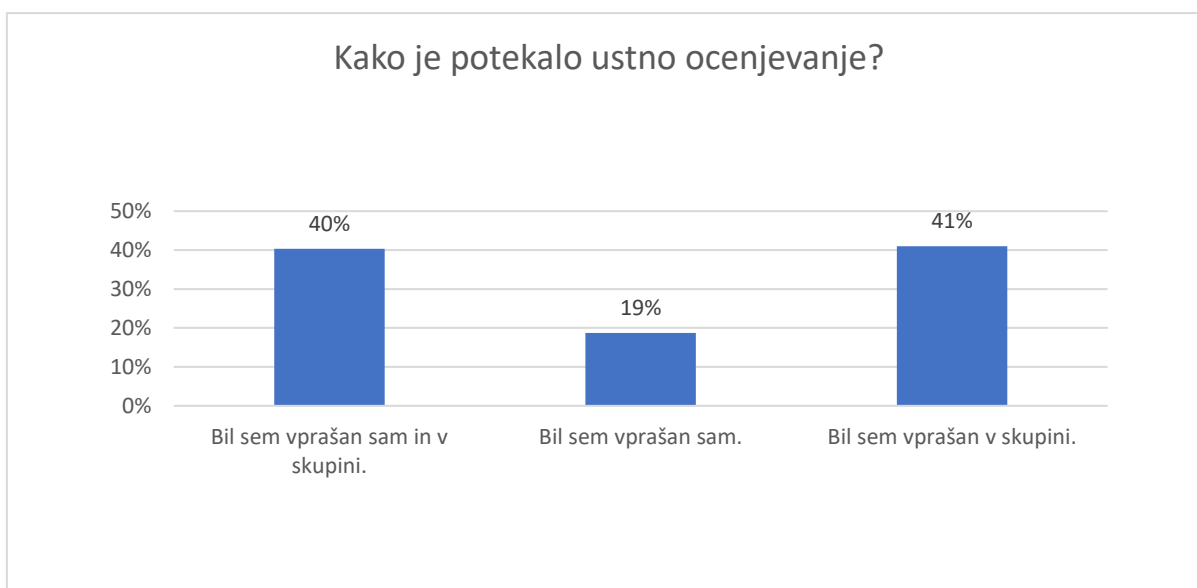
Graf 19: Ocenjevanje znanja

Več kot polovica učencev še ni pisala pisnega preverjanja, kar sem pričakovala, saj se mi je zdelo, da so učitelji raje preverjali znanje s pomočjo ustnega ocenjevanja, kjer je "plonkanje"

(pomoč na nedovoljen način) oteženo. Pisno preverjanje znanja je zelo zahtevno tudi tehnično in zahteva od učencev in učiteljev obvladanje računalniških veščin, kar pa ni samoumevno pri učencih v osnovni šoli, saj lahko zaradi pomanjkanja računalniškega znanja nekateri učenci ne pokažejo realnega znanja pri določenem pisnem preverjanju. Zato je logično, da se je več ustno ocenjevalo.

Petina učencev je bila ustno ocenjena skoraj vse ali vse šolske predmete, pričakovala sem, da bo teh manj tudi zaradi priporočila, da bi znanje le preverjali in ne ocenjevali v času šolanja na daljavo. Res pa je, da se je šolanje na daljavo vleklo že predolgo in so učitelji morali začeti pridobivati ocene.

21. Kako je potekalo ustno ocenjevanje? n=722

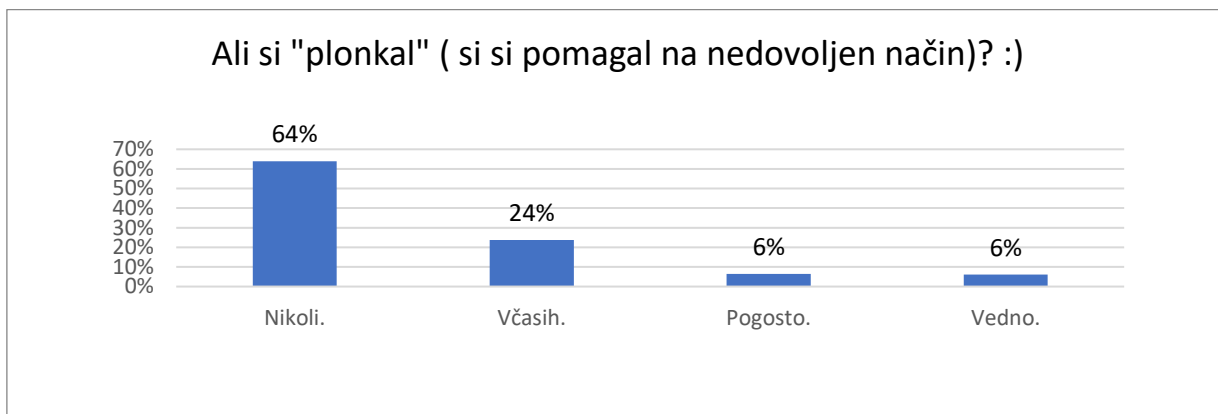
Graf 20: Kako je potekalo ustno ocenjevanje?

Ponovno se je vprašanje pokazalo le, če je anketiranec primerno odgovoril na 20. vprašanje. (V primeru, da še ni bil ustno ocenjen, to vprašanje zanj ni bilo relevantno).

Največ anketiranih je bilo vprašanih v skupini, kar sem pričakovala, z majhno razliko pa sledijo tisti, ki so bili vprašani tako v skupini kot sami. Verjela sem, da bo ta razlika večja, saj imajo učitelji tako »priče« v primeru, da se kakšen učenec pritoži. Je pa takšno spraševanje (da so

učenci sami) bolj priročno v primeru, da se učenec sam javi ali pa ima učitelj na voljo krajše časovne odseke, v katerih lahko sprašuje.

22. Ali si "plonkal" (si si pomagal na nedovoljen način)? n=760

Graf 21: Ali si "plonkal" (si si pomagal na nedovoljen način)?

Vprašanje 22 se je pokazalo glede na to, kaj so anketiranci odgovorili pri 20. vprašanju (v primeru, da učenec ni bil ustno ali pisno ocenjen, se to vprašanje ni pokazalo).

Kar 64 % anketirancev si pri ocenjevanju ni pomagalo, kar me je zelo presenetilo, saj je bilo "plonkanje" v tem primeru lažje kot pri spraševanju v živo. Glede na to, da je 6 % anketiranih vedno plonkalo, to pomeni, da jih učitelji niso odkrili, zato so lahko s to prakso nadaljevali, ker učitelji niso bili dovolj pozorni na to možnost ali so bili ti učenci zelo spretni.

23. Opiši, na kakšen način si si pomagal. n= 249

Vprašanje se prikazalo v primeru, da so učenci včasih, pogosto ali vedno "plonkali" med ocenjevanji. Večinoma so učenci uporabljali liste z odgovori, nalepljene po računalniku, tipkovnici ali na steni za računalnikom. Pomagali so si tudi z zvezkom, z zapisom v wordu ali na roki. Nekateri so si pomagali z Googlom, internetom ali kalkulatorjem. Spet drugi so prepisovali, pomagali sošolcem ali pa so jim ti pomagali in po Zoomu napisali v klepet odgovore ali pomoč prijateljev po telefonu (slušalke in SMS). Nekateri so si pomagali z dodatnim računalnikom.

Nekaterim so pomagali tudi starši ali bratje in sestre. Na list papirja so napisali rešitev odgovora in ga pokazali.

Nekateri so se odločili, da svojega načina "plonkanja" ne bodo izdali.

Presenečena sem bila, da se jih je vseeno tako veliko odločilo, da mi svoj način "plonkanja" napiše. Za večino načinov sem že slišala, predvsem listki, nalepljeni povsod, so se mi zdeli najbolj pogosta možnost, kakor se je tudi izkazalo. Verjela sem, da si je več učencev pomagalo s starši ali brati ali sestrami pri reševanju ali spraševanjih. Vendar pa je to mogoče le, če so bratje, sestre ali starši dovolj izobraženi na področju, na katerem bi potreboval pomoč.

24. Učenje, znanje, zaključne ocene. Koliko zate veljajo ali ne veljajo spodnje trditve?

Tabela 4: Učenje, znanje, zaključne ocene. Koliko zate veljajo ali ne veljajo spodnje trditve?

	Vedno velja zame.	Običajno velja zame.	Včasih velja, včasih pa ne velja.	Običajno ne velja zame.	Nikoli ne velja zame.	Skupaj
Pri učenju sem bolj zavzet, ker bodo moje ocene štejele za vpis v srednjo šolo.	301	258	138	51	25	773
	39 %	33 %	18 %	7 %	3 %	100 %
Pri učenju na daljavo dobim boljše ocene, kot bi jih dobil v šoli.	166	220	212	84	89	771
	22 %	28 %	27 %	11 %	12 %	100 %
Ker se šolam na daljavo, se naučim manj, kot bi se, če bi hodil v šolo.	219	218	162	86	86	771
	29 %	28 %	21 %	11 %	11 %	100 %
Zelo me skrbi, kakšne bodo moje zaključne ocene.	269	152	157	124	71	773
	35 %	20 %	20 %	16 %	9 %	100 %

Presenečena sem bila, da je toliko anketiranih bolj zavzetih pri učenju, ker bodo njihove ocene štejele za vpis v srednjo šolo. Verjamem, da so to predvsem tisti, ki jim točke za vpis že manjkajo in se v primeru, da bodo imeli slabše ocene, ne bodo mogli vpisati na željeno šolo.

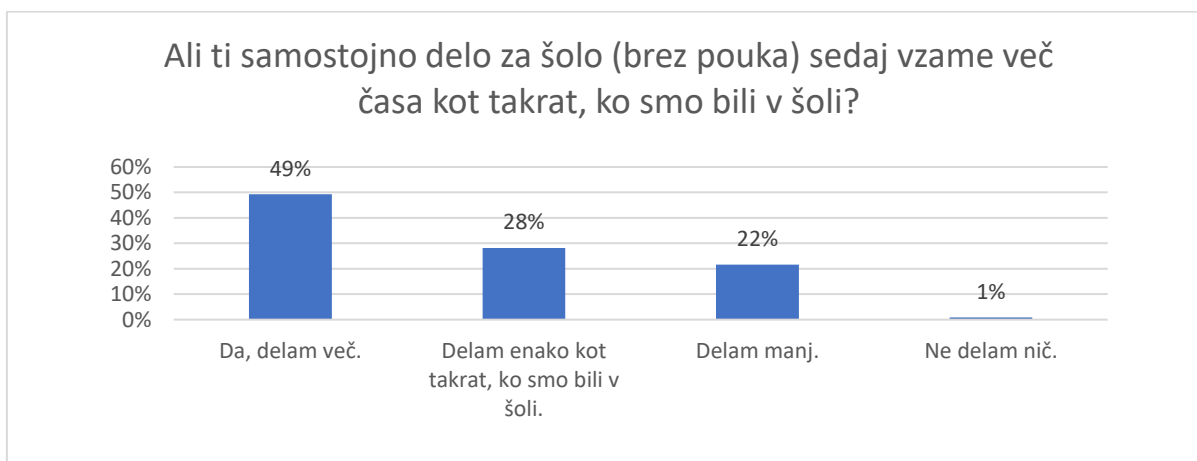
Pričakovala sem, da bo več učencev označilo, da pogosteje dobijo boljše ocene v času šolanja na daljavo. Pa vseeno je skoraj četrtina učencev označila, da to zanje ne velja.

Predvidevala sem, da je več učencev, ki verjamejo, da se v šoli na daljavo manj naučijo. Zdi se mi vzpodbudno, da na znanje nekaterih učencev to ni vplivalo, vendar je teh kar polovica manj.

Predvsem bi pri tej trditvi morala vedeti, kakšno je bilo stanje pred šolanjem na daljavo in tako videti, če je ta način šolanja kaj vplival na stres učencev. Pričakovala sem, da bo učencev, ki jih vedno ali pogosto skrbijo njihove zaključne ocene, manjši. Če te skrbi, kakšne bodo tvoje zaključne ocene, si zaskrbljen in v stresu vsakič, ko imaš ocenjevanje. To se mi zdi velik napor za učenca.

Učenci se pri šolanju na daljo bolj potrudijo zaradi vpisa v srednje šole, želijo si boljših zaključnih ocen. Ocene, pridobljene med šolanjem na daljavo, so po mnenju anketiranih višje. Zavedajo se, da je znanje pridobljeno med šolanjem na daljavo slabše, kot če bi pouk potekal v šoli.

25. Ali ti samostojno delo za šolo (brez pouka) sedaj vzame več časa kot takrat, ko smo bili v šoli? n= 773

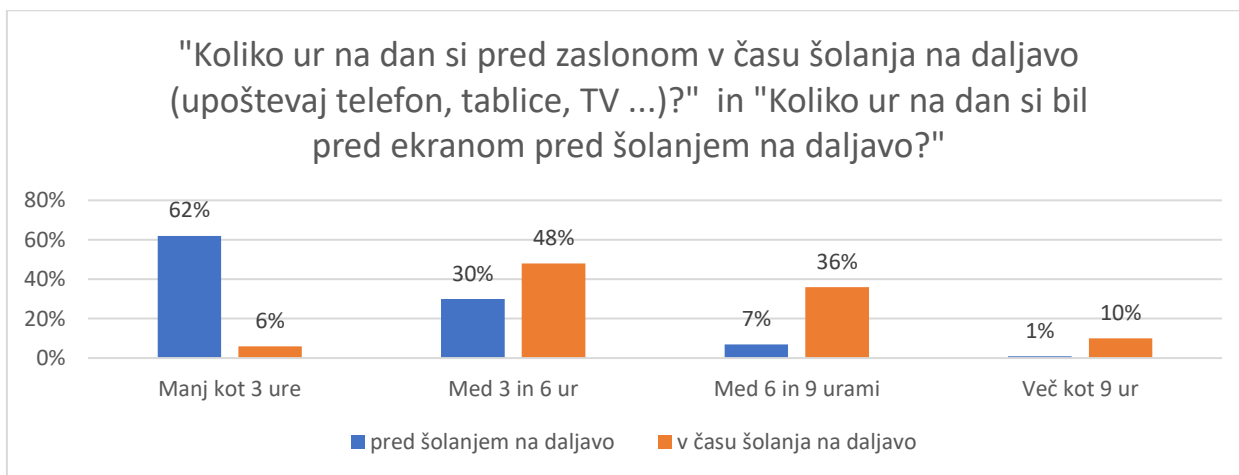
Graf 22: Ali ti samostojno delo za šolo (brez pouka) sedaj vzame več časa kot takrat, ko smo bili v šoli?

Glede na to, da je bilo med šolanjem na daljavo več časa namenjenega samostojnemu delu, sem pričakovala, da bo največ učencev označilo, da delajo več za šolo. Skoraj 50 % anketiranih res dela več za šolo, kar pomeni, da učenci v šoli naredijo več in potem domače delo opravijo hitreje. Pri šolanju na daljavo morajo za enak učinek vložiti več truda in časa. Presenetilo me je, da 1 % anketirancev ne dela nič, saj to pomeni, da se zavedajo svojega nesodelovanja.

26. Čas pred zasloni. Upoštevaj tudi čas pouka.

Tabela 5: Upoštevaj tudi čas pouka (čas pred zasloni).

	Manj kot 3 ure	Med 3 in 6 urami	Med 6 in 9 urami	Več kot 9 ur	Skupaj
Koliko ur na dan si pred zaslonom v času šolanja na daljavo (upoštevaj telefon, tablice, TV ...)?	44	369	278	82	773
	6 %	48 %	36 %	10 %	100 %
Koliko ur na dan si bil pred ekranom pred šolanjem na daljavo?	473	227	51	10	761
	62%	30%	7%	1%	100%

Graf 23: "Koliko ur na dan si pred zaslonom v času šolanja na daljavo (upoštevaj telefon, tablice, TV ...)?" in "Koliko ur na dan si bil pred ekranom pred šolanjem na daljavo?"

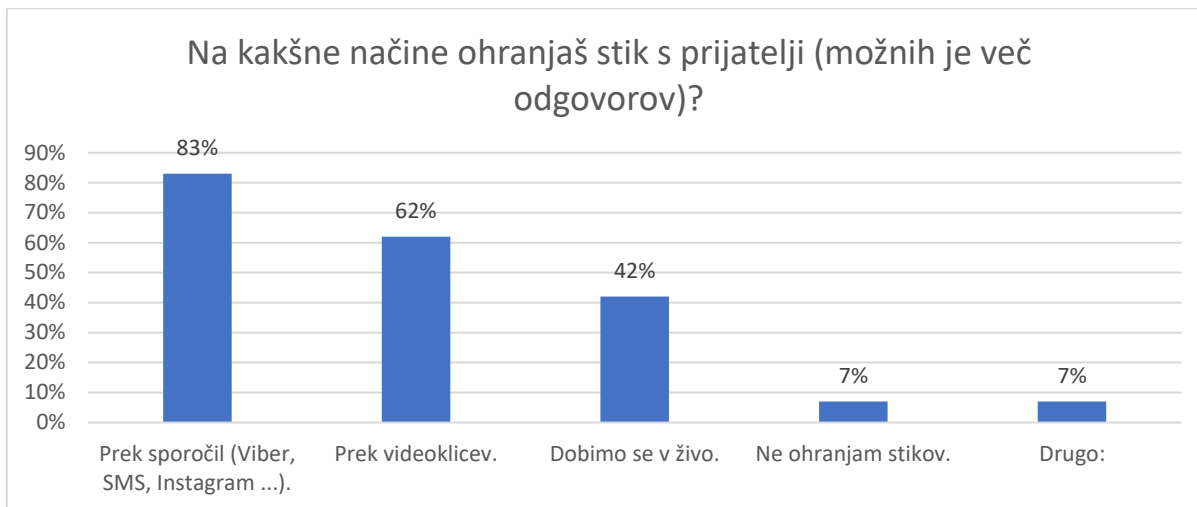
Pričakovano je bilo, da učenci preživijo več časa pred zasloni med šolanjem na daljavo, kar se je tudi izkazalo. Le malo anketirancev preživi pred zasloni manj kot tri ure na dan, kar sem pričakovala, saj pogosto že pouk (po Teamsu, Zoomu ...) poteka več kot tri ure. Presenečena sem, da je kar 10 % anketirancev v času šolanja na daljavo pred zaslonom več kot 9 ur, kar je

res veliko. Menim, da ne delajo samo za šolo v tem času, saj bi to pomenilo, da večino svojega budnega časa delajo za šolo, kar pa težko verjamem. Po pripovedovanju vrstnikov se pred zasloni večinoma zabavajo: gledajo videoposnetke, nadaljevanke, igrajo igrice. Tudi podatek, da so učenci (kar 36 %) pred zasloni med 6 in 9 urami, je zaskrbljujoč. Menim, da se šolske obveznosti s poukom vred lahko opravi v manj kot 6 urah.

27. Na kakšne načine ohranjaš stik s prijatelji (možnih je več odgovorov)? n=777

Tabela 6: Na kakšne načine ohranjaš stik s prijatelji (možnih je več odgovorov)?

	Število odgovorov	Delež od vseh odgovorov
Prek sporočil (Viber, SMS, Instagram ...).	644	83 %
Prek videoklicev.	478	62 %
Dobimo se v živo.	326	42 %
Ne ohranjam stikov.	55	7 %
Drugo	52	7 %
Skupaj	777	/

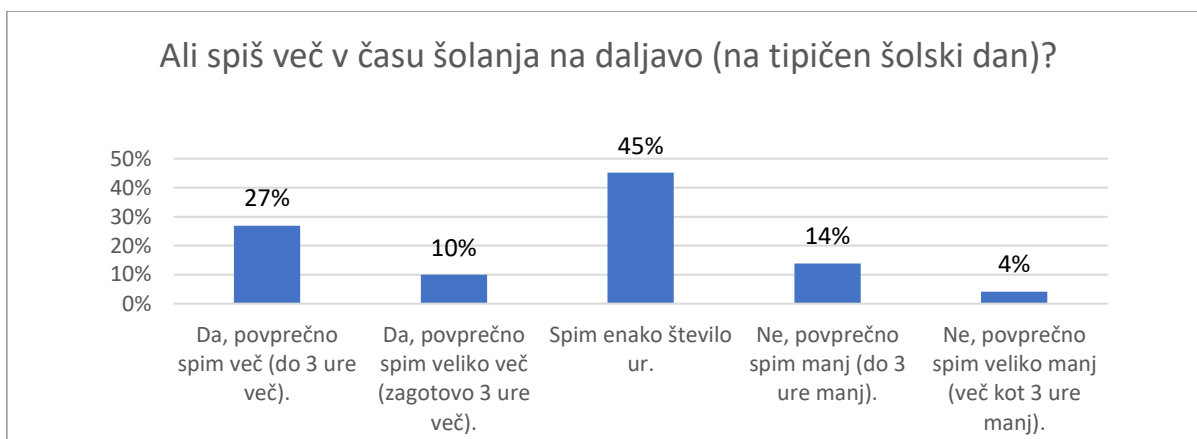
Graf 24: Na kakšne načine ohranjaš stik s prijatelji (možnih je več odgovorov)?

Največ anketiranih ohranja stike preko sporočil, kar sem pričakovala, saj smo ta način uporabljali tudi prej, ko smo se lahko družili v živo. Presenečena sem bila, da kar 7 % anketiranih ne ohranja stikov, možno je, da jim manj druženja ustreza ali pa da so bili izključeni iz družbe in tako prisiljeni v prekinitve stikov. Kar 62 % anketiranih ohranja stike s prijatelji preko videoklicev. Zelo pomemben del komuniciranja je, da osebo, s katero smo v stiku, tudi vidimo, saj je obrazna mimika zelo pomembna in se iz nje lahko veliko razbere. 42 % anketiranih se je družilo v živo, na terenu, čeprav je bilo druženje prepovedano.

Anketiranci so imeli na voljo, da zapišejo še svoj odgovor: slišijo se po Discordu, skupaj igrajo igrice. Nekateri so napisali, da komunicirajo preko klicev, glasovnih klicev, razrednega Zooma, drugi, da redko ohranjajo stike in nimajo prijateljev. Zelo lep zapis opiše več možnosti komuniciranja, ki so se jih učenci privadili: »videoklici, klici, sporočila, v živo, šola na daljavo nam res ustreza, lahko se skupaj učimo in imamo tudi več časa, volje, pa tudi časa za druženje.«

Ta raznolikost zares pokaže, da so se nekateri znašli in vzpostavili drugačne načine komuniciranja. Prav tako pa nekateri niso ohranjali stikov, morda so si našli koga novega in se z njimi pogovarjali, morda jim je nedružabnost ustrezala ali pa so bili prisiljeni v nedružabnost, ker trenutno nimajo prijateljev, marsikdo se je znašel v stiski, bil osamljen.

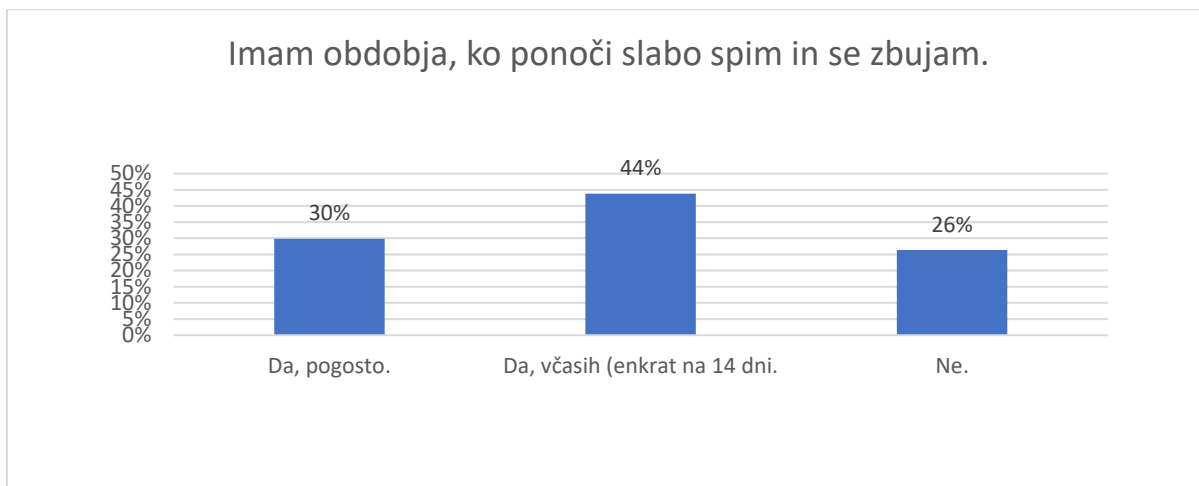
28. Ali spiš več v času šolanja na daljavo (na tipičen šolski dan)? n=773

Graf 25: Ali spiš več v času šolanja na daljavo (na tipičen šolski dan)?

Največ anketirancev spi enako število ur kot pred časom šolanja na daljavo. Možno je, da je število ur enako, a kasneje vstanejo in kasneje hodijo spat ali pa poskušajo ohraniti enak ritem, saj jim bo tako vrnitev v šolo lažja. Vseeno je več anketiranih, ki spijo več ur, kakor tistih, ki spijo manj. To, da spiš tri ure manj ali več se mi zdi velika razlika v spalnem ritmu. V naših letih je zelo pomembno, da spimo dovolj in v pravem ritmu. To pomeni, da ne gremo spat prepozno in ne spimo predolgo v dopoldan. Le tako naše telo zmore opraviti vse napore, ki jih od nas zahteva življenje.

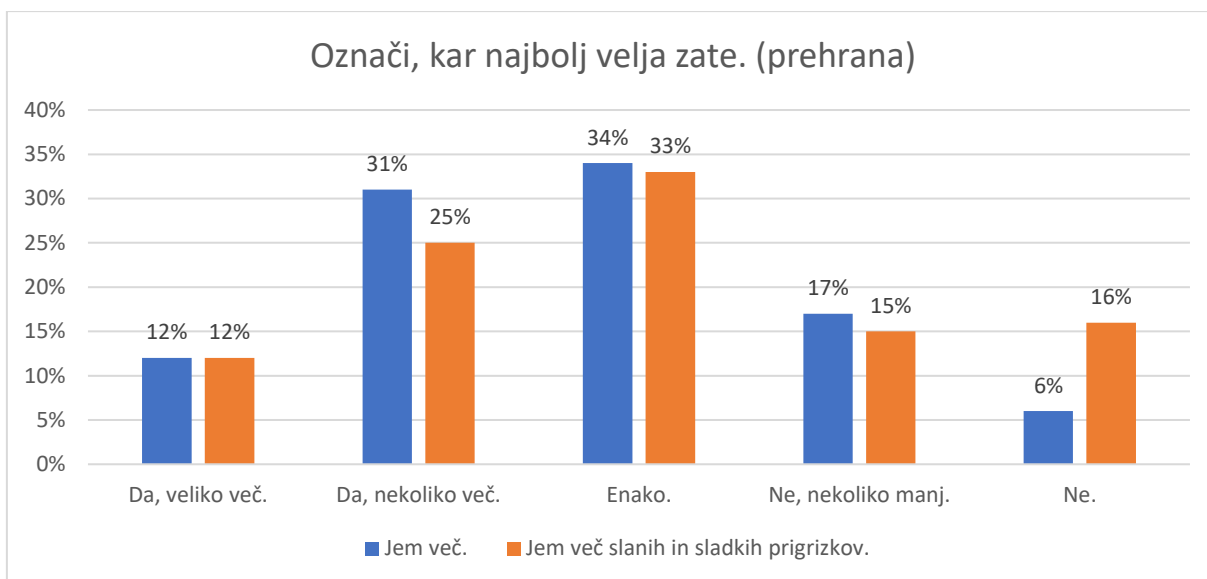
29. Imam obdobja, ko ponoči slabo spim in se zbujam. n=774

Graf 26: Imam obdobja, ko ponoči slabo spim in se zbujam.

Večina anketirancev ima pogoste motnje spanja večkrat kot enkrat na 14 dni ali enkrat na 14 dni. Pri tem je pomembno poudariti, da na kvaliteto spanja vpliva več dejavnikov. To so biološki, duševni, socialno-kulturni ter faktorji okolja. Prav tako je pomembno, da je spalnica namenjena le spanju, kar je v času šolanja na daljavo zelo težko zagotoviti, še posebej, če imamo manj prostora v stanovanju in je spalnica hkrati tudi delovna soba. Glede na to, da se učenci v času šolanja na daljavo niso zelo intenzivno gibalni, niso bili utrujeni in zato tudi niso dobro spali, saj so bili navajeni drugačne utrujenosti in telo pravzaprav ni potrebovalo tako zelo globokega spanca oz. niso bili dovolj utrujeni, da bi se to lahko zgodilo.

30. Prehrana. Označi, kar najbolj velja zate. n=770;769 (jem več; prigrizki)

Graf 27: Označi, kar najbolj velja zate (prehrana).

Tretjina anketiranih ni spremenila svojih prehranjevalnih navad, dobra tretjina pa je zaskrbljujoče med šolanjem na daljavo jedla več in jedla več slanih in sladkih prigrizkov. Ti rezultati potrjujejo navedbe medijev, da se je število učencev s povečano telesno težo med šolanjem na daljavo povečalo. Moram omeniti, da je kar nekaj učencev med šolanjem na daljavo jedlo manj. Nekateri učenci so edini topli obrok v dnevu dobili v šoli, doma te možnosti žal niso imeli.

31. Druženje, družina. Ali spodnje trditve veljajo zate?

Tabela 7: Druženje, družina. Ali spodnje trditve veljajo zate?

	Vedno velja zame.	Običajno velja zame.	Včasih velja, včasih pa ne velja.	Običajno ne velja zame.	Nikoli ne velja zame.	Skupaj
Pogrešam druženje s prijatelji ali sošolci.	441	147	97	42	45	772
	57 %	19 %	13 %	5 %	6 %	100 %
V živo se s prijatelji in sošolci manj družim kot prej.	424	136	101	41	69	771
	55 %	18 %	13 %	5 %	9 %	100 %
Prek spleta se več družim kot prej.	300	158	117	79	119	773
	39 %	21 %	15 %	10 %	15 %	100 %
S člani svoje družine sem veliko več skupaj.	346	197	120	70	38	771
	45 %	25 %	16 %	9 %	5 %	100 %
Doma se pogosteje kot prej počutim neprijetno.	103	103	166	120	281	773
	13 %	13 %	22 %	16 %	36 %	100 %

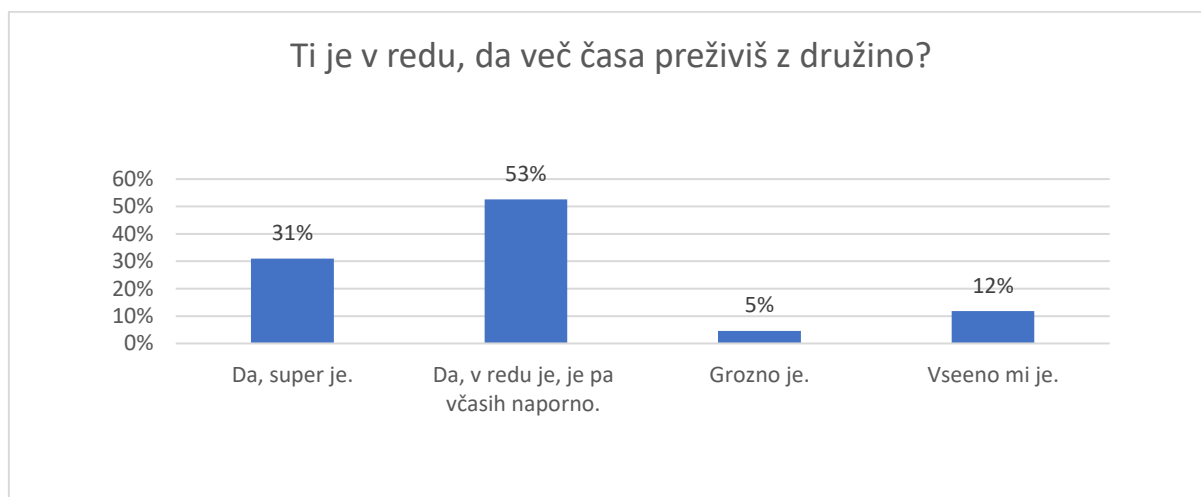
Kakor sem pričakovala, za več kot polovico učencev velja, da pogrešajo druženje s prijatelji in sošolci. Za 6 % anketiranih velja, da nikoli ne pogrešajo druženja s prijatelji in sošolci. To lahko pomeni, da se družijo vseeno toliko v živo ali preko elektronskih naprav in jim to druženje zadošča ali pa da jim druženje v večjih skupinah ne ustreza in se tako v manjši skupini ali z eno samo osebo bolje počutijo. Pričakovala sem veliko več anketirancev, ki se več družijo preko spleta, vendar so me odgovori presenetili, saj za 25 % učencev ta trditev ne velja. Ali to pomeni,

da se sedaj nič ne družijo preko spleta, ampak le v živo. Res pa je, da smo ljudje različni, eni potrebujejo več, drugi manj druženja.

Kar 26 % anketiranih se doma pogosteje kot prej počuti neprijetno. Za 22 % odstotkov to včasih velja, včasih ne velja. To, da se toliko anketiranih doma pogosteje počuti neprijetno, me je neprijetno presenetilo. Predvsem to, da se več kot polovica otrok občasno doma počuti neprijetno, je zelo zaskrbljujoče. Ker smo bili med šolanjem na daljavo večino časa doma, je bilo pomembno, da smo se doma počutili varno in prijetno.

Odgovori na trditev »S člani svoje družine sem veliko več skupaj.« se navezujejo na **2. hipotezo: Učenci preživijo več časa z družino kot pred šolanjem na daljavo.** To hipotezo lahko na podlagi odgovorov **POTRDIM.**

32. Ti je v redu, da več časa preživiš z družino? n=540

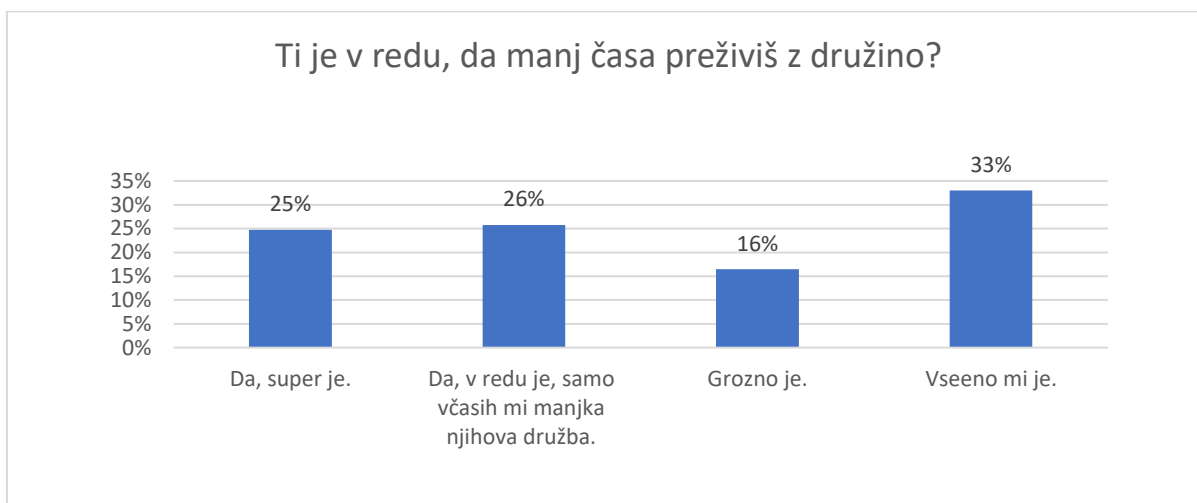

Graf 28: Ti je v redu, da več časa preživiš z družino?

Anketiranci so to vprašanje prejeli, če so ustrezno odgovorili na vprašanje 31. Več kot polovici od teh (53 %) je to v redu, vendar včasih naporno, 31 % je super, 12 % je vseeno, 5 % pa grozno. Predvsem moram opozoriti na teh 5 %, saj je to problem v času, ko preživijo večino časa doma oz. si morajo v tem času iskati nek drug kraj, kjer se počutijo bolje. Ta grozno lahko velja tudi za to, da se doma ne počutijo varne in so izpostavljeni nenehnim preprirom, torej psihičnemu ali

tudi fizičnemu nasilju. Po podatkih iz medijev je število psihičnega in fizičnega nasilja med šolanjem na daljavo naraslo. O tem govori tudi dejstvo, da je klicev na TOM telefon v času pandemije veliko več. Nekateri pa se zaradi odraščanja ne počutijo v redu, če se toliko družijo s člani družine, saj potrebujejo svoj mir in prostor, ki ga je morda težko zagotoviti, ko so vsi doma.

33. Ti je v redu, da manj časa preživiš z družino? n=97

Graf 29: Ti je v redu, da manj časa preživiš z družino?

Anketiranci so to vprašanje prejeli, če so ustrezno odgovorili na vprašanje 31. 25 % anketirancem je to super, 26 % je v redu, vendar jim včasih manjka njihova družba.

Menim, da je lahko vzrok za boljše počutje, da učencev doma nihče ne nadzoruje ali opozarja na delovne obveznosti. Lahko pa uživajo v svojem miru in si delo razporedijo, kot sami želijo in nadzor potrebujejo le občasno. Nekateri pa vseeno potrebujejo več druženja z družino in jim to v času šolanja na daljavo zelo primanjkuje.

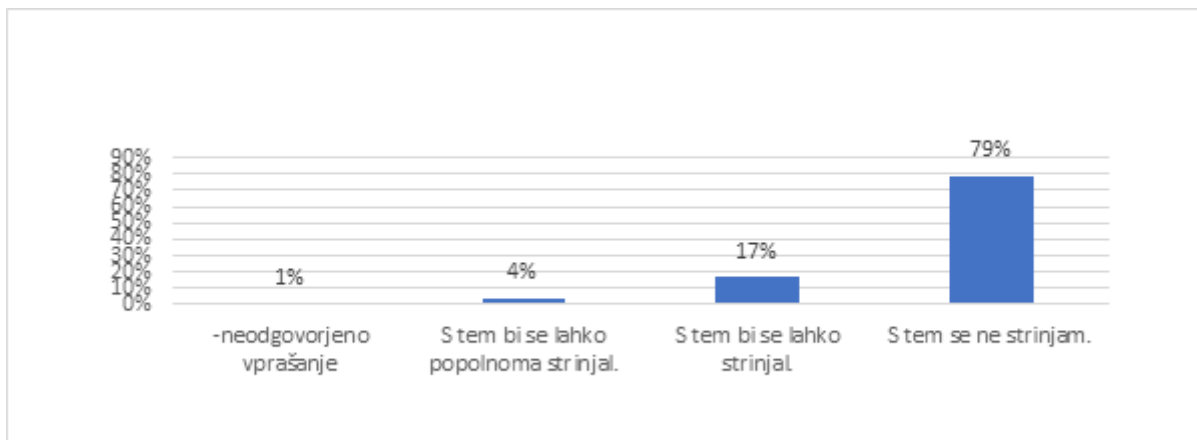
34. Kako se razumeš z družino?

Tabela 8: Kako se razumeš z družino?

	Da, veliko bolje.	Da, nekoliko bolje.	Enako kakor prej.	Ne, nekoliko slabše.	Ne, veliko slabše.	Skupaj
S starši se zdaj bolje razumem.	94	129	411	86	27	747
	13 %	17 %	55 %	11 %	4 %	100 %
Z bratom / sestro se zdaj bolje razumem.	63	99	218	48	19	447
	14 %	22 %	49 %	11 %	4 %	100 %
Z brati / sestrami se zdaj bolje razumem.	25	34	115	16	6	196
	13 %	17 %	59 %	8 %	3 %	100 %

Na splošno se odnosi med družinskimi člani niso bistveno spremenili. Več je tistih, ki so odnose izboljšali. Seveda je možno, da se s starši razumeš slabše, z brati in sestrami pa bolje ali obratno. Več anketiranih se slabše razume s starši kot pa z brati ali sestrami ali obratno. To me je nekoliko presenetilo, saj sem verjela, da bo teh, ki se slabše razumejo s sorojenci, več. Še posebej, ker so več časa skupaj, ker nekateri starši ne delajo od doma, medtem pa so otroci skupaj doma.

35. Veliko otrok pove, da je bilo med šolanjem na daljavo doma več psihičnega in fizičnega nasilja. Ali si to opazil tudi v svoji družini? n=748

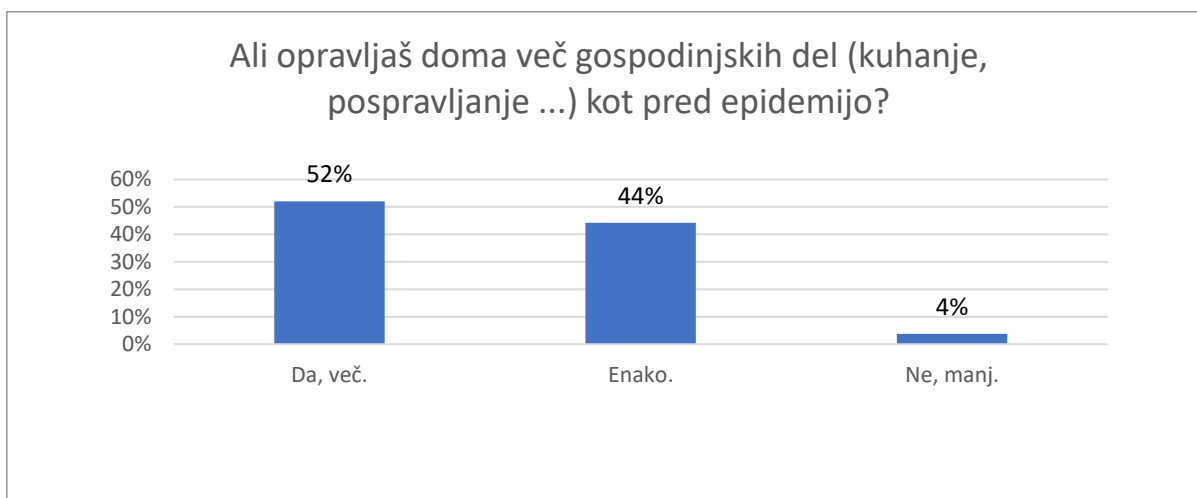
Graf 30: Veliko otrok pove, da je bilo med šolanjem na daljavo doma več psihičnega in fizičnega nasilja. Ali si to opazil tudi v svoji družini?

79 % anketiranih je označilo, da se s tem ne strinjajo. 1 % anketiranih na vprašanje ni odgovoril. Glede na to, da se 4 % anketiranih s tem lahko popolnoma strinja, 17 % pa se s tem strinja, lahko rečem, da se petina anketiranih strinja, da je pri njih doma med šolanjem na daljavo več psihičnega in fizičnega nasilja.

Tisti, ki so odgovorili, da se s tem strinjajo, se zavedajo, da je pri njih doma zdaj več nasilja in tako sporočajo, da potrebujejo pomoč. Pomembno je, da jim družba omogoči spremembo na bolje, da jih spodbudi, da se zaupajo nekemu in da so slišani.

To vprašanje se nanaša na **4. hipotezo: Med šolanjem na daljavo je v družinah več psihičnega in fizičnega nasilja kot pred šolanjem na daljavo.** Kljub temu da se večina učencev ne strinja s to trditvijo, je kar 21 % anketiranih sporočilo, da je psihičnega in fizičnega nasilja v družini več kot pred šolanjem na daljavo. Menim, da nihče ne bi smel trpeti kakršne koli oblike nasilja, še posebej ne otroci, ki so najobčutljivejši del naše družbe. Toleranca do nasilja bi morala biti ničelna. Zato hipotezo žal **POTRDIM.**

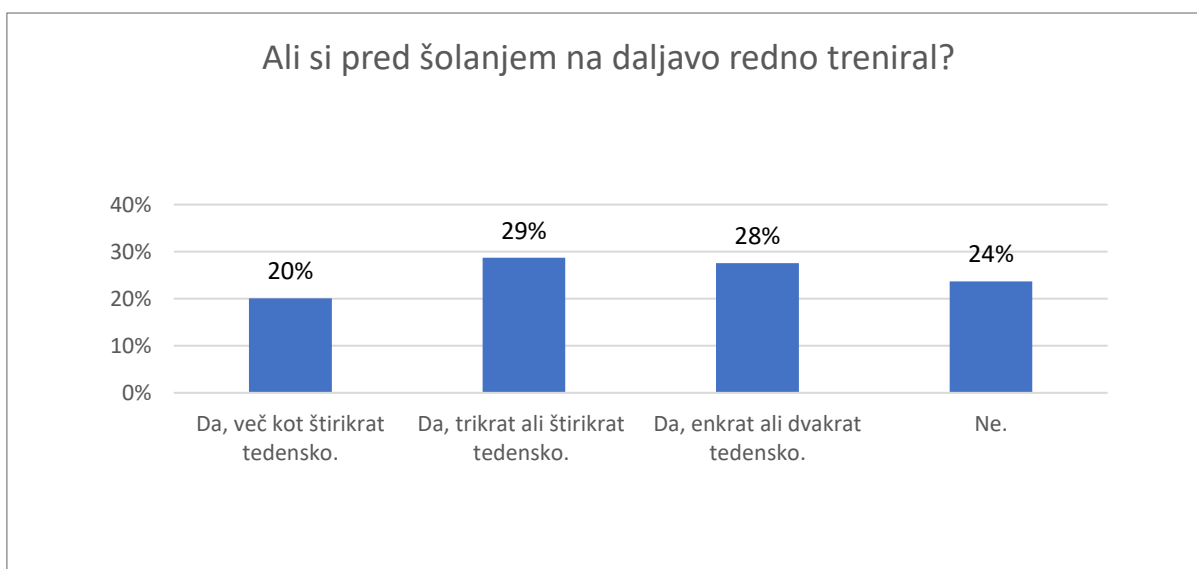
36. Ali opravljaš doma več gospodinjskih del (kuhanje, pospravljanje ...) kot pred epidemijo? n=748

Graf 31: Ali opravljaš doma več gospodinjskih del (kuhanje, pospravljanje ...) kot pred epidemijo?

Anketiranci, kakor sem pričakovala, doma opravljajo več gospodinjskih del, kot so jih pred epidemijo.

37. Ali si pred šolanjem na daljavo redno treniral? n=748

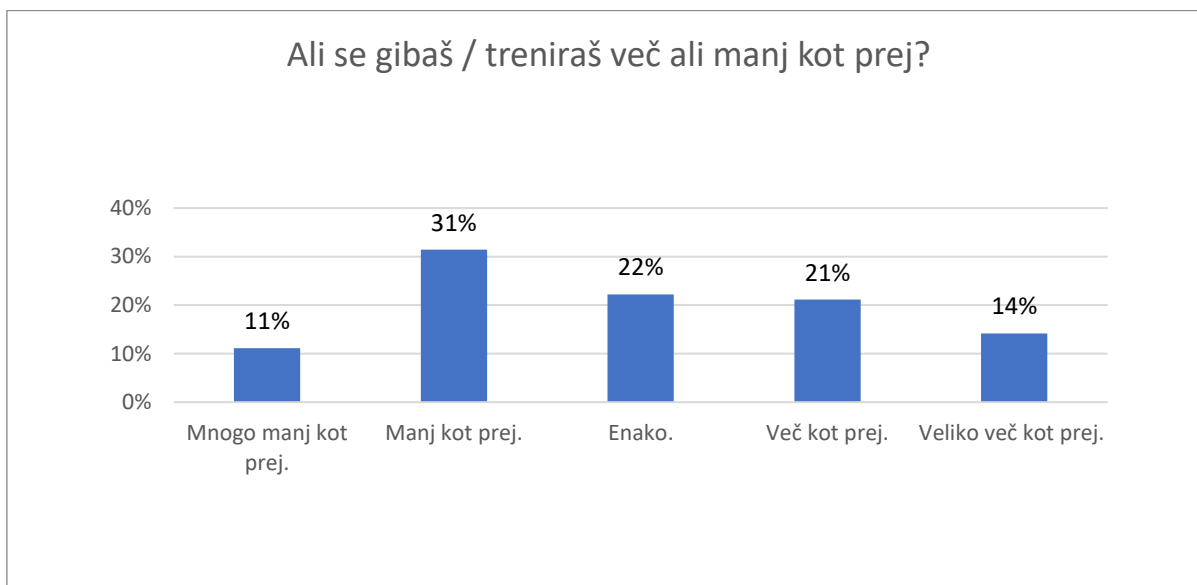
Graf 32: Ali si pred šolanjem na daljavo redno treniral?

Pričakovala sem, da bo tistih, ki trenirajo več kot štirikrat tedensko še manj, saj je to res velik del življenja, če se redno in aktivno ukvarjaš s športom. Za reševanje ankete in prepošiljanje

sem prosila tudi soplavalce in soplavalke, kar je zagotovo vplivalo na večjo količino otrok, ki se resno ukvarjajo s športom.

To vprašanje je pomembno predvsem zaradi naslednjega vprašanja.

38. Ali se gibaš / treniraš več ali manj kot prej? n=748

Graf 33: Ali se gibaš / treniraš več ali manj kot prej?

Graf prikazuje, da so se učenci manj gibal v času šolanja na daljavo. To velja za kar 42 % anketiranih. To vprašanje se nanaša na **1. hipotezo: Učenci so se med šolanjem na daljavo manj gibal kot pred šolanjem na daljavo.** Hipotezo lahko na podlagi rezultatov **POTRDIM.** Vzrokov za man gibanja je lahko več: slabo vreme, zimski letni čas, ni motivacije za gibanje, ker šolanje na daljavo poteka že predolgo in so učenci naveličani vsega, bojazen za okužbo, ukrepi NIJZ ali prepoved druženja z vrstniki.

39. Gibanje v času šolanja na daljavo. Ali se strinjaš s spodnjimi trditvami?

Tabela 9: Gibanje v času šolanja na daljavo. Ali se strinjaš s spodnjimi trditvami?

	Vedno velja zame.	Običajno velja zame.	Včasih velja, včasih pa ne velja.	Običajno ne velja zame.	Nikoli ne velja zame.	Skupaj
Nekajkrat tedensko hodim na sprehode.	406	153	107	52	28	746
	54 %	21 %	14 %	7 %	4 %	100 %
Igram nogomet, košarko in podobno na igrišču.	90	81	109	169	298	747
	12 %	11 %	14 %	23 %	40 %	100 %
Delam treninge doma.	272	160	136	100	80	748
	36 %	22 %	18 %	13 %	11 %	100 %
Poleg športa v okviru pouka se dodatno ne gibam.	30	55	116	133	414	748
	4 %	7 %	16 %	18 %	55 %	100 %

Presenečena sem bila, da več kot polovica anketirancev hodi redno na sprehode, da vseeno za 4 % anketirancev to nikoli ne velja, saj se mi zdi, da je to ena od lažjih oblik gibanja, ki je dostopna vsem. Kar 40 % anketiranih se igrišč izogiba, kakor je bilo tudi naročeno s strani vlade.

Kar nekaj anketirancev dela treninge doma, rezultati so me prijetno presenetili. Pa vseeno 24 % anketiranih pogosteje doma ne dela treningov.

Anketiranih, ki se poleg športa v okviru pouka dodatno ne gibajo, je 11 %. Naloge, ki so jih od nas zahtevali učitelji športa, so se zelo razlikovale, zato ne morem določiti, koliko so se ti učenci zares gibali. Več kot polovica anketiranih se poleg športa v okviru šole več giba, kar je zelo pohvalno.

40. Dolgčas, pomanjkanje volje, skrbi pri izteku epidemije. Ali spodnje trditve veljajo zate?

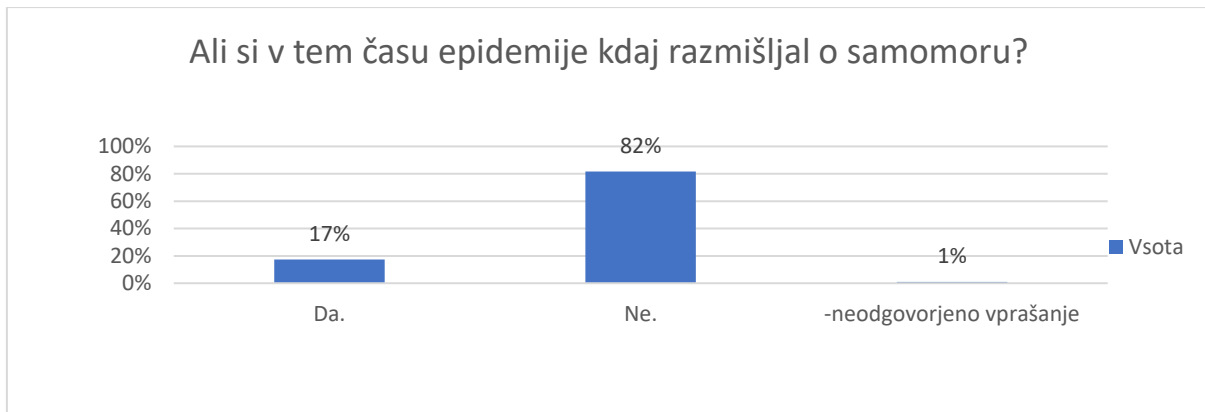
Tabela 10: Dolgčas, pomanjkanje volje, skrbi pri izteku epidemije. Ali spodnje trditve veljajo zate?

	Vedno velja zame.	Običajno velja zame.	Včasih velja, včasih pa ne velja.	Običajno ne velja zame.	Nikoli ne velja zame.	Skupaj
Prevečkrat se dolgočasim.	155	170	211	114	97	747
	21 %	23 %	28 %	15 %	13 %	100 %
Pogosto sem brez volje, nič se mi ne da.	206	185	184	102	69	746
	27 %	25 %	25 %	14 %	9 %	100 %
Večkrat me zelo skrbi, kako se bo ta epidemija iztekla.	162	124	151	128	181	746
	22 %	17 %	20 %	17 %	24 %	100 %

Kar petina anketirancev se po njihovem mnenju preveč dolgočasi. To se mi zdi veliko, saj ko opaziš, da se preveč dolgočasiš, ti je res dolgčas.

Več kot polovica anketirancev je pogosto brez volje in se jim nič ne da. Za 23 % pa to večkrat ne velja, kot pa velja. Ta podatek je zelo zaskrbljujoč, saj kaže na veliko število učencev, ki se ne počutijo dobro.

41. Ali si v času epidemije kdaj razmišljal o samomoru? n=745

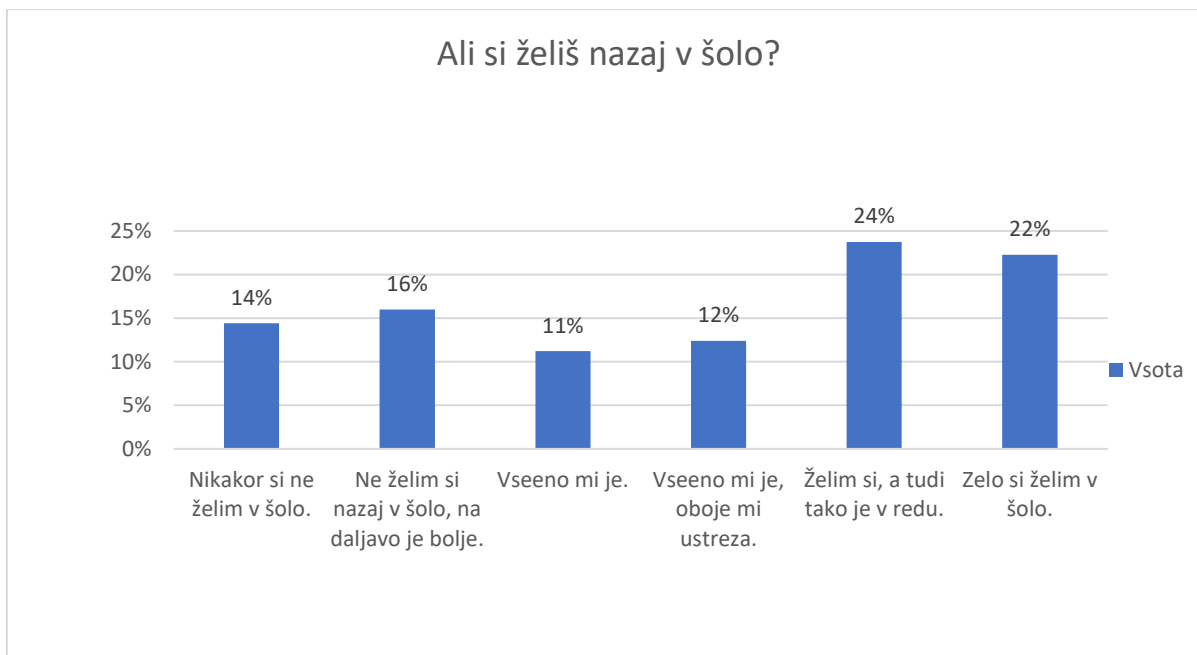

Graf 34: Ali si v tem času epidemije kdaj razmišljal o samomoru?

Skoraj petina anketiranih je v času epidemije razmišljala o samomoru.

To se mi zdi izredno veliko. Ne vem, ali je epidemija vplivala na porast, saj nimam podatkov za prejšnja leta. Prav gotovo je sprememba načina življenja in prepovedi druženja pripomogla k stiskam, ki jih doživljamo. Pomembno je, da se zavedamo, da je vsako razmišljanje o samomoru klic na pomoč, ki ga je treba vzeti zelo resno. Pomembno je tudi, da se naučimo prepoznati ljudi v stiski in da se naučimo poiskati pomoč ob pravem času.

42. Ali si želiš nazaj v šolo? n=750

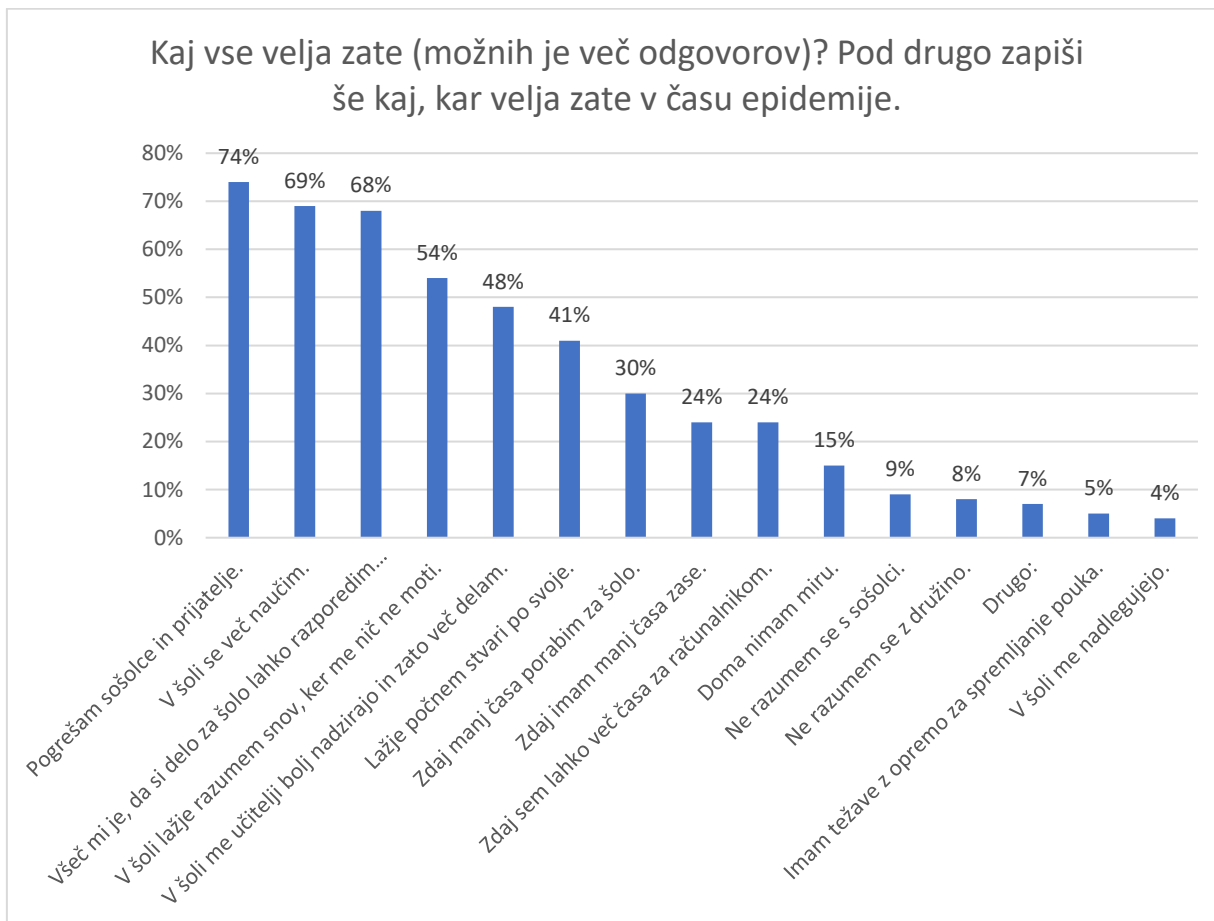

Graf 35: Ali si želiš nazaj v šolo?

Pri tem vprašanju se mi zdi, da se odgovori spreminjajo ves čas. Na odgovore zelo vpliva, v katerem obdobju šolanja na daljavo so učenci izpolnjevali anketo. Nekateri so se prilagodili na tak način šolanja, nekaterim je postalo vseeno, nekateri so si zaradi razmer doma vedno bolj želeli v šolo. Nekateri so si v šolo želeli ves čas. Tisti učenci, ki si nikakor ne želijo nazaj v šolo, se v šoli počutijo veliko slabše. Pomembno bi bilo izvedeti, zakaj se tako slabo počutijo. Verjamem tudi, da del anketirancev, ki si ne želi v šolo, vidi prednost v šolanju na daljavo v tem, da jih učitelji težje nadzorujejo in tako lahko delajo manj in dobijo boljše ocene. Po 13 tednih šolanja na daljavo menim, da je veliko učencev postalo apatičnih, brezvoljnih in so se "vdali v usodo", se sprijaznili s takim načinom življenja in jim je zato prav vseeno, ali so v šoli ali ne. Nekaterim celo bolj ustreza, da se lahko kadar koli "izklopijo" in med poukom delajo stvari, ki jih v šoli ne bi mogli.

Na osnovi odgovorov sklepam, da si več otrok želi nazaj v šolo. Presenetljivo pa to velja za manj kot 50 % anketiranih, zato **glavno hipotezo: Večina učencev si želi nazaj v šolo DELNO POTRDIM.**

43. Kaj vse velja zate (možnih je več odgovorov)? Pod drugo zapiši še kaj, kar velja zate v času epidemije. n= 751

Graf 36: Kaj vse velja zate (možnih je več odgovorov)? Pod drugo zapiši še kaj, kar velja zate v času epidemije.

Največ anketiranih pogreša sošolce in prijatelje, kar sem pričakovala. 70 % anketiranih trdi, da se v šoli nauči več. Presenetilo me je, da vsem ni vseč možnost, da si delo za šolo razporedijo sami. Možno je, da so ugotovili, da niso tako zelo učinkoviti in verjamejo, da bi delali bolje, če bi jim kdo drug usmerjal čas. Skoraj polovica dela več v šoli, ker jih učitelji bolj nadzirajo. To se mi zdi veliko, saj so na to anketo odgovarjali od 12- do 15-letniki, ki bi si že morali znati razporediti delo in se ga lotiti, kadar je to potrebno. Kar 30 % anketiranih trdi, da manj časa porabijo za šolo, 24 % pa, da imajo manj časa zase. 15 % učencev doma nima miru, 8 % pa se ne razume z družino. Seveda na označevanje teh odgovorov vpliva trenutno stanje, vendar se mi to zdi pomemben podatek, saj pove, da kar nekaj otrok doma nima prostora, kamor bi se umaknili. To je še posebej pomembno v času, ko smo bili večino dneva doma.

Anketiranci so imeli možnost zapisati še, kar velja zanje v času epidemije. Za to možnost se je odločilo 51 anketiranih. Ker so odgovori zelo zanimivi, sem se odločila, da jih nekaj, tudi pretresljivih, predstavim:

- lahko v miru spremljam delnice,
- ni mi všeč, da smo toliko pred ekrani,
- moje sošolke so naredile večino moje šole,
- večina časa preživim za računalnikom, manj se družim s prijatelji v živo,
- veliko sem z družino ter oddajam veliko nalog,
- veliko več sem zunaj,
- obupno me bolijo oči od zaslonov,
- doma se manj naučim,
- med poukom se dolgočasim, ker predelujemo premalo snovi in premalo zahtevne za moj nivo znanja,
- na daljavo se več in bolje učim kot prej, nikakor nočem nazaj v šolo, v šoli se grozno počutim in ko sem izvedela, da bomo imeli šolo na daljavo, sem bila zelo vesela, hočem, da ostanemo doma in pod nobenim pogojem ne gremo nazaj v šolo,
- po počitnicah nočem v šolo,
- veliko preveč časa porabim za šolo,
- lažje igram Fortnite,
- spopadam se z depresijo in anoreksijo,
- več lahko berem knjige,
- lahko dlje spim,
- v šoli imam več motivacije,
- veliko več treniram,
- pogrešam učitelje,
- všeč mi je samostojnost,
- delo za šolo lahko na daljavo opravim veliko hitreje kot v šoli,
- v šoli imamo vse po urah, doma je pa problem z razporejanjem časa za vsak predmet,
- več časa lahko posvetim ljudem, ki me imajo radi, več se gibam in v času šolanja na daljavo sem nekoliko manj pod stresom,
- lažje se naučim nekatero snov doma,

- v šoli se počutim neprijetno in doma se počutim bolj varno, grozno mi je v šoli, komaj čakam, da končam 9. razred, prosim, da šola nadaljujete na daljavo, lansko leto sem manjkala več kot tri mesece, ker v šoli nisem več zdržala, vsak dan sem bruhala, doma mi je boljše kot v šoli, raje bi ostala doma kot pa v šoli, za ekranom se počutim varno, da me nihče ne obsoja, ker me ne vidi in ko prižgem kamero, mi je neprijetno, res si ne želim nazaj v šolo, v tem času sem bila bolj srečna kot kadar koli prej v šoli, prosim, da šola ostane na daljavo, lani, ko je bila šola v živo, sem razmišljala o samomoru, kako bi bilo, če bi to storila, ampak ne da bi zares poskusila in potem, ko se je šola začela na daljavo, mi je bilo boljše, tudi moji sestri je boljše doma kot v šoli, res nočem nazaj v šolo, ne vem, kako bi prenesla, da bi morala po počitnicah nazaj v šolo, vsako leto sem pred prvim dnevom šole jokala, najbolj vesela sem bila, ko sem prišla domov, zato vas prosim, da ostane šola na daljavo, prosim vas, nočejo vsi otroci nazaj v šolo in tisti, ki si to želijo, bodo lažje prenašali šolo na daljavo, kot pa tisti, ki nočejo, njim bo slabše prenesti šolo v živo, zato prosim, da je šola še na daljavo,
- zdaj imam manj časa za gibanje,
- spim lahko več časa,
- če učitelji v nedeljo dajo vso snov za prihodnji teden, to že vse v nedeljo naredim in imam čez teden mir pred učitelji,
- pogosteje me boli glava, snov sama predelam hitreje kot v šoli,
- fajn je,
- z družino smo nekaj časa v redu, kdaj se nam pa tudi malo zmeša, smo že kar malo siti drug drugega,
- kosilo si pripravim sam,
- oddaljila sem se od prijateljev, tudi najboljšo prijateljico sem zgubila,
- doma se lažje učim kot v šoli,
- v šoli in na daljavo se razumem s sošolci,
- več časa imam zjutraj,
- da sem dosti več časa s svojimi hišnimi in nehišnimi ljubljenci,
- bolj sem postala samostojna,
- doma veliko več delam, znam pa manj,
- vsak dan je isti,
- karantena mi ne odgovarja,
- šola na daljavo mi na splošno ustreza bolj kot običajen pouk,

- v šoli nisem tako sproščen za učenje kot doma, doma mi gre bolje kot v šoli.

44. Ali sem kaj izpustila, kar bi dodal v raziskavo?

Pri tem vprašanju so imeli na voljo, da zapišejo karkoli želijo. Za to možnost se je odločilo 355 anketiranih. Največ jih je napisalo, da ne bi dodali ničesar, nekateri so tudi zraven dopisali, da je bilo preveč vprašanj. Najzanimivejši odgovori:

- seveda nočem v šolo,
- zredila sem se in zdi se mi, da se je dosti ljudi zredilo,
- počutim se psihično bolno,
- dolgčas mi je,
- s poukom na daljavo se je lažje sprijazniti, če se v času samostojnega dela dobiš s prijatelji preko videoklica in skupaj delaš naloge,
- v šolo ne bi šla, ker ko sem vprašana, se počutim bolj varno za računalnikom, drugače pa si želim v šolo,
- karantena je bila razlog, da sem postal zelo športno aktiven,
- ne razumem, zakaj se vlada tako odloča, če si velikokrat premislijo, kdaj gremo in kdaj ne, to lahko zelo vpliva na učence, meni je zelo stresno,
- lepo je, da si tudi dala vprašanje v zvezi z samomorom, tudi sama sem večkrat pomislila nanj in tudi po pogovoru s prijatelji sem ugotovila, da jih je veliko razmišljalo o samomoru in samopoškodbi,
- včasih je preveč Zoomov in ne morem več sedeti,
- bila je v redu in upam, da učitelji ne bodo dajali preveč ocen, ker znam veliko manj,
- pri normalni šoli sem lažje delal, ker me ni moglo nič zmotiti,
- snovi, ki nam jo dajo pri delu na daljavo je preveč, delam ves dan,
- nekateri učitelji dajejo veliko preveč nalog, ki pa vzamejo skoraj ves teden, da jih lahko opravimo, tudi ocenjevanj je precej,
- ko se bomo vrnili v šolo, bo na nas velik pritisk zaradi vseh ocenjevanj in tekmovanj,
- nočem v šolo,
- ne, super raziskava, skoraj pa lahko napovem, da bo večina učencev povedala, da jim šola na daljavo bolj ustreza kot dejansko v šoli,

- imam preveč dela že doma s kmetijo in gospodinjskimi opravili, potem pa še vsak dan sedim 9 ur pred računalnikom in delam za šolo (brez igrice),
- nadležno je, če nimaš računalnika v sobi in moraš uporabljati telefon ali pa tablico, kar je težje uporabljati,
- včasih se mi zdi dobro, da smo doma, včasih pa samo upam, da bo tega kmalu konec,
- prosim, pustite zaprte šole,
- šolanje doma je boljše,
- zdi se mi, da zdaj lahko učitelji lažje manipulirajo s časom in nam dajo še več snovi, kot bi jo drugače dobili v šoli,
- učitelji so mal anojing.

8 RAZPRAVA

V teoretičnem delu sem spoznala, kakšne so razlike med šolanjem na daljavo in šolanjem v šoli. Spoznala sem različne modele šolanja. Opisala sem razmere in pogoje, ki bi jih moral imeti vsak učenec za šolanje od doma in pozitivne ter negativne posledice takega načina šolanja. Najbolj očitna razlika pri takem načinu dela je, da učenec in učitelj nista skupaj v prostoru. Na šolanje na daljavo vplivata dve vrsti pogojev: tisti, ki jih imajo učenci doma (soba, tehnična oprema, odnosi v družini, prehrana ...), in tisti, ki jih ustvari šola (urnik, sošolci, učitelji, načini poučevanja ...). Vsi ti dejavniki vplivajo na psihični in fizični razvoj otrok. Med šolanjem na daljavo so mediji in strokovnjaki poročali o rasti negativnih posledic: depresija, povečanje telesne mase, poslabšanje gibalnih sposobnosti, upad motivacije za delo, več fizičnega in psihičnega nasilja v družinah, spremembe prehranjevalnih in spalnih navad, odvisnost od tehnologije.

V raziskovalnem delu sem predstavila svojo zgodbo. Izvedla sem intervjuje in ankete z učenci tretje triade. V zgodbi sem predstavila svoj pogled na šolanje od doma. Intervjuje sem izvedla s 17 osnovnošolci iz različnih regij Slovenije in opazila, da ni bilo večjih razlik v različnih regijah. Iz te skupine intervjuvancev sem določila štiri tipe učencev, ki se učijo na daljavo. Osnovno vodilo je bilo, ali si želijo nazaj v šolo ali ne in zakaj imajo tako željo, kar jih postavi v drugo podkategorijo.

Ankete sem izvedla v začetku februarja. Na anketo je odgovarjalo 278 učencev in 632 učenk. Anketna vprašanja sem razdelila v tri sklope: zdravo življenje, pouk in učenje in kako se učenci počutijo doma.

V okviru sklopa **zdravo življenje** sem izvedela, da učenci med šolanjem na daljavo jedo več slanih in sladkih prigrizkov oz. na splošno jedo več. Prav tako jih največ spi enako dolgo kot pred šolanjem na daljavo, kar ni nujno, da je dovolj. Dobro je, da učenci doma izvajajo telovadbo ali hodijo na sprehode. Anketo sem izvajala v času, ko so temperature še pogosto nizke in vreme slabo. Morda je tudi vreme vplivalo, da se je kar 42 % anketiranih v času šolanja na daljavo gibalo manj kot v času šolanja v živo, kar je zelo veliko. Zato

1. hipotezo:

UČENCI SO SE MED ŠOLANJEM NA DALJAVO MANJ GIBALI KOT PRED ŠOLANJEM NA DALJAVO.

POTRDIM.

V okviru sklopa **kako se učenci počutijo doma**, sem izvedela, da učenci v večini komunicirajo s prijatelji preko sporočil. Kljub temu da se večina s prijatelji sliši, jih vseeno pogrešajo. Manj se družijo v živo in več prek spleta. S člani družine so več skupaj. Nekaj več kot polovici to ustreza. S tem ko je večina učencev več časa z družino lahko:

2. hipotezo:

UČENCI PREŽIVIJO VEČ ČASA Z DRUŽINO KOT PRED ŠOLANJEM NA DALJAVO.

POTRDIM.

V okviru sklopa **pouk in učenje** sem ugotovila, da ima velika večina stalen urnik. Učenci najpogosteje med poukom pijejo, se pogovarjajo s prijatelji, jedo, igrajo igrice, nekateri pa se pretvarjajo, da jim ne dela kamera ali mikrofona ali računalnik ... ali da so prijavljeni v srečanje, ampak fizično odsotni. Največ učencev domače naloge odda pravočasno in jih tudi sami v večini naredijo, le redki jih pogosto prepíšejo. Ustnega preverjanja je bilo več kot pisnega. Najpogosteje so bili vprašani med 3-krat in 7-krat v skupini. Četrtnina si je pri ocenjevanju včasih pomagala (»plonkanje«). Učenci delajo več za šolo v času šolanja na daljavo in več časa prebijejo pred zasloni.

Učenci se bolj potrudijo v času šolanja na daljavo tudi zaradi zaključnih ocen, ki štejejo za vpis v srednje šole. Menijo, da so ocene, pridobljene na daljavo, višje. Prav tako se zavedajo, da je znanje, pridobljeno med šolanjem na daljavo, slabše, ko če bi se šolali v živo.

Iz rezultatov ankete lahko trdim, da je za anketirane največji problem šolanja na daljavo zmožljivost interneta, sledi pomanjkanje prostora, manj težav imajo učenci s programi, še manj pa z opremo, ki je potrebna za spremljanje pouka. Kar 83 % anketiranih ima opremo za

spremljanje pouka in učenja na daljavo (računalnik, telefon ali tablica) vedno na voljo, s tem podatkom lahko:

3. hipotezo:

VEČINA UČENCEV IMA VEDNO NA VOLJO VSO POTREBNO TEHNOLOGIJO ZA ŠOLANJE NA DALJAVO.

POTRDIM.

V sklopu vprašanj, **kako se učenci počutijo doma, sem izvedela**, da več kot polovica anketiranih doma opravlja več gospodinskih del. Največ anketiranih je zabeležilo, da se odnosi z družinskimi člani niso bistveno spremenili. Na žalost je kar 21 % anketiranih označilo, da je pri njih doma več psihičnega in fizičnega nasilja. Toleranca do nasilja morda biti ničelna in bi bil že kakršen koli glas, da se je nasilje povečalo ali samo, da je prisotno v domovih, znak za alarm. S tem rezultatom lahko, žal,:

4. hipotezo:

MED ŠOLANJEM NA DALJAVO JE V DRUŽINAH VEČ PSIHIČNEGA IN FIZIČNEGA NASILJA KOT PRED ŠOLANJEM NA DALJAVO.

POTRDIM.

17 % anketiranih je označilo, da je v času epidemije razmišljalo o samomoru. Pomembno je, da se naučimo, kako pomagati ljudem, ki se znajdejo v stiski in da vzamemo resno vsak klic na pomoč.

Skoraj polovica anketiranih je označila, da si želi nazaj v šolo. Teh je bilo 46 %, 23 % je vseeno, ostali pa si v šolo ne želijo. Presenetljivo je, da je učencev, ki si želijo v šolo manj kot 50 %, zato sem glavno hipotezo potrdila le delno, saj vseeno predstavljajo največji delež vseh odgovorov.

Glavna hipoteza:

VEČINA UČENCEV SI ŽELI NAZAJ V ŠOLO.

HIPOTEZO SEM DELNO POTRDILA.

9 ZAKLJUČEK

V lanskem in letošnjem šolskem letu smo se morali kar trikrat šolati na daljavo, zato sem se odločila raziskati, kako smo se učenci počutili med temi obdobji, vam podati informacije iz prve roke. Bolj me je zanimal, kako so se počutili sovrstniki, kako so preživljali čas doma, kot različni načini šolanja nad daljavo.

V teoretičnem delu sem opredelila šolanje na daljavo in opisala njegove značilnosti. Osredotočila sem se tudi na posledice, ki jih ima ta način šolanja na učence. Zaznamovalo nas je tudi, da smo imeli omejene stike, saj je bilo to potrebno, da se je zmanjšalo širjenje bolezni.

V raziskovalnem delu sem izvedla anketo. S pomočjo odgovorov sem ugotovila, da se skoraj polovica učencev ne želi ponovno šolati v šoli ali pa jim je vseeno. Pred raziskovanjem sem zagotovo pričakovala drugačen odziv, prepričana sem bila, da si večina učencev želi nazaj v šolo.

Učenci so se manj gibal, kar je zaskrbljujoče. Več časa so preživeli z družino, kar je večini ustrezalo, nekaterim pa je včasih bilo naporno.

Velika večina ima vedno na voljo tehnično opremo, potrebno za pouk in učenje na daljavo, pa vendar je kar nekaj učencev, ki te opreme nimajo ali je ne znajo uporabljati.

Potrdila sem, da je v družinah več nasilja in stisk, kot jih je bilo v času pred šolanjem na daljavo. Pomembno je, da jih pravočasno prepoznamo in znamo nuditi pomoč.

Šola na daljavo nas je veliko naučila, raziskave so pokazale da je na tem področju potrebno opraviti še veliko dela in upoštevati mnenja vseh, učencev, staršev in pedagoških delavcev.

Zavedati se moramo, da smo učenci pri šolanju na daljavo najbolj pomembni, pomembno je naše znanje, počutje in zdravje.

10 VIRI

10.1 KNJIŽNI VIRI

-- 2004: *Družinski zdravstveni vodnik*. Ljubljana: Mladinska knjiga.

--1994: *Understanding Eating Disorders: Anorexia Nervosa, Bulimia Nervosa, and Obesity*.

[online] [S.l.]: Taylor & Francis. [23. 3. 2021] Dostopno na:

https://books.google.si/books?hl=sl&lr=&id=dmxgCn8CO4UC&oi=fnd&pg=PR13&dq=teens+eating+disorders+anorexia&ots=wljDleT3an&sig=OZJsRTdJU60L_aAS73rkxfKG98s&redir_esc=y#v=onepage&q=teens%20eating%20disorders%20anorexia&f=false

10.2 SPLETNI VIRI

--2020: *Vzgoja in izobraževanje v Republiki Sloveniji v razmerah, povezanih s covid-19: Modeli in priporočila*. [online] Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter Zavod

Republike Slovenije za šolstvo [25. 3. 2021] Dostopno na:

https://www.zrss.si/pdf/modeli_in_priporocila.pdf

<https://fran.si/iskanje?View=1&Query=pouk> [12. 1. 2021]

--2020: *E-izobraževanje za digitalno družbo*. [online] Ljubljana: Andragoški center Slovenije.

[30. 12. 2020] Dostopno na: <https://www.acs.si/digitalna-bralnica/e-izobrazevanje-za-digitalno-druzbo/>

BERG, Gary A., in SIMONSON, Michael. 2016. *Distance learning*. [online] Encyclopedia Britannica. [29. 12. 2020] Dostopno na: <https://www.britannica.com/topic/distance-learning>

--2008: *Učenje na daljavo*. [online] Celje: Mestna občina Celje, Mladi za Celje. [12. 2. 2021]

Dostopno na: <https://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4200805136.pdf>

L. Š. 2021. *Raziskava o posledicah šolanja na daljavo: starši utrujeni in zaskrbljeni, otroci brez motivacije*. [online] MMC RTV SLO [21. 3. 2021] Dostopno na:

<https://www.rtvlo.si/slovenija/raziskava-o-posledicah-solanja-na-daljavo-starsi-utrujeni-in-zaskrbljeni-otroci-brez-motivacije/569307>

SCHWARZMANN, Sara. <https://search.proquest.com/docview/2470411185?pq-origsite=gscholar&fromopenview=true> [26. 3. 2021]

--2021: *V Društvu SOS telefon opozarjajo na porast nasilja v družini v času epidemije.* [online] DNEVNIK. [26. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.dnevnik.si/1042947105>

KURALT, Špela. 2020. *Šola na daljavo drugič: še vedno nepripravljene.* [online] DELO. [21. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.delo.si/novice/slovenija/sola-na-daljavo-drugic-se-vedno-nepripravljene/>

--2016: *Koncentracija učencev pri pouku.* [online] Celje: Mestna občina Celje, Mladi za Celje. [26. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4201604090.pdf>

--2020: *Spanje je nujno za naše dobro telesno in duševno delovanje.* [online] NIJZ. [26. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.nijz.si/sl/spanje-je-nujno-za-nase-dobro-telesno-in-dusevno-delovanje>

FILIPČ, Urška. 2021. *Zakaj je šolanje na daljavo problematično?* [online] Revija Panika. [14. 2. 2021] Dostopno na: <http://revijapanika.si/2021/01/24/zakaj-je-solanje-na-daljavo-problematicno/>

--2021: *Otroci si ne morejo privoščiti še enega leta šolanja s prekinitvami.* [online] UNICEF. [21. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.unicef.si/novice/14335/otroci-si-ne-morejo-privosciti-se-enea-leta-solanja-s-prekinitvami>

--2021: *V karanteni je več sto oddelkov po vsej državi, v Ljutomeru dva v osnovni šoli in pet v gimnaziji.* [online] Prlekija-on.net [26. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.prlekija-on.net/lokalno/27528/v-karanteni-je-vec-sto-oddelkov-po-vsej-drzavi-v-ljutomeru-dva-v-osnovni-soli-in-pet-v-gimnaziji.html>

--2021: *Leto dni pandemije – nazadovanje na vseh ključnih področjih življenja otrok.* [online] UNICEF. [21. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.unicef.si/novice/14350/leto-dni-pandemije-%E2%80%93-nazadovanje-na-vseh-kljucnih-podrocjih-zivljenja-otrok>

--2021: *Ponovno opozarjamo: Odprtje vrtcev, osnovnih in srednjih šol, dijaških domov, fakultet in ostalih izobraževalnih ustanov mora biti prednostno!* [online] ZPMS. [1. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.zpms.si/2021/01/20/ponovno-opozarjamo-odprtje-vrtcev-osnovnih-in-srednjih-sol-dijaskih-domov-fakultet-in-ostalih-izobrazevalnih-ustanov-mora-biti-prednostno/>

--2021: *Kako trajne bodo posledice šolanja na daljavo?* [online] Evropski parlament, Pisarna v Sloveniji. [1. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.europarl.europa.eu/slovenia/sl/studio-evropa-%C5%A1olanje-v-%C4%8Dasu-covida-19>

--2020: *Zaradi šolanja na daljavo bodo nekateri otroci potrebovali psihološko pomoč.* [online] sobotainfo. [1. 3. 2021] Dostopno na: <https://sobotainfo.com/novica/lokalno/zaradi-solanja-na-daljavo-bodo-nekateri-otroci-potrebovali-psiholosko-pomoc/557439>

DEUTSCH, Larisa. 2015. *Vpliv socializacije na oblikovanje osebnosti mladostnika.* [online] Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za socialno delo. [25. 3. 2021] Dostopno na: <https://egradiva.fsd.uni-lj.si/search/show/1458>

--2020: *Duševno zdravje otrok in mladostnikov v času epidemije covid-19: gradivo za vzgojno-izobraževalne ustanove v času postopnega odpiranja vrtcev in šol.* [online] Zbornica kliničnih psihologov Slovenije [25. 3. 2021] Dostopno na: http://klinikna-psihologija.si/wp-content/uploads/2020/05/ZKP_Dusevno_zdravje_otrok.pdf

K.A. 2020. *Kako pandemija covid-19 vpliva na naše duševno zdravje?* [online] Vizita.si [12. 3. 2021] Dostopno na: <https://vizita.si/dusevnost/pandemija-koronavirusa-in-dusevno-zdravje.html>

--2020: *Teens and social media during the COVID-19 pandemic: Staying socially connected while physically distant.* [online] [S.l.: s.n.] [13. 2. 2021] Dostopno na: <https://psyarxiv.com/5stx4>

--2020: *Adolescents' Motivations to Engage in Social Distancing During the COVID-19 Pandemic: Associations With Mental and Social Health.* [online] [S.l.: s.n.] [25. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1054139X20302214>

URBIČ, Beno. 2016. *Samomor in mladostniki: Preventivna vloga specialnega in rehabilitacijskega pedagoga.* [online] Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta. [13. 2. 2021] Dostopno na: http://pefprints.pef.uni-lj.si/3481/1/URBI%C4%8C_DIPLOMA_TISK_NOVI.pdf

GREGORČIČ KUMPERŠČAK, Hojka. 2012. *Samomori in samomorilno vedenje*

pri mladostnikih. [online] [S.l.: s.n.] [13. 2. 2021] Dostopno na:

https://medrazgl.si/arhiv/mr12_1_08.pdf

--2018: *Duševno zdravje otrok in mladostnikov v Sloveniji*. [online] Ljubljana: NIJZ. [24. 3.

2021] Dostopno na: https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/publikacije-datoteke/dusevno_zdravje_otrok_in_mladostnikov_v_sloveniji_19_10_18.pdf (str. 225)

--2021: *COVID-19 Suicide among Adolescents and Youths during the Lockdown: An*

Exploratory Study based on Media Reports. [online] [S.l.: s.n.] [24. 3. 2021] Dostopno na:

<https://www.preprints.org/manuscript/202008.0709/v1>

KRUŠEC, Polona. 2020. *Med srednješolci je za 30 odstotkov več hospitalizacij po poskusih samomora*. [online] TIMES.si [24. 3. 2021] Dostopno na: <http://www.times.si/slovenija/med-srednjesolci-je-za-30-odstotkov-vec-hospitalizacij-po-poskusih-samomora--0bd8870e656d418c49380e2be9b62720b09653a8.html>

--2005: *Prepoznavmo in premagajmo depresijo: priročnik za depresivne osebe in njihove*

svojce. [online] Ljubljana: Inštitut za varovanje zdravja RS. [21. 3. 2021] Dostopno na:

http://www.nebojse.si/portal/Dokumenti/Prirocnik_Prepoznajmo-in-premagajmo-depresijo.pdf

LIPOVŠEK, Klara Jasna. [s.d.] *Depresija pri otrocih in mladostnikih*. [online] Enota za

adolescentno psihiatrijo. [21. 3. 2021] Dostopno na:

https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/depresija_pri_otroku_in_mladostniku-v2.pdf

--2021: *Impact of COVID-19 on Mental Health in Adolescents: A Systematic Review*. [online]

[S.l.: s.n.] [25. 3. 2021] Dostopno na:

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7967607/>

--2021: *Assessing the Psychological Impact of COVID-19 among College Students: An Evidence*

of 15 Countries. [online] [S.l.: s.n.] [25. 3. 2021] Dostopno na:

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7923198/>

--2020: *Depression and anxiety among adolescents during COVID-19: A cross-sectional study*.

[online] [S.l.: s.n.] [25. 3. 2021] Dostopno na:

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7247496/>

- 2020: *Spanje je nujno za naše dobro telesno in duševno delovanje.* [online] NIJZ. [21. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.nijz.si/sl/spanje-je-nujno-za-nase-dobro-telesno-in-dusevno-delovanje>
- 2020: *Koliko bi morali spati glede na svojo starost?* [online] Zdravo.si [21. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.zdravo.si/koliko-bi-morali-spati-glede-na-svojo-starost/>
- 2019: *Ali spite dovolj? Poglejte, kako pomembno je dobro spanje.* [online] Zdravo.si [21. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.zdravo.si/ali-spite-dovolj-poglejte-kako-pomembno-je-dobro-spanje/>
- 2019: *Ne le odrasli, tudi otroci in mladi pogosto spijo premalo.* [online] NIJZ. [21. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.nijz.si/sl/ne-le-odrasli-tudi-otroci-in-mladi-pogosto-spijo-premalo>
- [s.d.]: *Kako dobro spati v obdobju epidemije koronavirusa SARS-CoV-2 (COVID-19)?* [online] NIJZ. [25. 3. 2021] Dostopno na: https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/8.4._kako_dobro_spati_v_casu_epidemije.pdf
- 2020: *Ko topli obrok ni samoumeven.* [online] DELO. [15. 2. 2021] Dostopno na: <https://www.delo.si/lokalno/ljubljana-in-okolica/ko-topli-obrok-ni-samoumeven/>
- MURG, Anja. 2013. *Odnos mladostnikov do zdrave prehrane.* [online] Maribor: Univerza v Mariboru, Fakulteta za zdravstvene vede. [15. 2. 2021] Dostopno na: <https://dk.um.si/Dokument.php?id=59790>
- ŠMEJIC, Mateja. 2014. *Vpliv delavnice gibanja in zdrave prehrane na življenjski slog, morfološke parametre in funkcionalno-gibalne parametre dijakov Gimnazije Franceta Prešerna.* [online] Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport [16. 2. 2021] Dostopno na: <https://www.fsp.uni-lj.si/COBISS/Diplome/Diploma22071460SmejicMateja.pdf>
- 2020: *Upad gibalne učinkovitosti in naraščanje debelosti slovenskih otrok po razglasitvi epidemije COVID-19.* [online] [S.l.]: SLOfit. [23. 3. 2021] Dostopno na: https://www.slofit.org/Portals/0/Clanki/COVID-19_razvoj_otrok.pdf?ver=2020-09-24-105108-370
- 2020: *Covid-19 Confinement and Changes of Adolescent's Dietary Trends in Italy, Spain, Chile, Colombia and Brazil.* [online] [S.l.: s.n.] [25. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.mdpi.com/2072-6643/12/6/1807>

--[s.d.]: *Motnje hranjenja*. [online] lekarnar.com [23. 3. 2021] Dostopno na:

<https://www.lekarnar.com/clanki/motnje-hranjenja>

SERNEC, Karin. 2012. *Sodobni vidiki motenj hranjenja*. [videoposnetek] Ljubljana: III. kongres Zdrženja zakonskih in družinskih terapevtov Slovenije. [23. 3. 2021] Dostopno na:

<https://www.youtube.com/watch?v=P6PCVQCIGRI>

--2020: *Eating disorders in the time of COVID-19*. [online] [S.l.: s.n.] [26. 3. 2021] Dostopno na: <https://jeatdisord.biomedcentral.com/articles/10.1186/s40337-020-00295-3>

--2020: *Eating disorders in the age of COVID-19*. [online] [S.l.: s.n.] [26. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7259905/>

--2017: *Konzervativni pristopi k obravnavi prekomerne prehranjenosti in debelosti otrok in mladostnikov-prehransko svetovanje in priporočila za telesno dejavnost*. [online] Ljubljana: Klinični Center Ljubljana, Univerza v Ljubljani (Klinični oddelek za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni, Pediatrična klinika, Klinični Center Ljubljana, Ljubljana [23. 3. 2021] Dostopno na: http://www.slovenskapediatrija.si/portals/0/clanki/2017/2017_2_24_074-081.pdf

--2016: *Navodila s priročnikom za obravnavo medvrstniškega nasilja v vzgojno-izobraževalnih zavodih*. [online] Ljubljana: Zavod RS za šolstvo. [23. 3. 2021] Dostopno na:

<https://www.zrss.si/digitalnknjiznica/navodila-medvrstnisko-nasilje-viz-2016/files/assets/common/downloads/publication.pdf>

TOME, Maša. 2021. »Medvrstniško nasilje ni samo izkušnja nasilja, temveč tudi izkušnja popolne nemoči, razčlovečenja«: *Intervju s Katjo Košir*. [online] Metropolitan. [26. 3. 2021] Dostopno na: <https://www.metropolitan.si/odnosi-in-psihologija/dozivljati-medvrstnisko-nasilje-ne-pomeni-samo-imeti-izkusnje-nasilja-temvec-tudi-izkusnjo-popolne-nemoci-razclovecenja/>

--2020: *Psychological Impact of COVID-19 on Children and Adolescents: Is There a Silver Lining?* [online] [S.l.]: The Indian Journal of Pediatrics [6. 12. 2020] Dostopno na:

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7426670/>

10.3 VIRI SLIK

Slika na naslovni strani:

<https://www.24ur.com/novice/slovenija/zacanja-se-pouk-na-daljavo-za-starejse-solarje-in-dijake.html> [10. 4. 2021]

Slika 1: --2020: Vzgoja in izobraževanje v Republiki Sloveniji v razmerah, povezanih s covid-19: Modeli in priporočila. [online] Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter Zavod Republike Slovenije za šolstvo [25. 3. 2021] Dostopno na: https://www.zrss.si/pdf/modeli_in_priporocila.pdf str. 22

Slika 2: --2020: Vzgoja in izobraževanje v Republiki Sloveniji v razmerah, povezanih s covid-19: Modeli in priporočila. [online] Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter Zavod Republike Slovenije za šolstvo [25. 3. 2021] Dostopno na: https://www.zrss.si/pdf/modeli_in_priporocila.pdf str. 10

Slika 3: --2020: Vzgoja in izobraževanje v Republiki Sloveniji v razmerah, povezanih s covid-19: Modeli in priporočila. [online] Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter Zavod Republike Slovenije za šolstvo [25. 3. 2021] Dostopno na: https://www.zrss.si/pdf/modeli_in_priporocila.pdf str. 16

Slika 4: <https://www.minnpost.com/education/2020/03/im-just-trying-to-keep-an-open-mind-what-the-first-day-of-distance-learning-looked-like-in-minnesota/> [7. 4. 2021]

Slika 5: <https://www.npr.org/2020/12/04/938050723/5-things-weve-learned-about-virtual-school-in-2020?t=1617794611501> [6. 4. 2021]

Slika 6: <https://shoury01.medium.com/multitasking-vs-continuous-partial-attention-4e413f7546bf> [7. 4. 2021]

Slika 7: <https://www.dandad.org/en/d-ad-why-now-time-brands-get-serious-about-gaming-features-opinions/> [7. 4. 2021]

Slika 8: <https://vizita.si/dusevnost/10-znakov-ki-kazejo-na-studijsko-depresijo.html> [7. 4. 2021]

Slika 9: <https://www.verywellmind.com/how-is-america-sleeping-during-covid-5072912> [7. 4. 2021]

Slika 10: <https://aktivni.metropolitan.si/prehrana/zdrava-prehrana/zdravo-prehranjevanje-da-modne-diete-ne/> [7. 4. 2021]

Slika 11: <https://sportjezakon.com/2020/12/02/bigoreksija-nervoza-ko-ideal-misicaste-postave-postane-breme/> [7. 4. 2021]

Slika 12: Alma Hribar [31. 3. 2021]

Slika 13: Alma Hribar [17. 11. 2020]

10.4 VIRI GRAFOV

Graf 1: https://www.slofit.org/Portals/0/Clanki/COVID-19_razvoj_otrok.pdf?ver=2020-09-24-105108-370 [23. 3. 2021]

Graf 2: https://www.slofit.org/Portals/0/Clanki/COVID-19_razvoj_otrok.pdf?ver=2020-09-24-105108-370 [23. 3. 2021]

Graf 3: https://www.slofit.org/Portals/0/Clanki/COVID-19_razvoj_otrok.pdf?ver=2020-09-24-105108-370 [23. 3. 2021]

11 PRILOGE

11.1 PRILOGA 1: Dopis osnovnim šolam

Pozdravljeni,

sem Alma [REDACTED] iz 9. razreda OŠ [REDACTED] iz Ljubljane. Delam raziskovalno nalogo o počutju vrstnikov, učencev zadnje triade med šolanjem na daljavo, in zdaj te učence anketiram.

Lepo vas prosim za pomoč.

Prosim vas, če lahko spodnje sporočilo posredujete učiteljem, da ga ti posredujejo svojim učencem zadnje triade. Z anketo bi rada zbrala čim več mnenj učencev iz vse Slovenije. Anketa je popolnoma anonimna.

Če želite, vam lahko po koncu analize pošljem rezultate, le sporočite mi, prosim.

Ker se šolanje na daljavo zdaj zaključuje, si želim, da bi učence še ujela v tem razpoloženju, zato bom vesela vaše pomoči.

Če imate vi ali učitelji kakršno koli vprašanje, mi, prosim, sporočite.

Spodaj dodajam sporočilo za učitelje in čisto spodaj za učence.

Z lepimi pozdravi

Alma [REDACTED]

Sporočilo za učitelje

Pozdravljeni,

delam raziskovalno nalogo o tem, kako moji vrstniki doživljajo šolanje na daljavo. Želim anketirati čim več učencev zadnje triade iz vse Slovenije, zato vas prosim, da posredujete anketo oz. to sporočilo čim več kolegom po Sloveniji, da jo ti posredujejo svojim učencem. Če imate vi ali vaši kolegi kakšno vprašanje, me, prosim, kontaktirajte na mail [REDACTED][@gmail.com](mailto:[REDACTED]@gmail.com).

Vzorčna anketa za ogled (podatki se ne shranjujejo) je na voljo tu.

Anketa za učence pa na: <https://1ka.arnes.si/solanje>.

Tu pa še kratek nagovor za učence, mogoče bo komu v pomoč:

Živjo,

sem Alma iz 9. razreda ljubljanske osnovne šole in delam raziskovalno nalogo, kako se učenci 7., 8. in 9. razreda iz vse Slovenije počutimo v času šolanja na daljavo. Da to zvem, sem pripravila anketo.

Vesela bom, če jo izpolniš, saj bom tako dobila tudi tvoje mnenje. Anketa je popolnoma anonimna.

11.2 PRILOGA 2: Celotna anketa

Sem Alma iz 9. razreda OŠ [REDACTED] iz Ljubljane in delam raziskovalno nalogo Iz prve roke – šola na daljavo. Anketa, ki je pred tabo, je popolnoma anonimna, zato te prosim, da odgovoriš čim bolj iskreno. Vprašanja so na štirih straneh in vzela ti bodo okrog 9 minut časa. Zanima me, kako si se počutil, kaj vse si počel med poukom in izven njega, ali si veliko jedel in, seveda, ali si "plonkal" – zato je toliko vprašanj. :)

Q1 - Spol.

- moški
- ženski

Q2 - Kateri razred obiskuješ?

- 7. razred
- 8. razred
- 9. razred

Q3 - V kateri občini živiš? Ime hitro najdeš tako, da v polje vpišeš prvo črko, recimo B za Bloke.

Ajdovščina ... Žužemberk

Q4 - Tvoj učni uspeh v lanskem letu:

- odličen
- prav dober
- dober
- zadosten
- razred ponavljam

Q5 - Imaš brate ali sestre?

- Edinec sem.
- Imam brata ali sestro.
- Imam več bratov ali sester.

Q6 - Ali kateri od staršev med epidemijo vsaj nekajkrat tedensko dela od doma (oz. je doma, tudi če ne dela)?

- Da, oba.
- Da, vsaj eden.
- Ne.

Q7 - Katere izmed računalniških programov uporabljaš pri šolanju na daljavo (možnih je več odgovorov)?

- Microsoft Teams
- Lopolis
- E-mail
- Zoom
- Spletne učilnice

Drugo:

Q8 - Povej, koliko se strinjaš s spodnjimi trditvami.

	Vedno velja zame.	Običajno velja zame.	Včasih velja, včasih pa ne velja.	Običajno ne velja zame.	Nikoli ne velja zame.
Oprema za spremljanje pouka in učenja na daljavo (računalnik ali tablica ali telefon) mi je vedno na voljo.	☐	☐	☐	☐	☐
Vedno imam na voljo miren prostor za delo.	☐	☐	☐	☐	☐
Programi, ki jih šola zahteva od mene, znam uporabljati.	☐	☐	☐	☐	☐
Če potrebujem tehnično pomoč, lahko pokličem v šolo.	☐	☐	☐	☐	☐
Moj internet je dovolj zmogljiv in nimam težav z njim.	☐	☐	☐	☐	☐

(1) (Urnik in potek šolske ure)

Q9 - Kakšen je tvoj šolski urnik?

- Urnik je stalen in predvidljiv, ne spreminja se kar naprej.
- Urnik se kar naprej spreminja in ga ne morem predvideti za ves teden vnaprej.
- Drugo:

BLOK (1) (Urn timer in potek šolske ure)

Q10 - Kdaj se najpogosteje začne pouk, prva ura, dodatni ali dopolnilni pouk, če ga obiskuješ? Z drsnikom izberi uro. _____

BLOK (1) (Urn timer in potek šolske ure)

Q11 - Kdaj se najpogosteje konča pouk in si potem prost? Z drsnikom izberi uro.

BLOK (1) (Urn timer in potek šolske ure)

Q12 - Kaj vse delaš med poukom na daljavo?

	Več kot trikrat na teden.	Manj kot trikrat na teden.	Se je že zgodilo.	Nikoli.
Med poukom jem.	☐	☐	☐	☐
Med poukom pijem.	☐	☐	☐	☐
Pogovarjam se s prijatelji (Viber, SMS ...).	☐	☐	☐	☐
Pretvarjam se, da mi računalnik/kamera/mi krofon ne dela.	☐	☐	☐	☐
Delam druge stvari (igram igrice, gledam	☐	☐	☐	☐

filme/kanal Youtube

...).

Prijavljen sem v
srečanje, ampak
fizično odsoten.

BLOK (2) (domača naloga)

Q13 - Domače naloge opravim:

- Vse domače naloge opravim pravočasno.
- Domače naloge opravim včasih.
- Domače naloge opravim le pri določenih predmetih.
- Domačih nalog ne naredim.
- Drugo:

BLOK (2) (domača naloga)

Q14 - Ali domače naloge delaš sam?

- Da, vedno.
- Sošolce vprašam le za pregled rešitev ali pomoč, če res ne znam.
- Pogosto jih prepisem.
- Domačih nalog ne delam.

BLOK (3) (Šolski predmeti)

Q15 - Kateri predmet najraje poslušas (imaš najraje) pri šolanju na daljavo?

Slovenščina (SLJ)

Angleščina (TJA)

Matematika (MAT)

Likovna umetnost (LUM)

Glasbena umetnost (GUM)

Biologija (BIO)

Geografija (GEO)

Naravoslovje (NAR)

Zgodovina (ZGO)

Tehnika in tehnologija (TIT)

Državlјanska kultura in etika (DKE)

Šport (ŠPO)

Fizika (FIZ)

Nobenega.

Kemija (KEM)

BLOK (3) (Šolski predmeti)

Q16 - Kateri predmet ti je boljši zdaj, na daljavo, kot je bil v šoli?

Slovenščina (SLJ)

Fizika (FIZ)

Matematika (MAT)

Kemija (KEM)

Angleščina (TJA)

Biologija (BIO)

Likovna umetnost (LUM)

Naravoslovje (NAR)

Glasbena umetnost (GUM)

Tehnika in tehnologija (TIT)

Geografija (GEO)

Šport (ŠPO)

Zgodovina (ZGO)

Nobeden.

Državlјanska kultura in etika (DKE)

BLOK (3) (Šolski predmeti)

Q17 - Kateri predmet ti je najbolj zahteven pri šolanju na daljavo?

Slovenščina (SLJ)

Geografija (GEO)

Matematika (MAT)

Zgodovina (ZGO)

Angleščina (TJA)

Državlјanska kultura in etika (DKE)

Likovna umetnost (LUM)

Fizika (FIZ)

Glasbena umetnost (GUM)

Kemija (KEM)

Biologija (BIO)	Šport (ŠPO)
Naravoslovje (NAR)	Nobeden.
Tehnika in tehnologija (TIT)	

BLOK (3) (Šolski predmeti)

Q18 - Kateri predmet ti je na daljavo zahtevnejši kot v šoli?

Nobeden.	Državljska kultura in etika (DKE)
Slovenščina (SLJ)	Fizika (FIZ)
Matematika (MAT)	Kemija (KEM)
Angleščina (TJA)	Biologija (BIO)
Likovna umetnost (LUM)	Naravoslovje (NAR)
Glasbena umetnost (GUM)	Tehnika in tehnologija (TIT)
Geografija (GEO)	Šport (ŠPO)
Zgodovina (ZGO)	

IF (4) Q18 = [2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15]

Q19 - Zakaj je ta predmet zahtevnejši na daljavo?

Možnih je več odgovorov

- Razlaga ni dovolj natančna.
- Premalo časa za razlago.
- Pouka ne spremljam dovolj natančno.
- Snov je pretežka za e-razlago.
- Učitelj se ne znajde z računalniki.
- Drugo:

(5) (testi, spraševanja)

Q20 - Ocenjevanje znanja.

	Velikokrat (več kot 7-krat)	Večkrat (od 3-krat do 7-krat)	Enkrat ali dvakrat	Nikoli
Ali si že pisal pisno ocenjevanje (test za oceno)?	☐	☐	☐	☐
Ali si že bil ustno ocenjen (vprašan za oceno)?	☐	☐	☐	☐

IF (6) Q20b = [1, 2, 3] (vprašan)

Q21 - Kako je potekalo ustno ocenjevanje?

- Bil sem vprašan sam.
- Bil sem vprašan v skupini.
- Bil sem vprašan sam in v skupini.

IF (7) Q20a = [1, 2, 3] or Q20b = [1, 2, 3] (plonkanje)

Q22 -

	Vedno.	Pogosto.	Včasih.	Nikoli.
Ali si "plonkal" (si si pomagal na nedovoljen način)? :)	☐	☐	☐	☐

IF (8) Q22a = [1, 2, 3] (if plonkanje, kako)

Q23 - Opiši, na kakšen način si si pomagal.

IF (7) Q20a = [1, 2, 3] or Q20b = [1, 2, 3] (plonkanje)

Polovica - Super, hvala za odgovore, si že na polovici vprašanj.

Zanima me še o ocenjevanju znanja, najboljših načinih "plonkanja", takih stvareh. Hvala!

(5) (testi, spraševanja)

Q24 - Koliko zate veljajo ali ne veljajo spodnje trditve?

	Vedno velja zame.	Običajno velja zame.	Včasih velja, včasih pa ne velja.	Običajno ne velja zame.	Nikoli ne velja zame.
Pri učenju sem bolj zavzet, ker bodo moje ocene štele za vpis v srednjo šolo.	☐	☐	☐	☐	☐
Pri učenju na daljavo dobim boljše ocene, kot bi jih dobil v šoli.	☐	☐	☐	☐	☐
Ker se šolam na daljavo, se naučim manj, kot bi se, če bi hodil v šolo.	☐	☐	☐	☐	☐
Zelo me skrbi, kakšne bodo moje zaključene ocene.	☐	☐	☐	☐	☐

BLOK (9) (potek dneva)

Q25 - Ali ti samostojno delo za šolo (brez pouka) sedaj vzame več časa kot takrat, ko smo bili v šoli?

- Da, delam več.
- Delam enako kot takrat, ko smo bili v šoli.
- Delam manj.
- Ne delam nič.

BLOK (9) (potek dneva)

Q26 - Upoštevaj tudi čas pouka.

	Manj kot 3 ure	Med 3 in 6 ur	Med 6 in 9 urami	Več kot 9 ur
Koliko ur na dan si pred zaslonom v času šolanja na daljavo (upoštevaj telefon, tablice, TV ...)?	☐	☐	☐	☐
Koliko ur na dan si bil pred ekranom pred šolanjem na daljavo?	☐	☐	☐	☐

BLOK (9) (potek dneva)

Q27 - Na kakšne načine ohranjaš stik s prijatelji (možnih je več odgovorov)?

- Prek sporočil (Viber, SMS, Instagram ...).
- Prek videoklicev.
- Dobimo se v živo.
- Ne ohranjam stikov.

Drugo:

BLOK (10) (spanje, prehrana, treningi)

Q28 - Ali spiš več v času šolanja na daljavo (na tipičen šolski dan)?

- Da, povprečno spim veliko več (zagotovo 3 ure več).
- Da, povprečno spim več (do 3 ure več).
- Spim enako število ur.
- Ne, povprečno spim manj (do 3 ure manj).
- Ne, povprečno spim veliko manj (več kot 3 ure manj).

BLOK (10) (spanje, prehrana, treningi)

Q29 - Imam obdobja, ko ponoči slabo spim in se zbujam.

- Da, pogosto.
- Da, včasih (enkrat na 14 dni).
- Ne.

BLOK (10) (spanje, prehrana, treningi)

Q30 - Označi, kar najbolj velja zate.

	Da, veliko več.	Da, nekoliko več.	Enako.	Ne, nekoliko manj.	Ne.
Jem več.	☐	☐	☐	☐	☐
Jem več slanih in sladkih prigrizkov.	☐	☐	☐	☐	☐

Q31 - Ali spodnje trditve veljajo zate?

	Vedno velja zame.	Običajno velja zame.	Včasih velja, včasih pa ne velja.	Običajno ne velja zame.	Nikoli ne velja zame.
Pogrešam druženje na splošno.	☐	☐	☐	☐	☐
Pogrešam druženje s prijatelji ali sošolci.	☐	☐	☐	☐	☐
V živo se s prijatelji in sošolci manj družim kot prej.	☐	☐	☐	☐	☐
Prek spleta se več družim kot prej.	☐	☐	☐	☐	☐
S člani svoje družine sem veliko več skupaj.	☐	☐	☐	☐	☐
Doma se pogosteje kot prej počutim neprijetno.	☐	☐	☐	☐	☐

IF (11) Q31e = [1, 2] (druženje z družino)

Q32 - Ti je v redu, da več časa preživiš z družino?

- Da, v redu je, je pa včasih naporno.
- Da, super je.
- Vseeno mi je.
- Grozno je.

IF (12) Q31e = [4, 5] (manj druženja z družino)

Q33 - Ti je v redu, da manj časa preživiš z družino?

- Da, super je.
- Da, v redu je, samo včasih mi manjka njihova družba.
- Vseeno mi je.
- Grozno je.

Anonimna - Vem, da je nekaj vprašanj zelo osebnih, si pa zelo želim, da odgovoriš, kako se zares počutiš. Anketa je popolnoma anonimna, nihče ne bo mogel povezati odgovorov s komer koli.

(13) (odnosi, delo)

Q34 - Kako se razumeš z družino?

	Da, veliko bolje.	Da, nekoliko bolje.	Enako kakor prej.	Ne, nekoliko slabše.	Ne, veliko slabše.
S starši se zdaj bolje razumem.	☐	☐	☐	☐	☐
Z bratom / sestro se zdaj bolje razumem.	☐	☐	☐	☐	☐
Z brati / sestrami se zdaj bolje razumem.	☐	☐	☐	☐	☐

BLOK (13) (odnosi, delo)

Q35 - Veliko otrok pove, da je bilo med šolanjem na daljavo doma več psihičnega in fizičnega nasilja. Ali si to opazil tudi v svoji družini?

- S tem bi se lahko popolnoma strinjal.
- S tem bi se lahko strinjal.
- S tem se ne strinjam.

BLOK (13) (odnosi, delo)

Q36 - Ali opravljaš doma več gospodinjskih del (kuhanje, pospravljanje ...) kot pred epidemijo?

- Da, več.
- Enako.
- Ne, manj.

BLOK (13) (odnosi, delo)

Q37 - Ali si pred šolanjem na daljavo redno treniral?

- Da, več kot štirikrat tedensko.
- Da, trikrat ali štirikrat tedensko.
- Da, enkrat ali dvakrat tedensko.
- Ne.

BLOK (13) (odnosi, delo)

Q38 -

	Veliko več kot prej.	Več kot prej.	Enako.	Manj kot prej.	Mnogo manj kot prej.
Ali se gibaš / treniraš več ali manj kot prej?	☐	☐	☐	☐	☐

BLOK (13) (odnosi, delo)

Q39 - Ali se strinjaš s spodnjimi trditvami?

	Vedno velja zame.	Običajno velja zame.	Včasih velja, včasih pa ne velja.	Običajno ne velja zame.	Nikoli ne velja zame.
Nekajkrat tedensko hodim na sprehode.	☐	☐	☐	☐	☐
Igram nogomet, košarko in podobno na igrišču.	☐	☐	☐	☐	☐
Delam treninge doma.	☐	☐	☐	☐	☐
Poleg športa v okviru pouka se dodatno ne gibam.	☐	☐	☐	☐	☐

BLOK (14)

Q40 - Ali spodnje trditve veljajo zate?

	Vedno velja zame.	Običajno velja zame.	Včasih velja, včasih pa ne velja.	Običajno ne velja zame.	Nikoli ne velja zame.
--	-------------------	-------------------------	--------------------------------------	----------------------------	--------------------------

Prevečkrat se
dolgočasim.

Pogosto sem brez
volje, nič se mi ne
da.

Večkrat me zelo
skrbi, kako se bo
ta epidemija
iztekla.

BLOK (14)

Q41 - Ali si v tem času epidemije kdaj razmišljal o samomoru?

Da.

Ne.

Q42 - Ali si želiš nazaj v šolo?

Zelo si želim v šolo.

Želim si, a tudi tako je v redu.

Vseeno mi je, oboje mi ustreza.

Vseeno mi je.

Ne želim si nazaj v šolo, na daljavo je bolje.

Nikakor si ne želim v šolo.

Q43 - Kaj vse velja zate (možnih je več odgovorov)? Pod drugo zapiši še kaj, kar velja zate v času epidemije.

V šoli se več naučim.

- V šoli me učitelji bolj nadzirajo in zato več delam.
- Pogrešam sošolce in prijatelje.
- V šoli lažje razumem snov, ker me nič ne moti.
- Doma nimam miru.
- Ne razumem se z družino.
- Imam težave z opremo za spremljanje pouka.
- Zdaj imam manj časa zase.
- Zdaj manj časa porabim za šolo.
- V šoli me nadlegujejo.
- Ne razumem se s sošolci.
- Zdaj sem lahko več časa za računalnikom.
- Lažje počnem stvari po svoje.
- Všeč mi je, da si delo za šolo lahko razporedim sam.
- Drugo:

Q44 - Ali sem kaj izpustila, kar bi rad dodal v raziskavo?

11.3 PRILOGA 3: Okvirna vprašanja za intervju

Vprašanja V kateri razred hodiš, kakšen si imel lani uspeh v šoli, pogostost obšolskih dejavnosti v času šolanja v živo in ali delajo starši od doma, so bila dodana med vprašanja od 5. intervjuja naprej.

Ostala okvirna vprašanja, ki pa so bila pri vseh, so naslednja:

- Kakšne imaš pogoje za delo?
- Ti lahko kdo pomaga, če imaš tehnične težave?
- Kako poteka tvoja šolska ura (dopisovanje, pitje ...)?

- Kateri predmeti so boljši/slabši na daljavo?
- Bi kaj spremenil (način razporeditve ur ...)?
- Je kateri predmet, ki bi ga veliko raje imel v živo v šoli?
- Kaj se ti zdi najtežje pri šolanju na daljavo?
- Delaš domačo nalogo, jo narediš takoj?
- Si že pisal kakšen test ali pa bil vprašan?
- Si kaj plonkal, se ti je zdelo težje/lažje?
- Si želiš nazaj v šolo ali ne? Zakaj?
- Si imel kaj težav s Teamsi, spletnimi učilnicami itd. (tehnologijo)?
- Kako poteka tvoj dan (kdaj vstaneš, kdaj ješ ...)?
- Ješ več/manj, bolj zdravo/manj zdravo?
- Koliko spiš (več ali manj) in kdaj ?
- S bolje razumeš s starši, sorojenci?
- Se več družite?
- Ali delaš več za šolo v času šolanja na daljavo?
- Delaš več ali manj za gospodinjstvo (pospravljanje ...)?
- Se več ali manj gibaš?
- Hodiš morda več v naravo kot prej?
- Ali moraš pomagati sorojencem pri delu? Te to obremenjuje?
- Pogrešaš ljudi, družbo? Se družiš?
- Ti je bolj dolgčas?
- Si bolj nemotiviran v času šolanja na daljavo?